

PIRKKO ARSTILA oli luomassa pohjaa 50 vuotta täyttävälle lehdelle

**Tuunaa
työtä**

**Mistä syntyy
hyvä sauna-
elämys?**

SSTL Puhtausala ry Puhtausalan parhaaksi jo 50 vuotta

JUHLAVUODEN ERIKOISET:

- ★ Kaksi maksutonta lyhytkoulutusta (webinaaria), yksi keväällä ja yksi syksyllä – seuraa tiedotusta ja tule mukaan!
- ★ Uusia jäsenetuja ja kampanjoita, katso lisää puhtausala.fi -sivuilta.
- ★ SSTL Puhtausala ry:n historiikki julkaistaan syksyllä 2020.
- ★ Juhlavuosi näkyy kaikissa vuoden Puhtausala-lehdissä.
- ★ Juhlavuosi huipentuu juhlaseminaariin ja gaalailtaan lauantaina 10.10.2020.

Katso uusimmat tiedot puhtausala.fi -sivuilta.

Juhlaseminaari 10.10.2020
klo 12.30 – 15.00
Helsinki Congress Paasitorni
Puheenvuoroja puhtausalasta
Syksyn liittokokous klo 9.30

JUHLAGAALA
jäsenille ja kutsuvieraille
10.10.2020 klo 19

Helsinki Congress Paasitorni
Illalliskortti jäsenille 50 €

JUHLAVUODEN YHTEISTYÖKUMPPANIT:

Onnea viisikymppiselle!

S STL Puhtausala ry ja sen julkaisema Puhtausala-lehti ovat edelleen merkittäviä alan suunnannäyttäjiä – olleet jo 50 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi sallittakoon lehden sisällön painottuvan tulevaisuuden kehityksen sijaan tällä kertaa enemmän historia-asioihin. Tällä kertaa haluaisin nostaa esiin lehtemme vaiheita ja tekijöitä eri vuosikymmeniltä.

Minulla oli joulukuussa suuri ilo ja kunnia tavata toimittaja Pirkko Arstila, joka oli vuonna 1970 perustetun lehtemme ensimmäinen toimitussihteeri. Hän hoiti tehtävää muun työnsä ohella lehden ensimmäiset ilmestymisvuodet. Oli siis viimein aika nostaa tämä lehtemme ja siten myös koko puhtausalan eteen yhdessä päätoimittaja Olavi Jussilan kanssa urauurtavaa työtä tehnyt henkilö esiin lehdessämme.

Puhtausala-lehden täyttävässä 50 vuotta on aika katsoa vanhojen lehtien pääkirjoituksista, miksi lehtemme – aluksi nimellä Siivoussektori – perustettiin. Lehden ensimmäinen päätoimittaja ja Olavi Jussila kirjoittaa lehden ensimmäisen numeron (1/1970) pääkirjoituksessa, että lehti oli tarkoitettu ”toimimaan kehitykseen ja saatuihin kokemuksiin perustuvan tiedotuksen välittäjänä siivouksen kentässä”. Se tulisi myös olemaan ”avoin kaikille sellaisille hyödyllisille ja asiallisille kirjoituksille ja tiedotteille, joilla katsotaan olevan ammattitietoa ja -taitoa lisäävä vaikutus”.

Ensimmäisessä numerossa julkaistiin myös lehden ilmoitus lukijoille. Siinä toivottiin lukijoilta palautetta siitä, mitä asioita lehden pitäisi heidän mielestään käsitellä. Toimitus toivoi esimerkiksi lukijoilta hyviä työhön liittyviä ’kikkoja’.

”Ei ole reilua pitää omana tietonaan tietoa, joka auttaisi muitakin ammattisiskoja ja -veljiä”, ilmoituksessa todetaan.

Lehti halusi tarjota myös viihdykettä: ”Joskus siivoustyössäkin saattaa tapahtua hauskoja tilanteita, joku sanoo hyvän ’huulen’ tai tapaus on muuten huvittava. Tarttukaa silloin kynään ja kerotkaa kaskunne meille, jotta voimme kaikki yhdessä nauraa sille.”

Viidessäkymmenessä vuodessa lehden tarkoitus on pysynyt edelleen pitkälti samana, vaikka ajat ja olot ovat muuttuneet ja kehittyneet. Toimittaja Pirkko Arstila kertoo tämän lehden haastattelussaan, miten hän vasta jälkeenpäin ymmärsi ensimmäisten Siivoussektorien merkityksen alalle. Kehitys tietysti kehittyy joka tapauksessa, mutta hän uskoi alan ammattilehdelläkin olleen oma osansa puhtausalan kehitykseen.

Siivoussektorin vuoden 1985 ensimmäisessä numerossa Suomen Siivousteknillisen Yhdistyksen perustajajäseniin kuuluvat henkilöt jopa ihmettelivät kehityksen nopeutta. ”Voimme todeta, että alkuperäiset tavoitteemme ja toiveemme ovat toteutuneet. Tuntuu vain vaikealta uskoa, että tällainen huima kehitys on tapahtunut näin lyhyessä ajassa”. Lehti oli haastatellut tuolloin perustajajäseniin kuuluvia Olavi Jussilaa, Sinikka Majuria ja Erkki Vainikkaa.

Nykyisin Puhtausala-lehti saa eniten palautetta Puhtausluuta-kilpailun kuponilla. Ne luetaan toimituksessa tarkkaan ja huomioidaan tulevissa juttuvalinnoissa. Kuponkia voi toki käyttää jatkossakin, mutta käykää katsomassa myös SSTL Puhtausalan uusia verkkosivuja, josta löytyvät myös Puhtausala-lehden sivut, näköislehtiä ja uutisia tarjoava digiPuhtausala. Myös toimituksen sähköposti ja sosiaalinen media tarjoavat mahdollisuuksia yhteydenpitoon.

Yhteydenottoja toivoen

Kirjoittaja on Puhtausala-lehden toimitussihteeri.

JUHLAVUOSI KÄYNNISTYI

Puhtausalan 50-vuotisjuhlavuoden juhlallisuuudet käynnistyivät 23. tammikuuta pidetyillä Puhtausalan Esimies- ja asiantuntijapäivillä Helsingissä. Päiville osallistunut Katja Antrela Puhdas Ilo Oy:stä (toinen vas.) kuvautti itsensä luennoitsijoiden Marja-Liisa Mankan ja Kosti Talalan kanssa. Kuvan heistä otti tapahtuman järjestäjä, tuotepäällikkö Minna Forstadius SSSL Puhtausala ry:stä.

36

KUVA: ANTIRO AALTONEN

14

TOIMITUSSIIHTEERIT TAPASIVAT

Puhtausala-lehden tai sen edeltäjien nykyinen ja ensimmäinen toimitussihteeri tapasivat lehden 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi.

52

HALLITUKSELLA LAAJA OSAAMINEN

SSSL Puhtausala ry:n uuden hallituksen jäsenillä on laaja osaaminen eri aloilta. Arvaatko, kuka hallituksen jäsenistä on hyvä leipomisessa ja kuka askartelussa? Kuka taitaa kylkihengityksen? Kenen bravuuri on kylmä-savulohihyydyke?

Päätoimittaja

Per-Olof Ekström
per-olof.ekstrom@puhtausala.fi
puh. 0400 707 736

Toimitussihteeri

Siru Väisänen
siru.vaisanen@puhtausala.fi
puh. 040 766 0053

Ilmoitukset

Maritta Humala
palmera@kotiposti.net
puh. 040 709 9856
Digijulkaisut
puhtausala.fi/ilmoittaminen

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

asiakaspalvelu@puhtausala.fi
puh. 040 766 0055

Toimitus

Haapaniemenkatu 7-9 B 14
00530 HELSINKI
puh. 040 766 0055
www.puhtausala.fi

50. vuosikerta

Julkaisija: Siivoussektori Oy
Aikakauslehtien liiton jäsen
ISSN 2343-340X

VASTUULLISTA

JOURNALISMIA

20

KUVIA: IIN KUNTA

KOHTI NOLLAPÄÄSTÖÄ

Iin kunnan päiväkodit ja koulut ovat mukana energiaseurannassa, jossa tarkkaillaan kuukausittain lämmityksen sekä sähkön ja veden kulutusta. Koulujen oppilaat ovat mukana keksimässä koulujensa energiatoimenpiteitä.

22

KUVIA: TIMO HARTIKAINEN

KAHVIN PAIKKA!

Ovatko kahvitauot tärkeitä virkistymisen hetkiä vai turhia taukoja työssä? Ainakin SOL:n vuorovastaava Riia Korhonen pitää kahvitaukoja tärkeinä kiireen katkaisijoina. Kävimme juomassa kahvia siivoojien kanssa Helsingissä, Lohjalla ja Kuopiossa.

48

VUODEN AINEET

SSTL Puhtausala ry:n yhdessä uusimmista jäsenyrytyksistä panotetaan tulevaisuuden siivousmenetelmään. Green Berry Oy:n toimitusjohtaja Timo Kaarlelan mukaan pieni määrä probioottikapseleita riittää korvaamaan yhden siivoojan käyttämät siivousaineet vuodeksi.

SSTL Puhtausala ry:n jäsenlehti

Jäsenmaksu 50 € / 40 € / 30 €

Tilaushinnat

Määräaikaistilaus 82,50 € vsk.

Kestotilaus 77,00 € vsk.

Pohjoismaat 88,00 € vsk.

Kannen kuva

Toimittaja Pirkko Arstila.

Kuva: Antero Aaltonen

Taitto

Viestintätoimisto TDDT

Paino

AO-paino, Mikkeli
puh. 044 754 1004

KEHITTYVÄ PUHTAUSALA

Puhtausala-lehti täyttää 50 vuotta:

Alan tiedonvälittäjästä alan suunnannäyttäjäksi	5
Siivousalan ammattilehti löysi tarkoituksensa	14
Asikkalan kunta siirtyy kemikaalittomaan siivoukseen	18
Ilmastotoimistaan palkittu li huomioi ympäristön monessa asiassa	20

TYÖHYVINVOINTI JA TURVALLISUUS

Kahvitauko virkistää	22
Tuunaa työtä, tue työhyvinvointia	28
Kolumni	30
Ikkunassa: Huomio ergonomiaan	31

KOULUTUS

Kiinni suomalaiseen työelämään	34
Onnistumisia yhdessä! Esimies- ja asiantuntijapäivät tarjosivat hienoja luentoja	36

TIEDE JA TUTKIMUS

Puhtaus on laadukkaan saunaelämyksen lähtökohta	40
In memoriam: Aili Jokelainen	47

YRITYSELÄMÄ

Green Berry Oy panostaa kemikaalittomuuteen	48
Nimitysuutisia	50
Tuoteuutuudet	50

JÄSENSIVUT

Toiminnanjohtajalta	51
SSTL Puhtausala ry:n hallitus 2020	52
50 vuotta sitten	54
Useita uusia jäsenetuja 2020	55
Puhtausluuta	56
Sanaristikko	57
Yritys- ja yhteisöjäsenet	58
Palveluhakemisto	60
Henkilöjäsenelle	62
Yritysjäsenelle	63

puhtauspankki.fi

puhtausala

Pysy askeleen edellä tietoon pohjautuvalla siivouksella

Tork EasyCube® - maailman johtava tilojenhallintaohjelmisto

Tork EasyCube on tilojenhallintaohjelmisto, joka kertoo sinulle reaaliaikaisesti siivoustarpeista. Ei enää turhia tarkistuksia. Ei enää valituksia. Tiedät tarkalleen, mitä on tehtävä, missä ja milloin. Tuloksena on täysin uusi tehokkuuden, henkilöstön sitoutumisen ja asiakastyytyvyyden taso. Tervetuloa tietoon pohjautuvan siivouksen aikakaudelle. Tork EasyCube muuttaa asiakkaiden työtä jo ympäri maailmaa.

Lue lisää tork.fi/easycube

Tork, an Essity brand

Think ahead.

Puhtausala-lehti täyttää 50 vuotta

Alan tiedonvälittäjästä alan suunnannäyttäjäksi

Nykyisen Puhtausala-lehden syntyhistoria liittyy SSTL Puhtausala ry:n eli aikaisemman Suomen Siivousteknillisen Yhdistyksen (SSTY) perustamiseen. Molemmat täyttävät tänä vuonna 50 vuotta.

teksti: SIRU VÄISÄNEN

KUVAT: SSTL PUHTAUSALA RY

Puhtausala-lehden ja sen edeltäjien kansia kuudelta eri vuosikymmeneltä. Siivoussektorin kansi oli pitkään ilman kannen kuvaa, vain kannen väritausta kertoi lehden vuosikerrasta. Ylärivissä Siivoussektorin numerot 3/1973, 2/1981 ja 8/1995 ja alarivissä Puhtaus & Palvelusektori 4/2006, siivoustyön 100-vuotista historiaa käsittelevä Puhtausala 6/2017 sekä tämän lehden numero 1/2020. Lehden 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi kannessa on toimittaja Pirkko Arstila, joka toimi Siivoussektorin ensimmäisenä toimitussihteerinä.

Suomen Siivousteknillisen Yhdistyksen perustamisasiakirja allekirjoitettiin 6.2.1970. Mukana olivat Heikki Viitanen, Alpo Kantola, Sinikka Majuri, K. K. Järvi, Erkki Vainikka, Olavi Jussila, Martti Liukas, Aira Ojala ja Juhani Karineva. Yhdistyksestä tuli perustettavan alan ammattilehden, Siivoussektorin, julkaisija. Lehden ensimmäisenä vastaavana toimittajana aloitti kuvassa pöydän päässä oikealla istuva Olavi Jussila.

Puhtausala-lehden historia alkaa syksystä 1969, jolloin mm. puhdistusaineita tuottava ja markkinoiva Farmos Oy kutsui muutamia siivousalan asiantuntijoita tehtaalleen Turkuun suunnittelemaan laitossiivousta käsittelevää opaskirjaa. Opaskirja saatiinkin alkuun ja vielä samana syksynä julkaistuaikin. Kokoontumisella oli kuitenkin muutakin kauaskantoista merkitystä: siellä alettiin yhdessä kehittää ajatusta siivousteknillisen yhdistyksen ja ammattilehden perustamisesta.

Joukko siivousalan vaikuttajia kokoontuikin vielä saman syksyn aikana pohtimaan ammattilehden perustamista. Lokakuun 8. päivänä pidetyssä kokouksessa olivat paikalla siivousainekemistinäkin tunnettu puolustuslaitoksen tutkimuskeskuksen yleisen kemian osaston johtaja, maisteri **Olavi Jussila**; virastotarkastaja, ekonomi **Erkki Vainikka**, talousopettaja **Aira Ojala** sekä Farmos Oy:ltä toimitusjohtaja **Juhani Karineva**, markkinointijohtaja **Martti Liukas**, myyntipäällikkö **K. K. Järvi**, merkonomi **Esko Salmenoja** ja tiedotussihteeri **Pirkko Arstila**.

Keskusteluissa päädyttiin uuden, yksinomaan siivousalaa käsittelevän lehden perustamiseen. Lehden julkaisijaksi kaavailtiin suunnitella olevaa yhdistystä.

"Koska katsottiin, että lehden taustavoimat eivät yksityishenkilöinä olisi kyenneet toimimaan riittävän tehokkaasti, päätettiin perustaa yhdistys, joka nimellisesti tulisi toimimaan lehden julkaisijana, Suomen Siivousteknillinen yhdistys (SSTY) oli syntynyt", muisteltiin lehdessä 1/1985.

"Totesimme, että tieto ei kulje ilman lehteä", totesi yhdistyksen perustajajäsen **Sinikka Majuri** Siivoussektorin 15-vuotisnumerossa 1/1985.

Yhdistyksen toiminta perustui aluksi lehden ympärille

Suomen Siivousteknillisen Yhdistyksen (SSTY) perustava kokous pidettiin Helsingissä 6.2.1970. Yhdistys hyväksyttiin yhdistysrekisteriin 2.4.1970. Yhdistyksen julkaiseman ammattilehden, Siivoussektorin, ensimmäinen numero ilmestyi toukokuussa 1970.

Yhdistyksen toiminta perustui aluksi pitkälti lehden ympärille: lehden julkaiseminen sitoi vastaperustetun yhdistyksen kaikki voimavarat.

Lehden ensimmäiseksi päätoimittajaksi tuli Olavi Jussila. Lehden

SSTL:n uusien toimitilojen tupaantuliaisissa 30.4.1987 luovutettiin viirit liiton kunniajäsenille. Vasemmalla Siivoussektori-lehden päätoimittajana vuosina 1972–1976 toiminut Inkeri Hämäläinen, vuosina 1970–1972 päätoimittajana toiminut Olavi Jussila, lehteä perustamassa olleet Erkki Vainikka ja K. K. Järvi sekä edessä yhdistyksen perustajiin kuulunut ja ensimmäiseksi taloudenhoitajaksi valittu Sinikka Majuri.

toimitussihteerin tehtäviä lupautui Pirkko Arstila hoitamaan oman työnsä ohella. Farmos Oy:n ehtona asialle oli, ettei Arstilan varsinaisen työ yhtiön tiedotussihteerinä asiasta kärsisi. Farmos Oy tarjoutui myös vastaamaan lehden julkaisemisen alkukustannuksista. Lehti toimikin pari ensimmäistä vuottaan Farmos Oy:n tuella, mutta jo alusta alkaen tavoitteena oli itsenäinen, itsensä kannattava aikakausjulkaisu.

Olavi Jussila on muistellut lehden ja yhdistyksen alkuaikojia mm. Siivoussektorin 15- ja 20-vuotisnumeroissa 1/1985 ja 2/1990 seuraavasti:

"Alku oli vaatimaton ja vaikeudet suuret. Taloudellisia edellytyksiä ei ollut. Ei ollut toimitiloja. Hallituksen ja yhdistyksen kokoukset pidettiin yleensä Postipankin tiloissa voimahahmon Aira Ojalan suojeluksessa."

"Siivoussektori lähti alussa aivan tyhjältä, ei ollut edes kirjoituspöytä."

"Lehden alkuunlähden ajankohta oli omalta kohdaltani mahdollisimman epäkiitollinen kirjoittelulle. Olin vastikään siirtynyt eläkkeelle varsinaisesta toimistani. Minun oli tallennettava seuraajilleni vuosikymmenien kokemuksia määrättyiltä ajoilta."

Oman asemansa lehden vastaavana toimittajana Jussila totesi olleen aluksi vain muodollinen. Päävastuu lehden kokoamisesta oli toimitussihteerillä.

"Tiesin, että mainio sihteeri joka tapauksessa täyttää sivut."

Lehteen tulevista kirjoituksista oli Jussilan mukaan aluksi puutetta. Työtä hankaloitti myös se, että lehden toimitussihteeri ja vastaava toimittaja olivat eri paikkakunnilla – toinen Turussa ja toinen Helsingissä – ja *"kaikkinaisen yhteydenpito tapahtui vain puhelimen välityksellä"*.

Vaikka lehden alku oli Jussilan mukaan vaatimaton, sai lehti kuitenkin heti myönteisen vastaanoton. Jussila kertoikin pitäneensä tärkeänä

Ei ollut edes kirjoituspöytä.

1970-luku

1980-luku

Puhtausalan koneita esiteltiin jo Siivoussektorin ensimmäisessä numerossa vuonna 1970, vaikka niiden käyttö oli Suomessa vielä pitkään harvinaista. Koneiden kuvat ovat Siivoussektorissa, Puhtaus- & Palvelusektorissa sekä Puhtausalassa julkaistuista ilmoituksista eri vuosikymmeninä. Vas. ylh. Sitara Oy:n ilmoituksessa julkaistu kuva akku-, verkko- tai bensiinikäyttöisestä Advance Convertamatic-koneesta, jolla ilmoituksen mukaan ”pystyy yksi henkilö pesemään ja imuroimaan lattiaa 750–3 000 m² tunnissa koneen koosta riippuen. Sillä pystytään myös kiillottamaan ja pölynimuroimaan.” Oik. ylh. on kuva Siisto-moppauskoneesta Kemiansalpa Oy:n ilmoituksesta. Akkukäyttöinen kone oli ilmoituksen mukaan ”tehokas ja mukava tapa huolehtia pölymoppauksesta ja nihkeäpyyhinnästä.”

Alarivissä vas. akkukäyttöinen Wetrok Duomatic 320 B -yhdistelmäkone pieniin tiloihin Primator Oy:n lehti-ilmoituksesta, keskellä Comac Tripla 65-75-85 Bernerin ilmoituksesta ja oikealla B 40 C/W yhdistelmäkone Kärcherin ilmoituksesta. Kuvat ovat Siivoussektoreista 1/1970, 6/1984, ja 5/1995 sekä Puhtaus & Palvelusektorista 7/2006 ja 2/2012.

1990-luku

2000-luku

2010-luku

sitä, että lehti oli kuitenkin saatu alkuun. Hän uskoi lehden tilanteen myös kohentuvan tulevaisuudessa, kun tulisi uusia, tehtävänsä hallitsevia työnjatkajia.

”Ja näin on sitten käynytkin”, hän totesi.

Levikki alkoi tasaisesti nousta

Ensimmäisen lehden painos oli 3500 kappaletta. Siivoussektorin lehden numerossa 2/1970 todetaan ensimmäisen numeron koko painoksen ”menneen kuin kuumille kiville”. Yhdistyksen väelle lehti tuli 15 markkaa maksavan vuosijäsenyyden jäsenetuna. Lehden saattoi myös tilata 12 markan vuositilauksella.

Jo toisena ilmestymisvuonnaan lehti järjesti myös jäsenhankintakilpailun, jonka palkintoina arvottiin kaksi Mallorcan matkaa. Asiasta kerrottiin pääkirjoituksessa numerossa 2/1971. Lehdessä 2/1972

Oiva Joutsenniemi kertookin lyhyesti voittamansa matkan annista. Kirjoituksensa lopussa hän mainitsee, että matkalla oli hauskaa, mutta ”täytyy sanoa ettei olisi varaa aivan lähiaikoina voittaa uutta matkaa”.

Aluksi lehteä jaettiin tilaajille sekä ilmaiseksi erityisesti kotitalousopetusta antaviin kouluihin sekä monille yrityksille ja julkishallinnon laitoksiin, työmarkkinajärjestöille, talouspäälliköille ja ylihoitajille jne. Ilmaisnäytteillä lehteä tehtiin tunnetuksi. Se oli tarpeen, sillä lehdellä oli aluksi vain vähän tilaajia, esimerkiksi vuonna 1972 noin 400. Levikki alkoi vuosittain tasaisesti nousta.

Lehden arkisto oli päätoimittajan sängyn alla

Siivoussektori 2/1972:ssa oli seuraavanlainen uutinen:

”Tarkkasilmäiset lukijat ovat varmasti jo huomanneet ensimmäisestä sivulta, että lehtemme toimituskunnassa on tapahtunut ratkaisevia muutoksia.

Lehtemme vastaava toimittaja on vaihtunut. Fil.maist. Olavi Jussila, joka on tähän asti ollut lehtemme päätoimittaja, anoi eroa yhä lisääntyvän työtaakkansa vuoksi. Hän on ollut innokkaasti mukana yhdistystämme perustettaessa ja Siivoussektorin linjoja luotaessa. Uudeksi päätoimittajaksi hallitus valitsi maat. ja metsät. kand. **Inkeri Hämäläisen**, joka on rakennushallituksen siivoustoimen tarkastaja.”

Vuonna 1972 päätoimittajaksi tullut Otaniemen hoitokunnan siivouspäällikkö Hämäläinen muisteli päätoimittaja-aikaansa lehden 25-vuotisnumerossa 1/1995: ”Lehden arkisto oli sängyni alla vuodevaatelaatikossa, sillä omaa toimistoa ei vielä silloin ollut. Toimitustyötä tehtiin oman työn ohella ilman eri korvauksia. Myöskään kirjoituspalkkioita ei maksettu. Liekö se syynä, että jutujen saaminen ei aina ollut niin yksinkertaista. Ensimmäiset lehdet syntyivät talkootyössä periaatteella ’soita sinä sinne ja soita sinä tänne, ja sinä hanki ilmoituksia’.”

Lehden talouspäällikkönä ja ilmoitushankkijana lehdessä toimi aluksi merkonomi **Esko Salmenoja**, joka oli ollut mukana jo lehden perustamista pohtivassa kokouksessa.

SIIVOUSSEKTORIA, PUHTAUS & JA PALVELUSEKTORIA SEKÄ PUHTAUSALA-LEHTEÄ TOIMITTANEET VUOSINA 1970–2019

Päätoimittajat/vastaavat toimittajat:

Olavi Jussila 1970–1972
 Inkeri Hämäläinen 1972–1976
 Pirkkoliisa Mikkonen 1977–1983
 Kirsti-Liisa Virta 1983–1985
 Aulikki Vasko 1985–1987
 Leena Kreuz-Loikkanen 1987–1988 (vs.)
 Hilikka Koskinen vs. 1988 (vs.)
 Varpu Tavi 1988–1990 (vs.)
 Aulikki Vasko 1990–1991
 Anita Karppinen (ent. Riikonen) 1992–1994
 Varpu Tavi 1994 (vs.)
 Kirsti Stylman–Anttila 1994
 Tarja Kujala 1994–2000
 Ulla Sarajärvi 2000 (vt.)
 Roger Bäckroos 2000–2001
 Tarja Kujala 2001–2006
 Arja Wilkman 2006–2007
 Roger Bäckroos 2007
 Tarja Kujala/Valkosalo 2007–2018
 Per-Olof Ekström 2018 –

(Lähde: Nimet ja vuosiluvut on poimittu lehtien tekijätiedoista.)

Olavi Jussila

Inkeri Hämäläinen

Pirkkoliisa Mikkonen

Kirsti-Liisa Virta

Aulikki Vasko

Leena Kreuz-Loikkanen

Kirsti Stylman-Anttila

Ulla Sarajärvi

Roger Bäckroos

Arja Wilkman

Tarja Kujala (Valkosalo)

Per-Olof Ekström

Toimitussihteerit

Pirkko Arstila 1970–1972
 Paavo Kärrä 1972–1973
 Eija Backman 1973–1976
 Marjukka Immonen/Torsti 1997–1998
 Timo Paakkunainen 1999–2007
 Riitta Teeriahho 2007–2019
 Siru Väisänen 2019–

Pirkko Arstila

Timo Paakkunainen

Riitta Teeriahho

Siru Väisänen

Toimittajat

(toimitussihteerin lisäksi lehden tekijätiedoissa mainittuna)
 Roger Bäckroos 2003

Yhdistys ja lehti vakiinnuttivat pian asemansa

Parissa vuodessa uusi yhdistys oli vakiinnuttanut asemansa siivousalan varteenotettavana järjestönä. Oman lehden julkaisemisen ja toimittamisen lisäksi yhdistys oli aktiivinen koulutuskysymyksissä. Koulutus nousi lehden julkaisemisen lisäksi yhdeksi yhdistyksen toiminnan painopisteeksi. Yhdistys mm. toimi aloitteentekijänä ammatikoulutuksen järjestämisessä. Se myös aloitti oman kurssitoiminnan. Myös kansainvälisten yhteyksien luominen alkoi jo ensimmäisinä toimintavuosina.

Parin toimintavuoden jälkeen yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi nopeasti. Yhdistys alkoi järjestää omia laajoja koulutustapahtumia, teemapäiviä. Niiden yhteydessä järjestettiin pian myös siivousalan näyttelyitä. Helsinki-keskeisyydestä pyrittiin pois ja perustettiin muualle paikallisia kerhoja. Ulkomaille alettiin järjestää messumatkoja. Siivoussektori-lehden tekijät saivat tapahtumista hyviä ja kiinnostavia juttuja lehtiin, myös kokonaisia teemanumeroita. Esimerkiksi vuoden 1978 toinen numero käsitteli pelkästään alan koulutuskysymyksiä.

1970-luvun puolivälissä yhdistyksen taloudellinen tila oli jo niin vakaa, että yhdistys pystyi panostamaan taloudellisesti toimintansa kehittämiseen. Erityisen merkittävä vuosi oli 1976, jolloin tehtiin monia yhdistystä ja lehteä kehittäviä ratkaisuja. Yhdistys osti silloin oman liikehuoneiston Helsingin Mäkelänkadulta. Toimistoa pystyttiin pitämään auki kaikkina arki-iltapäivinä. Jäsenpalvelu tehostui ja toiminta vireytyi.

Siivoussektorin toimitusta tehostettiin. Vuoden 1977 alusta aikaisemmin erilliset päätoimittajan ja toimitussihteerin tehtävät yhdistettiin yhdelle henkilölle, **Pirkkoliisa Mikkoselle**, joka oli tullut siivousalan ihmisille tutuksi oppikirjojen tekijänä. Lehteä alettiin julkaista entisen neljän numeron sijaan kuusi numeroa vuodessa. Lehden linja säilyi kuitenkin edelleen puolueettomana tiedotuslehtenä, eikä siitä aiottukaan tehdä mainosjulkaisua.

”Vuonna 1976 olin Siivoussektorin toimituskunnassa. Silloin Inkeri Hämäläinen kysyi minulta, alkaisinko päätoimittajaksi. Nauroin ja vastasin, etten missään nimessä. Olin nähnyt, minkälainen työ ja tuska oli saada kirjoituksia lehteen. Siihen aikaan kirjoitukset olivat maksuttomia. Sillä kertaa juttu jäi siihen. Saman vuoden syksyllä K. K. Järvi soitti ja pyysi päätoimittajaksi. Hänellekin vastasin kieltävästi. K. K. Järvi soitti vielä myöhemmin syksyllä ja uudelleen joulun alla. Hän lupasi kaiken tuen, ilmoitusten ja kirjoitusten hankinnat, myös sihteeri käyttöön. Sanoin, että yritetään”, Mikkonen kertoo lehdessä 2/1984. Hän oli päätoimittajana vuodet 1977–1983.

Päätoimittaja keskellä kaaosta?

Lehden julkaisukertojen kasvu ja lehdentekoon ilman aikaisempaa lehdentekokokemusta ryhtynyt Mikkonen kertoi myöhemmin päätoimittajakautensa olleen 'kaaosmainen'.

”Lupautuessani olin ymmärtänyt, että tilaaja oli mediatietojen mukaan 3000 kpl ja lehteä julkaistaan 4 numeroa vuodessa. Kun otin teh-

SSTL Puhtausala ry:n toiminnanjohtaja ja Puhtausala-lehden nykyinen päätoimittaja Per-Olof Ekström (vas.) esiintyi ensimmäisen kerran Siivoussektorin numerossa 3/2000. Hänestä tuli silloin Kärcher Oy:n toimitusjohtaja Tom Lindmanin (oik.) jälkeen. Toimitusjohtajan vaihtoa käsittelevän artikkelin oli kirjoittanut silloinen SSTL Puhtausala ry:n toiminnanjohtaja ja Siivoussektorin päätoimittaja Roger Bäckroos. Artikkelin lopussa Siivoussektori toivotti Ekströmille onnea ja menestystä uudessa tehtävässä ja toivotti tervetulleeksi siivousalalle.

Siivoussektorin ja liiton 30-vuotisen taipaaleen kunniaksi julkaistiin näyttävä ja aika rohkeakin seinäkalenteri vuodelle 2000.

tävän vastaan, olikin lehteä päätetty julkaista 6 numeroa vuodessa ja ensimmäisen tuli ilmestyä jo helmikuussa. Totesin myös, että maksaneita tilaajia oli vain 500 kpl. Lehden tuli kannattaa itsensä, mielellään tuottaa voittoakin. Näillä tilaajatuloilla olisi saanut katettua yhdessä numerosta vain painatuskulujen kolmasosan. Lisäksi toimistonhoitaja, jonka piti avustaa mm. ilmoitusten hankinnassa sekä lehden postitus- ja laskutustyössä, oli sanoutunut irti. Seuraavakin toimistonhoitaja irtisanoutui jo helmikuun lopussa. Kolmas toimistonhoitaja **Pirkko Tinnilä** sitten pysyikin”, Mikkonen muisteli myöhemmin liiton 25-vuotishistorian kunniaksi tehdyn Puhtauden tähden -julkaisun mukaan.

Toimistonhoitaja Tinnilä osoittautui hyväksi ilmoitustenhankkijaksi. Ilmoitusten ansiosta lehden sivumäärää pystyttiin 1970-luvun loppupuolella lisäämään ja maksamaan jopa kirjoituspalkkioitakin.

”Lehden levikin lisäämistoimenpiteitä jatkettiin esittelyin, tilaus-hankintakilpailuin ja myyntikirjein. Uusia tilaajia saatiinkin vuoden aikana n. 500”, todettiin SSTY:n toimintakertomuksessa vuodelta 1978. Toimintakertomus julkaistiin lehdessä 3/1979.

Kirjoitusaiheista ei 1980-luvulla ollut Pirkkoliisa Mikkosen mukaan pulaa (2/1981). Lehti pyrki tarjoamaan siivousalalta ”jokaiselle jotakin”.

”Aiheluetteloa tarkkaillaessa saattaa havaita, että tietyt teemat toistuvat. Tämä on kuitenkin tarpeen, sillä siivousalalla tapahtuu jatkuvaa kehitystä ja lehden yhtenä tavoitteenahan on levittää uusinta tietoa nopeimmin kehittyvistä asioista”, Mikkonen totesi pääkirjoituksessaan 2/1981.

Siivoussektorin ensimmäinen päätoimittaja Olavi Jussila on jälkeen päin todennut, että Siivoussektorissa alkoi Pirkkoliisa Mikkosen aikana ”huomattava kehitys”.

”Taitavasti hän rupesi kehrittelemään aihepiiriä tiettyjen teemojen suuntaan. Ja lehden hyvin valikoidut suunnittelijaryhmät vastasivat kulloisestakin aineistosta. Tästä alkoi lehden varsinainen kehitys, joka on nostanut Siivoussektorin korkeatasoiseksi alansa ammattilehdeksi”, Jussila kirjoitti lehdessä 1/1985.

Pirkkoliisa Mikkonen kiteytti vuonna 1984 päätoimittaja-aikansa näin: ”Omat asiat tuntuvat olevan todella retuperällä, olen monasti miettinyt, onko kaikki ollut sen arvoista. Kyllä minulla on kuitenkin hyvä mieli sen suhteen, että lehti on kehittynyt. Uskon, että siitä on joillekin hyötyäkin.”

Taloudellisesti hyvä 1980-luku

1980-luvun nousukauden vuodet olivat taloudellisesti hyviä vuosia sekä lehdelle että yhdistykselle. Siivoussektorin tilaushankintakilpailussakin oli palkintona Pariisin matka.

Yhdistyksen laajentuneet tehtävät alkoivat edellyttää päätoimista vetäjää. Vuonna 1980 yhdistykselle palkattiin ensimmäinen toiminnanjohtaja, aluksi osapäiväisenä ja vuoden kuluttua jo kokopäiväisenä. Yhdistys myös muutti nimensä Suomen Siivousteknilliseksi liitoksi (SSTL) ja alkoi toimia valtakunnallisesti koko siivousalan edistäjänä. Organisaation muuttuessa entisistä kerhoista tuli itsenäisiä rekisteröityjä jäsenyhdistyksiä.

” Puhtausala on nyky-aikaisempi termi siivoussektorille.

Lehden 35-vuotisnumeron nro 1/2005 kannessa oli ensimmäisen kannen kuva. Lehden nimi muuttui Puhtaus & Palvelusektorista Puhtausalaksi vuoden 2016 alussa. Lehden 2/2016 teemana olivat digitaaliset ratkaisut.

Siivoussektorin lukijakunta kasvoi 1980-luvun alusta vuosikymmenen puoliväliin 2300:sta 4700:aan. Lukijoita lehdellä arveltiin olevan yhteensä noin 10 000. Vuoden 1981 alusta lehti sai päätoimittajan lisäksi toimituksen sihteerin, kun liiton toimistonhoitaja Pirkko Tinnilä siirtyi toimituksen sihteeriksi. Päätoimittajuus tuli täysipäiväiseksi palkkatyöksi vuonna 1983 Mikkosen luovuttua tehtävästä.

Lehden 2/1983 pääkirjoituksessa Mikkonen kirjoittaa näin: *”Lähes 7 vuotta sitten lupauduin, tosin vastahakoisesti, toimittamaan Siivoussektoria sivutoimisena osa-aikatyönä. Innostuin työhöni, sillä seurauksella, että vuosi vuodelta olen joutunut tinkimään yhä enemmän muista tehtävistäni ja velvollisuuksistani. Silti tänä päivänä en pysty varaamaan lehdelle niin paljon aikaa kuin se vaatisi.*

Siivoussektori on ammattilehtenä tarpeellinen ja tärkeä. Sen on pysyttävä siivousalan vauhdikkaan kehityksen mukana, oltava tiedonvälittäjä ja suunnan näyttäjä. Tämä ei onnistu yhdeltä henkilöltä sivutyönä, vaikka taustalla olisi kuinka vankka toimituskunta. Tehtävä vaatii täysipainoista, aktiivista paneutumista ja ennen kaikkea aikaa. – Tämän vuoksi on lehden kehityksen kannalta parempi luovuttaa työ henkilölle, jolla on mahdollisuus paneutua siihen koko tarmollaan. – Tällä hetkellä on lehden tila myös niin hyvä, että sen voi puhtain tinnoin jättää toisen käsiin.”

Lehti etsi päätoimittajaa julkaisemalla lehdessä hakuilmoituk-

sen. Uudeksi päätoimittajaksi valittiin 25-vuotias **Kirsti-Liisa Virta**. Nimitysuutisessa numerossa 4/1983 tehtävän mainittiin olevan kokopäivätoiminen ja työpaikkana tulisi olemaan SSTL:n toimisto Helsingin Castréninkadulla, jonne liitto oli saman vuoden alussa muuttanut.

Siivoussektori oli aluksi ilmestynyt nykyistä Puhtausala-lehteä pienemmässä koossa, ns. B5-koossa. Vuoden 1985 alusta Siivoussektori alkoi ilmestyä nykyisessä A4-koossa ja siitä tuli Aikakauslehtien Liiton jäsen. Lehdessä alettiin julkaista nelivärinen kansikuva entisen kuvattoman kannen sijaan.

Lehden koon muuttamista suuremmaksi oli mietitty jo useita vuosia aiemmin. Syksyllä 1981 lehti oli kysynyt lukijoiden mielipiteitä lehden ulkoasusta ja sisällöstä. Kyselyn tulokset julkaistiin numerossa 6/1982. Kyselyyn vastanneista 95 % piti lehden silloista pientä kokoa hyvänä.

”Tämän kokoisena lehti on helppo käsitellä, lukea, säilyttää ja arkistoida. Se sopii kirjahyllyyn, mappiin ja käsilaukkuun. Se on helppo kuljettaa mukanaan minne vain. Se ei rypisty postiluukussa, ei sekaannu mainoslehtisiin, on käteen sopiva kuin runokirjanen.”

Ainoana haittapuolena pienemmälle lehdelle katsottiin se, että myös kuvat ovat siinä pienempiä. Esimerkiksi markkinakatsaukset pystyttäisiin isommassa lehdessä toteuttaa isommin kuvin ja myös isommalla lehtifontilla.

Lukijoiden toivomuksesta lehti päätettiin vielä tuolloin säilyttää silloisessa B5 -koossa.

1990-luvun alun lama näkyi lehdessäkin

Vuonna 1986 liiton järjestötoiminta ja taloudellinen toiminta erotettiin toisistaan perustamalla Siivoussektori Oy, joka alkoi hoitaa liiton koulutus- ja julkaisutoimintaa. Liitolle palkattiin koulutussuunnittelija. Seuraavana vuonna Siivoussektori-lehden päätoimittaja ja liiton koulutussuunnittelija siirtyivät Siivoussektori Oy:n palvelukseen.

Liiton toimisto muutti tilavampaan huoneistoon Castréninkadulle vuonna 1983 ja vuonna 1987 3. linjalle. Toimistotyössä siirryttiin omaan atk-järjestelmään vuonna 1987.

1980- ja 90-lukujen vaihteessa siivousalan julkaisutoimintaa alettiin kehittää laajemmaksi. Liitolle palkattiin julkaisupäällikkö. Vuonna 1991 alkoi ilmestyä Siivoussektorin lisäksi myös Siivoussanommat, jonka päätoimittajana julkaisupäällikkö toimi.

Tabloid-kokoinen Siivoussanommat perustettiin korvaamaan liiton ja yhdistysten jäsenkirjeet. Lehteä jaettiin 9–11 kertaa vuodessa siivousteknisten yhdistysten jäsenille ja Siivoussektorin tilaajille. Siivoussektorin levikki oli vuoteen 1991 mennessä kasvanut runsaa-

PUHTAUSALA-LEHTI

- Perustettu vuonna 1970 Siivoussektori-nimisenä. Vuodesta 2004 lehti alkoi ilmestyä nimellä Puhtaus & Palvelusektori ja vuodesta 2016 nimellä Puhtausala.
- Ilmestyi aluksi B5-kokoisena. Vuoden 1985 alusta alkoi ilmestyä A4-kokoisena.
- Ilmestyi aluksi 4 kertaa vuodessa. Vuonna 1977 alkoi ilmestyä 6 numeroa vuodessa ja vuonna 1995 8 numeroa vuodessa. Viime vuosina lehti on ilmestynyt 4–5 kertaa vuodessa.
- Aikakauslehtien Liiton jäsen vuodesta 1985
- DigiPuhtausala -sivut avattiin vuonna 2019 osoitteessa www.puhtausala.fi/tiedotus. Puhtausala-lehteä pääsee netissä lukemaan myös näköislehtenä.

seen 7200 kappaleeseen. 1990-luvun lamavuodet alkoivat kuitenkin näkyä ja lehden levikki alkoi laskea tilaajien vähennyttä. Yritykset, oppilaitokset ja kirjastot tilasivat lehteä edelleen.

Vuonna 1993 lehdessä alettiin julkaista Totuuden torvi -nimistä pakinapalstaa. Pakinoissa näkyi hyvin ajan henki: *”Uusia vehkeitä et saa, vaikka kuinka kauniisti pyyrät. Nääs mehän innostuttiin yhren tyäkaverin kanssa silloin niillä messuilla, mikkä tossa Tampereella oli, niihin teräväkuivaimiin. Meinattiin, että näähän ne vasta olis meillegin pelit. Kysyttiin työnjohtajalta, että saatasko pyytää sellasia uusia kuivaimia. Kun olis niin näppäret moneen hommaan. No kymppi sano että joo, mutta sen verra sillon ollu muita kiiruita, ettei niitä viä o saatu. Kaks vuattakohan tästä nyt tulis aikaa. Olisko ollu liian kalliit sitte, ei varmaan satasta maksa kappale. Mutta pyytää saatiin kumminkin”,* lehden 5/1994 pakinassa todettiin.

Liiton toimistosihteri siirtyi Siivoussektori Oy:n palvelukseen vuoden 1994 alusta.

Vuosi 1995 oli Suomen Siivousteknisen liitto ry:n ja Siivoussektori-lehden 25. toimintavuosi. Juhlavuonna lehti alkoi ilmestyä 8 kertaa vuodessa ja Siivoussanomia alettiin julkaista sen uutis- ja ajankohtaisliitteenä.

Internet-sivut vuonna 1999

”On aina yhtä ilahduttavaa saada lukijoiden kirjeitä sekä kommentteja lehdestä”, kertoi Siivoussektorin päätoimittaja **Tarja Kujala** (myöh. **Valkosalo**) lehdessä 2/1999. Pääkirjoituksessaan hän kertoi, että edellisvuoden viimeisessä numerossa julkaistu artikkeli vihasta työpaikan arjesta oli erityisesti lukijoita kosketanut ja innostanut heitä kertomaan omista kokemuksista.

Liiton toiminnanjohtajaksi samoihin aikoihin valittu Kujala kertoi, että palautetta oli nyt mahdollista antaa myös Internetin kautta.

”Jo maaliskuun aikana löydät tietoa niin Suomen Siivousteknisestä liitosta kuin Siivoussektoristakin kotisivuiltamme osoitteesta www.siivoussektori.fi. Emme kuitenkaan kerro vain omasta toiminnastamme, vaan olemme laatineet sivut, joissa esitellään ammattisiivousalaa yleisesti. Erityisesti haluamme tuoda esille alan monipuoliset koulutus- ja työmahdollisuudet. Uskomme, että tämä on yksi väylä, jonka kautta voimme levittää tietoa siitä, millaisia mahdollisuuksia ammattisiivous nykypäivänä tarjoaa.”

Saman vuoden kolmannessa numerossa Siivoussektori vertasi puhdistusalan koulutuksen nettisivuja. Kiitosta saivat etenkin Kalajokilaakson aikuiskoulutuskeskuksen sivut.

”Hitaallakin modeemilla liikenteessä oleva saa näiltä sivuilta nopeasti tietoa, koska ne perustuvat pääosin tekstiin.”

Moitteita nettisivujen tekijät saivat sivujen liiallisesta näyttävydestä, koska *”tietoa voi olla vaikea löytää sivuilta, joiden tekijää on vaivannut sellainen taiteellinen kunnianhimo, että yhdelle sivulle on pitänyt sijoittaa kaikki mahdollinen”.*

Vuosituuhannen vaihteeseen mennessä Siivoussektori-lehti työstettiin toimituksessa tietokoneella painotyötä vaille valmiiksi. Toimitussihteri **Timo Paakkunainen** kertoo lehden 30-vuotisjuhlanumerossa 1/2000, että hienokin tietotekniikka saattoi osoittautua myös epäluotettavaksi. Pahimmillaan jo pitkällä ollut työ jouduttiin aloittamaan alusta.

”Jos joku elämässä voi mennä vikaan, ne kaikki menevät deadline läheisyydessä. Kuvat puuttuvat, avustaja makaa sängyssä välilevy väärässä paikassa, dokumentteihin iskee pommi ja taitto on aloitettava alusta.”

”Erialaisten mahdollisuuksien varalta toimitussihterillä täytyykin olla valmiiksi laaditut suunnitelmat A, B ja C, ja lopulta on turvaut-

tava nopeaan mielikuvitukseen.”

Paakkunainen kiitteli lehden ilmestymisestä myös lehden toimituskuntaa sekä ilmoitusmyyjä **Ilona Järvistä**, joka *”vanhana painoalan ammattilaisena tuntee alan kaikki metkut.”*

Lehden nimi vaihtui ensimmäisen kerran vuonna 2004

Vuoden 2004 alusta Siivoussektori vaihtoi nimensä Puhtaus & Palvelusektoriksi. Siihen asti lehdessä oli julkaistu sekä mustavalkoisia kuvia että värikuvia, mutta nyt lehti siirtyi kokonaan neliväriseksi.

Ajatus lehden nimen muuttamisesta oli hautunut jo pitkään.

”Viime vuosien aikana eri tahoilla on useasti otettu esille lehden nimen vaihtaminen. Toiveena on ollut, että löydettäisiin lehdelle nimi, joka kuvaisi paremmin lukijakunnan laajentuneita tehtävävauksia. Aika oli kypsä muutokselle nyt”, totesi päätoimittaja Tarja Kujala vuoden 1983 viimeisen lehden pääkirjoituksessaan.

Puhtaus & Palvelusektori kysyi lukijatutkimuksissaan vuosina 2011 ja 2013 lukijoiden mielipiteitä mahdollisesta sähköisestä lehdestä. Lehden 1/2014 pääkirjoituksen mukaan *”tämäkin lehden aineistoa alkaa pikkuhiljaa välittyä yhä enemmän sähköisenä”.*

Puhtaus & Palvelusektorin lukijat eivät kuitenkaan sähköistä lehteä kaivanneet.

”Maksullista sähköistä versiota lehdestä toivoi vain yksi vastaaja.”

NÄIN ENSIMMÄISET LEHDENTEKIJÄT LÖYTYIVÄT

Siivoussektori-lehden ensimmäinen päätoimittaja Olavi Jussila kertoo lehden 15-vuotisnumerossa 1/1985, miten hänestä tuli Siivoussektorin ensimmäinen päätoimittaja. Artikkelin otsikkona oli *”Ajatuksia 15-vuotisen taipaleen täytyessä”.*

”Maamme siivousalalla toimivien yhteiselin oli siis syntynyt. Sen tuli toimia kokoavana voimana. Mutta miten saisi tiedon kulkemaan? Jonkinlainen tiedottaja, ammattilehti olisi tarpeen. Mutta mistä varat. Toteutus näytti mahdottomalta. Siksi tätä kysymystä, muistamani mukaan, ei aluksi erikoisemmin hallituksessa pohdittukaan. Itsekseni tätä kysymystä kylläkin alitajuisesti mietiskelin.

”Mutta pulma ratkesi varsin yllättäen. Istuin eräänä iltana ravintolan illallispöydässä minulle silloin vielä tuntemattoman, viehättävän naisen vierellä – ja juttu luisti. Kuinka puhe siinä kääntykään daamin syntyperään. Hän mainitsi isänsä nimen – minun koulukaverini. Illostuin, sillä kyseessä oli henkilö, jonka kynä luisti ja joka aikanaan toimi suurten lehtien kirjeenvaihtajana ulkomaita myöten. Julkaisipa hän kirjojakin ja oli armoitettu humoristi.

”Tokaisin, että ’isäsi tyttönä kynän täytyy kulkea kevyesti sinunkin kädessäsi’. ’No sellaista työtähän minä juuri teen. Toimin PR-henkilönä Farmoksessa.’ ’Olisiko mahdollista, että rupeaisit toimitlemaan perustettavaa ammattilehteä varsinaisen työsi ohella?’

”Asiaa pohdittiin pitkään vähän joka kantilta siinä illan mittaan. Lopulta hän suostui, jos työnantajalta saadaan lupa tähän varsin hankalaan kysymykseen. Mutta yhden ehdon hän pani myöntymiselleen: ’Jos sinä rupeat vastaavaksi toimittajaksi.’ – Minun oli suostuttava.

”Tällä tavoin Siivoussektori-lehden toimitus oli sijoittunut aivan yllättäen Farnos Oy:n tiedotussihterin kirjoituspöydälle. Ja tuo ensimmäinen toimitussihteri oli meille kaikille nykyään varsin tuttu TV-toimittaja Pirkko Arstila.”

Siivoussektorissa, Puhtaus & Palvelusektorissa sekä Puhtausalassa on vuosikymmenien kuluessa kirjoitettu artikkeleita erilaisista aiheista. Jo Siivoussektorin ensimmäisissä numeroissa 1970-luvulla tehtiin juttuja Suomen merkittävistä rakennuskohteista ja niiden siivottavuudesta. Kohtasiko Alvar Aalto koskaan siivoojaa? pohdittiin myös numerossa 5/1990.

Kauniisti taitettu aukeama tekstiililattioiden uudesta tulemisesta on julkaistu Puhtaus & Palvelusektorissa 5/2008.

Ympäristöasiat ovat olleet aina tärkeä aihealue lehdellemme. Siivoussektorissa 7/2003 julkaistiin artikkeli Itämeren tilasta. Onko puhdas uimavesi jo historiaa? artikkelissa kysyttiin.

Robottien tekemästä siivouksesta on kirjoitettu jo Siivoussektorin vanhoissa numeroissa, mutta asiaa on käsitelty niissä vielä tulevaisuuden kuvana. Puhtaus & Palvelusektorin vuoden 2015 erikoisnumerossa robottien todettiin olevan tekemässä silloin tuloaan.

Samoin edellisessä kyselyssä vuonna 2011 vain yksi vastaaja toivoi mahdollisuutta lukea lehteä sähköisesti”, todettiin vuoden 2014 ensimmäisessä numerossa. Lehti oli tehnyt lukijatutkimuksen syksyllä 2013, ja siihen oli vastannut 58 henkeä. Vastaajista 33 vastasi kirjeitse lehdessä oleviin kysymyksiin, 25 verkossa.

Painettuun lehteen lukijat olivat tyytyväisiä: he antoivat arvioitava-
na olevasta lehdestä 6/2013 arvosanaksi yhdeksän. Lehden lukemiseen vastaajat olivat käyttäneet aikaa puolesta tunnista tuntiin.

Joulukuussa 2014 kaksi suomalaista puhtausalan ammattilaista vieraili Norjassa sairaaloissa. Lehden 2/2015 mukaan Oslon Yliopistollisessa sairaalassa kaksikkoa kiinnosti siivousvaunuissa olevat tabletti-tietokoneet.

”Oslossa ne ovat jo yleisemminkin siivouksessa käytössä. Niiden avulla huolehditaan siivouksen käytännön asioista. Tabletit sisältävät päivän siivousohjelmat, osastokartat, ohjeita siivoukseen, skype-mahdollisuuden esimiehen kanssa sekä navigaattorin, varsinkin keikkatyötä tekevien työskentelyä helpottamaan.”

Myös siivousrobotit tekivät tuloaan ja niiden uskottiin yleistyvän

”lähivuosina”.

”Lähivuosina robottisiivous yleistyy voimakkaasti. Sen avulla voidaan automatisoida isojen avoimien pinta-alojen siivous lentokentillä, urheiluhalleilla tai hypermarketeissa. Vielä robottisiivous ei onnistu kohteissa, joissa on paljon ovia ja hissejä. Siihenkin on kehitteillä tutkimuslaitoksissa toimivia ratkaisuja, jotka markkinoille tullessaan vauhdittavat muutosta.”

Puhtaus & Palvelusektori esitteli vuonna 2015 myös ”uusien konsteja yhteydenpitoon”. Konsteilla artikkelissa tarkoitettiin ”tämän hetken suosituimpia digitaalisia viestintäohjelmia, joilla tiimit voivat mahdollisesti kehittää keskinäistä yhteisöllisyyden kokemusta ja viestintää”. Tiedonkulun kehittäminen oli tärkeää, koska ”takkuava tiedonkulku on kompastuskivi, joka nousee esiin puhtausalalla tehtävissä työelämäkyselyissä ja tutkimuksissa.” Lisäksi ”yhteisöllisyyden kehittäminen on yksi tärkeistä keinoista, joilla puhtausalan vetovoimaisuutta voidaan parantaa. Siinä erilaiset älylaitteet ja digitaaliset viestintämuodot voivat olla suureksi avuksi.”

Uusina konsteina yhteydenpitoon esiteltiin WhatsApp Messenger,

Siivoussektorissa 1/2000 käytiin läpi lehden 30-vuotista taivalta. Artikkelin yhteydessä silloinen toimitussihteeri Timo Paakkunainen kertoi työstään. Viereisen kuvan kuvatekstinä oli "Tässä on ytimekkäästi Siivoussektorin toimitus (poisluettuna päätoimittajan kulmahuoneisto, josta on merinäköala)." Yläkuvasa Ulla Sarajarvi tutkii Siivoussanomien taittoa. Siivoussanomien oli Siivoussektorin välissä oleva liiton jäsen- ja uutisjulkaisu.

Facebook, Yammer ja Skype. Lisäksi puhelimitse lähetettävään tekstiviestiin todettiin olevan "edelleen hyvä keino nopeaan ja lyhyeen viestittelyyn".

Lehden nimeksi Puhtausala vuonna 2016

Lehden ulkoasu muuttui hieman vuonna 2015. "Joidenkin artikkelien sisältöä laajennettiin opastusvideoilla ja qr-koodeilla helpotettiin verkkosivuilla olevien aineistojen löytymistä", päätoimittaja Tarja Valkosalo (o.s. Kujala) kirjoitti pääkirjoituksessa 6/2015. Hän kertoi myös muista uudistuksista: vuoden 2016 alusta lehden nimi muuttuisi ja lehti alkaisi ilmestyä myös liiton verkkosivuilla näköislehtenä ja digilehtenä.

Lehden uusi nimi Puhtausala katsottiin sopivan paremmin liiton nimeen, sillä Siivousteknisen liiton nimi oli vuonna 2013 vaihtunut SSTL Puhtausala ry:ksi. Päätoimittaja Valkosalon mukaan tämä oli yksi syy lehden nimen muutokselle, mutta "toisaalta palataan myös lehden alkuperäisen nimen juurille. Moni pitkäaikainen lukijamme muistaa lehden edelleen Siivoussektorina, joka oli lehden nimenä 1970–2003. Voidaan sanoa, että puhtausala on nykyaikaisempi termi siivoussektorille."

Puhtausala-lehti teki erilaisia teemanumeroita aina vuoteen 2019 asti, jolloin teemat otettiin osaksi jokaisen lehden sisältöä. Lehden 2/2016 teemana olivat digitaaliset ratkaisut, ja lehdessä oli juttua 3D-tulostuksesta, qr-koodeista, sähköisistä työnhallintajärjestelmistä, älyvaatteista, roboteista ja "älykkäistä" siivoukskoneista.

Päätoimittaja Tarja Valkosalo kertoi teemalehden pääkirjoituksessa, että digitaalisia ratkaisuja hyödynnettiin puhtausalalla tuolloin jo monin tavoin. Kulunhallintajärjestelmät varmistivat palkanmaksun oikeellisuuden ja helpottivat töiden suunnittelua. Lisäksi siivoukko-

neet keräsivät tietoa käytöstään ja tätä tietoa analysoimalla esimies saattoi esimerkiksi kohdentaa työn opastusta tarpeen mukaan.

"Älyvaatekoneologia avaa uusia mahdollisuuksia. Sen avulla voidaan jo nyt mitata lihaskuormituksen tasapainoa ja tulevaisuudessa älyvaate voinee myös ohjata oikeaan ergonomiaan tai muistuttaa taukoliikunnan tärkeydestä."

"Myös puhtausalalla tarvitaan ennakkoluulotonta kokeilua. Mennään mukavuusalueen ulkopuolelle ja ajatellaan toisin kuin ennen", Valkosalo kirjoitti.

Puhtautta lahjaksi ja iloa juhluvuosiin

Vuonna 2017 Suomessa vietettiin Suomen 100-vuotisjuhlavuotta. Juhlavuosi näkyi myös Puhtausala-lehdessä. Vuoden ensimmäisen numeron pääkirjoituksessa pohdittiinkin sopivaa lahjaa 100-vuotiaalle Suomelle.

"Juhla- ja lahjaideoista ei ole puutetta, kun silmäilee Suomi 100-verkkosivuja, joilla erilaiset yhteisöt kertovat tempauksistaan. Hankkeiden joukossa on hauskoja arkipäiväisiä juttuja, joihin on helppo mennä mukaan: syödään yhdessä tai lauletaan, tanssitaan ja saunotaan."

"Juhlavuoden yhdessä tekemisen teema sopii hyvin puhtausalalle, samoin Suomeen liitetyt käsitteet puhtaus ja terveellisyys, kauneus ja turvallisuus sekä värit sininen ja valkoinen. Puhtausalan toimijat antavat näin työllään joka päivän lahjan suomalaisille", toimitussihteeri **Riitta Teeriaho** kirjoitti. Pääkirjoituksen lopuksi hän toivotti vielä "Iloa juhluvuoteen!"

Tämän historiajutun kirjoittaja, toimitussihteeri **Siru Väisänen**, yhtyy tähän toivotukseen myös SSTL Puhtausala ry:n ja Puhtausala-lehden 50-vuotisjuhlavuonna 2020. ■

Artikkelin lähteet: Matti Kauppi: Puhtauden tähden, Suomen Siivoustekninen liitto 1970–1995, Suomen Siivousteknisen liiton julkaisuja III:3.

Lainaukset Siivoussektorin seur. artikkeleista Erkki Suokas: Suomen Siivoustekninen Liitto 1970–1985 (1/1985); Kirsti-Liisa Virta: "Mutta olisiko yhdistys perustettava?" (1/1985); Olavi Jussila: Ajatuksia 15-vuotisen taipaleen täytyessä (1/1985); Olavi Jussila: Miten tähän on tultu – omasta näkökulmastani katsottuna (2/1990); Pääkirjoitus Arvoisa lukija (2/1970); Oiva Joutsenniemi: Terveisiä Mallorcalla (2/1972); Muutoksia Siivoussektorissa (2/1970); Tarja Kujala: Mistä kaikki alkoi – Siivoussektori-lehteä 25 vuotta (1/1995); Tapahtumia (3/1979); Pirko-Liisa Mikkonen: Pääkirjoitus Paikka vapaana (2/1983); Marjatta Jussila: Pääkirjoitus Uusi päätoimittaja on valittu (4/1983); Mitä mieltä ollaan Siivoussektorista (6/1982); Kirsti-Liisa Virta: Seitsemän vuotta Siivoussektoria (2/1984); Totuudentorvi/Laina Spök: Märkämoppeja, verenpainetta ja vieraita kieliä (5/1994); Tarja Kujala: Pääkirjoitus Kirjoitellaan (2/1999); Jorma Metsäranta: Puhdistusalan koulutuksen nettisivut syynissä (3/1999); Timo Paakkunainen: Lehti valmistuu painokuntoon toimituksessa (1/2000); Tarja Kujala: Pääkirjoitus Ensi vuonna lehti ilmestyy nimellä... (8/2003). Puhtaus & Palvelusektorin artikkelit: Nimenmuutos hyväksyttiin (4/2013); Riitta Teeriaho: Pääkirjoitus Hyvää työpäivää! (1/2014); Kyselyyn vastaajat antoivat lehdelle ysin (1/2014); Miia Ronkainen: Tabletit siivouksen apuna Norjassa (2/2015); Sami Kalliokoski: Robotisiivous tekee tuloaan puhtausalalle (erikoisnumero 2015); Tarja Valkosalo: Pääkirjoitus Tsemppaa työyhteisöäsi (6/2015); Irma Tapaninen: Uusia konsteja yhteydenpitoon (6/2015); Puhtausalan artikkelit: Tarja Valkosalo: Pääkirjoitus Digitaaliset ratkaisut haastavat ajattelemaan toisin (2/2016); Riitta Teeriaho: Pääkirjoitus Puhtautta lahjaksi suomalaisille joka päivä (1/2017).

Siivousalan ammattilehti löysi tarkoituksensa

Mitä kirjoittamista siivoamisessa on? Niin Pirkko Arstilalta kysyttiin, kun hän 1970-luvun alussa kertoi toimittavansa siivousalan uutta ammattilehteä, Siivoussektoria. Arstilan työ Siivoussektorin toimitussihteerinä huvitti jopa hänen ystäviään. Uusi lehti sai kuitenkin suuren suosion ja vähitellen sen merkitystäkin alettiin ymmärtää ja arvostaa. Arstilan uraauurtava työ loi hyvän pohjan 50 vuotta täyttävälle Puhtausala-lehdelle.

TEKSTI: SIRU VÄISÄNEN
KUVA: ANTERO AALTONEN

Pirkko Arstila muistaa hyvin ajan, jolloin hän toimitti Siivoussektori-lehteä. Ajasta jäi hänelle hyvät muistot.

MTV:n uutistenlukijana pitkään toiminut **Pirkko Arstila** on tehnyt urauurtavaa toimitustyötä myös Puhtausala-lehden edeltäjässä, Siivoussektori-lehdessä. Hän oli mukana jo perustamassa lehteä 50 vuotta sitten. Lehti vaikutti hänen mukaansa moneen asiaan alalla.

”Tajusin sen merkityksen itsekin vasta jälkepäin”, alan kehitystä yhä seuraava Arstila kertoo.

”Ai teillä on nykyään konttorikin?”, Pirkko Arstila kysyy jo puhelimessa haastattelua sopiessamme ja nauraa hersyvästi päälle. Naurusta päätellen kysymys olikin lähinnä huumoria, sillä tokihan hän tietää, että lehdistä toimitus jossakin sijaitsee. Puhtausala-lehtikin on sijainnut liiton tiloissa jo vuosikymmeniä, melkein koko olemassaolonsa, siis lähes 50 vuoden ajan.

Lehden ensimmäisinä ilmestymisvuosina näin ei kuitenkaan ollut. Kun Arstila oli vuosina 1970–1972 lehden toimitussihteeri, oli lehden toimitus käytännössä hänen työpöydällään Turussa Farmoksessa. Lehteä hän teki myös kotonaan, Farmoksen Helsingin työhuoneella ja jopa bussissa Turun ja Helsingin välillä.

Siivoussektorin kahden ensimmäisen vuosikerran eli vuosien 1970 ja 1971 tiedoissa toimituksen kerrotaan sijainneen ensin Turussa, sitten Jyväskylässä, sitten Espoon Tapiolassa ja vasta vuoden 1972 loppupuolella lehden toimituksen osoite muuttui Helsinkiin.

”Pitäisi olla oma lehti”

Pirkko Arstila muistaa hyvin, kuinka syksyllä 1969 alettiin Turussa suunnitella siivousaiheista lehteä. Hän työskenteli silloin Turussa tiedotussihteerinä kemia- ja lääketieteellisyrittäjä Farmoksessa. Yritys markkinoi ja tuotti mm. puhdistus- ja hygieniatuotteita sekä teollisuuskemikaaleja.

”Olavi Jussila puhui, että siivousalalla pitäisi olla oma lehti”, Arstila kertoo. Puolustuslaitoksen tutkimuskeskuksen yleisen kemian osaston johtajana toimineesta Jussilasta tulikin lehden päätoimittaja ja Arstila lupautui toimitussihteeriksi. Samanaikaisesti alettiin puuhata myös yhdistystä.

Sekä päätoimittaja että toimitussihteeri tekivät lehteä omien muiden töidensä ohella omilla paikkakunnillaan: Jussila Helsingissä, Arstila Farmoksessa Turussa.

”Matkustin Turusta Helsinkiin joka maanantai lehtiasioiden vuoksi. Matka Turusta Helsinkiin kesti silloin bussilla yhteen suuntaan kolme ja puoli tuntia. Ne olivat pitkiä työpäiviä, ja minulla oli kotona pienet lapset odottamassa. Farmoksella oli Helsingin keskustassa pieni työhuone, joka oli minun tukikohtani Helsinki-päivinä.”, hän kertoo.

Arstila muistaa tosin hyödyntäneensä pitkiä matkustusaikoja myös työn tekemiseen.

”En nyt sentään kirjoituskonetta kantanut mukana, mutta aika paljon lehtiasioita pystyi bussissakin tekemään ja suunnittelemaan.”

Lehden kokoamisen eli toimitussihteerin tehtävien lisäksi Arstila myös kirjoitti lehden ja taittoi lehteä. Taittaminen tapahtui siihen aikaan käsityönä niin, että tulostetut lehtipalstat leikattiin ja aseteltiin ja liimattiin sivupohjalle.

”Saatoin tehdä sitä kotona samalla kun imetin vauvaa. Ei silloin lehdesteosta juuri äitiyslomia pidetty”, hän muistelee.

Muutamassa vuodessa lehti oli vakiinnuttanut asemansa niin, että lisääntynyt lehtityö vaati omat täysipäiväiset tekijänsä. Vuoden 1971 viimeisestä numerosta alkaen Arstila mainitaan lehden toimitussihteerin lisäksi myös lehden ilmoituspäällikkönä. Numerossa 4/1972 lehden toimitussihteerinä ja ilmoituspäällikkönä mainitaan **Paavo**

Kärnä.

Arstila muistelee tehneensä lehteä vielä vuoden 1972 jälkeenkin,

vaikka hänen nimeään ei sen aikaisten Siivoussektorien tekijätiedoissa enää näy.

”Saatoin jatkaa jonkun aikaa lehdentekoa varsinaisten toimitussihteerivuosiensa jälkeenkin. Ehkä ainakin taitoin lehteä kotona sivutyönäni”, hän muistelee.

Uuden lehden tekeminen oli mukavaa

Siivoussektori-ajasta Arstilalle on jäänyt hyvät muistot.

”Siivoussektoria jäi vähän ikävä. Sen tekeminen oli mukavaa, koska kyseessä oli ensimmäinen alan lehti ja koko siivousala täysin kartoittamaton kenttä.”

”En minä siivouksesta tiennyt, mutta päätoimittaja Jussilalla oli alan asiantuntemus ja hän kirjoitti lehden asiantuntemusta vaativat kirjoitukset. Muuten sain ideoita lehden sisältöä suhteellisen vapaasti, etsiä sopivia juttukohteita ja kirjoittaa niistä. Minun ei edes tarvinnut miettiä, oliko siitä ja siitä aiheesta kirjoitettu aikaisemmin, koska kaikki aiheet olivat uusia”, hän muistelee.

Tekemiensä lehtien numeroita hän kertoo säilyttäneensä pitkään, kunnes luopui niistä lopulta jonkun muuton yhteydessä.

Arstila muistaa edelleen lähes 50 vuoden takaisia juttuaiheitaan.

”Kävin esimerkiksi vankilassa tutustumassa, miten vankiloita siivotaan.”

Siivoussektorilla oli tärkeä merkitys alalle

Siivoussektori-lehdellä oli tärkeä tehtävä opettaa ihmisiä siivoamaan. Tehtävä ei ollut helppo, sillä yleinen asenne oli, että siivoaminen ei vaatinut koulutusta. Sama vähättelevä suhtautuminen näkyi myös suhtautumisessa siivousalan lehden toimittajan työhön.

”Muistan, kun kerroin ihmisille omasta työstäni. He alkoivat nauraa, että mitä kirjoittamista siivoamisesta on. Jopa ystäväni vitsailivat työstäni.”

Arstila kertoo itsekin ymmärtäneensä vasta myöhemmin, miten urauurtavaa työtä Siivoussektorissa tehtiin. 1970-luvulla ihmisten siivoustietoisuus alkoi kasvaa, alan koulutusta alettiin kehittää, siivoustyön arvostus nousi ja moniin alan epäkohtiin alkoi syntyä ratkaisuja. Hän uskookin lehdellä olleen ainakin oma osansa siivousalalla tuolloin alkaneeseen myönteiseen kehitykseen.

”Lehti syntyi hyvään saumaan ajamaan tällaisia asioita. Uskon, että tuolloin tekemämme työn merkitys alkoi sittemmin Suomessa vain kasvaa”, hän toteaa.

Alalle alkoi tulla parannuksia

Siivoustiedon levittäminen tuli Arstilan mukaan 1970-luvulla tarpeeseen. Siivousalan koulutus alkoi Suomessa käynnistyä, mutta töissä olleilla siivoojilla ei koulutusta alalta ollut. Siivoustöihin myös pääsi edelleen helposti ilman koulutustakin.

”Tässä suhteessa Suomessa on vuosikymmenien kuluessa tapahtunut suuri muutos. Siivoustyötä tekevillä voi nykyisin olla takanaan vaikka kuinka monta tutkintoakin. Se tuntuu ihan ihmeelliseltä”, hän kertoo.

”Eivät ihmiset silloin osanneet siivota. Esimerkiksi puulattiat pestiin pilalle, kun vettä käytettiin niin paljon. Vettä kaadettiin ämpäristä lattialle ja lattiat pestiin juuriharjalla ja pyyhittiin rätillä.”

Siivoustyön opettamisesta ja alan kehityksestä riitti hyvin aiheita alan ammattilehden. Lattiamateriaalit muuttuivat, kokolattiamatot yleistyivät ja Arstilan mukaan ”kukaan ei oikein tiennyt, miten ja millä aineella mikään kuuluisi siivota”. Lehdessä asioita pohdittiin, kritisoitiin, tutkittiin ja vertailtiin.

”Siivoojat eivät välttämättä tienneet, että ennen lattian va-

Siivoussektori-lehden toisessa numerossa (2/1970) kerrottiin siivouspäällikön työstä. Juttua varten lehden toimitussihteerinä toiminut Pirkko Arstila haastatteli mm. HYKSin Meilahden sairaalan siivouspäällikkö Sinikka Majuria ja siivouspäällikkö Inkeri Hämäläistä Otiemien hoitokunnasta. Haastatellut ovatkin olleet mukana lehden teossa alusta alkaen: Majuri on silloisen Suomen Siivousteknillisen Yhdistyksen ensimmäinen taloudenhoitaja ja Hämäläisestä tuli lehden päätoimittaja vuonna 1972.

OTTEITA PIRKKO ARSTILAN ARTIKKELEISTA SIIVOUSSEKTORI-LEHDESSÄ

- ◆ *”Siivouspäällikkö saa arvostusta osakseen niiden keskuudessa, jotka joutuvat alan kanssa tekemisiin. Käsitakseni on, että etuliite ”siivous” luo vieläkin alhaisen mielikuvan tavalliseen kadunmieheen. Esimerkkinä kerrottakoon tarina siivouspäälliköstä, oppi-arvoltaan maisteri, jolta professori kysyi sairaalan käytävällä: ”Eikö nyt maisteritutkinto ole vähän liikaa tuollaiseen työhön”. Tähän siivouspäällikkö vastasi napakasti: ”Ei se edes riitä siihen”. (Siivoussektori 2/1970)*
- ◆ *”Stockmanin puhtaanapitopäällikön vaikeutena on kura. Tuhannet asiakkaat päivässä kantavat uskomattomat määrät kura sisälle talvisaikaan. 5–15 asteen pakkana on pahin, silloin lumi tarttuu kenkien pohjiin ja irtoaa vasta sisällä. Pahimpina kura-aikoina joudutaan sitä kirjaimellisesti lapioidaan ulos talosta. Tavaratalon vanha osa on rakennettu silloin, kun siivousnäkökohdista ei muistettu laisinkaan, uusimmissa tavarataloissahan on ritiläpohjainen pitkä sisääntulokäytävä, jossa suurin osa kuraa putoaa pois. Stockmanin uusi puoli, ns. kirjatalo, on jo huomattavasti helpommin puhtaanapidettävä.” (Siivoussektori 2/1970)*
- ◆ *(Tampereella) ”Siivoustoimisto palkkaa siivoojat. Uusia siivoojia*

- palkataan aluksi vain tilapäisiin töihin tai sairastuneiden sijalle. Tilapäisvoimista täytetään vakituiset paikat sitä mukaa kun niitä vapautuu. Uusista työmenetelmistä ja tehostuneesta koulutuksesta johtuen on päästy parempiin työasentoihin ja kaupunki kustantaa esim. kumikäsineet siivoojilleen.*
- Me arvostamme siivoustyötä. Mutta mielestämme siivoojat ovat ammattiinsa nähden liian vaatimattomia. Monet lähtevät mieluummin esim. myymäläapulaisiksi, vaikka ansaitsevat tiskin takana huomattavasti vähemmän. (Siivoussektori 3-4/1970)*
- ◆ *”Amerikkalainen perheenemäntä suhtautuu siivoukseen huomattavasti rennommin kuin suomalainen. Hän ei tee suursiivouksia eikä vie mattoja ulos tampattavaksi. Tärkeimpänä aseena pölyä vastaan on supertehokas pölynimuri, jolla imuroidaan kaikki huovista alkaen. Hänen mielestään kokolattiamatto on helpoin hoidettava lattiamateriaali ja mitä vaaleampi väri, sitä vähemmän roskat siinä näkyvät, hän tuumii. Siksi hän mielellään peittää kotinsa lattiat pastellinvärisellä, pörröisellä matolla keittiötä, kylpyhuonetta ja ulkoterassia myöten.” (Siivoussektori 3/1971)*

haamista pitää poistaa vanha vaha. Lehti alkoi siinä neuvoa. Kokolattiamattojen suhteen oli myös väärää tietoa liikkeellä. Ajateltiin, että ne puhdistivat ilmaa. Lehdessä alkoikin olla juttuja myös kokolattiamattojen hoidosta.”

Myös kotisiivous oli lapsenkengissä, koska ihmiset eivät olleet esimerkiksi tottuneet uusiin siivousvälineisiin. Niitä oli 70-luvulla jo saatavissa kauposta, mutta niitä käytettiin kodeissa hyvin vähän.

”Ihmisiällä ei ollut kodeissaan välttämättä edes tiskiharjaa, vaan astioitakin pestiin yleisesti joillakin räteillä. Siivousaineita oli myös, mutta niitä pidettiin kalliina, vähän luksuksena. Pesuvesissä käytettiin yleensä jotakin saippuaa.”

”Siivoussektorissa esiteltiin alan tuotteita ja niiden käyttöä. Esittelimme esimerkiksi ikkunanpesimen käyttöä.”

Siivouskomerot puuttuivat – ja nyt niistä luovutaan

Siivoussektori-lehdessä Pirkko Arstila halusi aikanaan vaikuttaa esimerkiksi siihen, että arkkitehtuurissa huomioitaisiin eri tilojen siivousasiat paremmin. Monissa 1960-1970-luvuilla valmistuneissa merkittävisäkin arkkitehtuurisissa rakennuksissa ei hänen mukaansa ollut välttämättä edes siivouskomeroa.

”Siivoamista ei silloin otettu huomioon tiloja suunniteltaessa ja rakentaessa. Vaikka 1970-luvullakin oli olemassa jo siivouskoneita, ei niitä hankittu, koska niille ei ollut mitään säilytystilaa, ei edes pienemmille siivousvälineille. Rakennuksetkin saatettiin suunnitella kaksitasoiseksi, joten työ koneilla olisi ollut niissä hankalaa muutenkin. Eikä koneita olisi osattu kyllä käyttääkään.

”Siivooja sai tuoda töihin siivousta varten omat rätit.”

Uudet pesulakoneiden pikkujättiläiset

Kestävää tekniikkaa päivittäiseen työskentelyyn. Taloudellisia ratkaisuja toimialakohtaisiin tarpeisiin. Nopeat, tehokkaat pesuohjelmat. Luotettavaa puhdistuskykyä vaativiin kohteisiin. Perusta sujuvaan työpäivään.

Miele Professional. Immer Besser.

www.miele.fi/professional

Vaikka moni asia on nykypäiviin mennessä parantunut, liittyy Arstilan mukaan moniin kiinteistöihin edelleen asioita, jotka tuntuvat ikään kuin jääneen menneille vuosikymmenille.

”Siivouskomerot ovat asunnoissa edelleen kuin 1960-luvulta, vaikka uusia laitteita ja aineita on tullut lisää. Komeroon ei edelleenkaan mahdu kunnolla edes pölynimuri, saati että siihen olisi suunniteltu säilytystilaa muille koneille ja tavaroille”, hän ihmettelee.

Arstila hämmästelee myös kotien uusia trendejä, joiden mukaan kotona pyritään elämään mahdollisimman vähällä tavaramäärällä. Siivouksessa se tarkoittaa melkein ajassa taaksepäin siirtymistä.

”Nyt olisi mahdollista pitää kotona täydellistä siivouskomeeroa tuotteineen, mutta moni onkin halunnut itse luopua koko siivouskomeerosta. Kotona saatetaan säilyttää vain jotakin harjaa ja pyyhettä ja yhtä yleispesuainetta siivousämpärissä”, hän ihmettelee.

Arstila on myös huomannut, miten ihmiset voivat nykyisin huomautella myös toisten kodeissa näiden tavarosta ja niiden siivottavuudesta.

”Kauhistellaan toisten kirjahyllyjä, isoja tai korkealla olevia ikkunapintoja tai jos joku vaikka keräilee jotain tiettyjä pikkutavaroita. Huomautellaan, että onpa sinulla paljon hankalasti siivottavaa tavaraa. Ei ennen sillä tavalla toisten koteja kritisoitu”, hän toteaa.

Lehti keskustele edelleen lukijoidensa kanssa

Entä, miten lehti on ensimmäisen lehden tekijän mielestä muuttunut vuosikymmenien kuluessa – vai onko se? Nykyisen Puhtausala-lehden sisältöön Arstila ei ole tutustunut, mutta huomaa eri numeroita selaillessaan lehden toimivan edelleen monien ajankohtaisten asioiden keskustelunavaajana. Sellaiset nykyisin vahvasti esillä olevat asiat, kuten kemikaaliton siivous, ympäristöasiat, työllisyyskysymykset ja uusi teknologia olivat esillä myös 50 vuotta sitten.

Ympäristökeskustelua käytiin Arstilan mukaan 1970-luvullakin, kun pesuaineiden alettiin pelätä rehevöittävän vesistöjä.

”Silloin ei uskottu, että kuluttajat siirtyisivät esimerkiksi valkaisuaineita sisältävistä pyykinpesuaineista muihin aineisiin sen vuoksi, että joku toinen aine olisi vesistöille ystävällisempi. Ajateltiin, että puh-taan valkoinen lakanapyykki painaisi perheenäitien valinnassa paljon enemmän kuin järvien rehevöityminen. Suhtautuminen on kuitenkin muuttunut: nykyisin ympäristöasiat painavat kuluttajien valinnoissa todella paljon.”

Arstila muistaa myös, miten 1970-luvulla keskusteltiin puolin ja vastaan siitä, voisivatko siivoojat siivota toimistoja ja muita työpaikkoja päiväsaikaan. Siihen asti he olivat tulleet työpaikoille iltaisin.

”Muutos aiheutti paljon polemiikkia. Työpaikoilla puhuttiin, että miten siellä voi sitten tehdä töitä, kun siivoojat tulevat sinne työskentelemään. Yksi kauhistelun paikka oli, että siivoojathan kuulevat, mitä siinä työpaikassa puhutaan!”

Sekä Siivoussektori että Puhtausala ovat myös oman aikansa pidettyjä lehtiä. Painettu lehti on säilyttänyt asemansa tilaajiensa ja lukijoidensa keskuudessa, vaikka lehteä ja siivousalan uutisia pääsee nykyisin lukemaan myös Internetistä.

Yhden muutoksen Arstila näkee nykyisestä lehdestä heti: lehden ulkoasu on täysin muuttunut.

”Teillä on paljon kuvia ja kaikki kuvat värikuvia. Värikäs lehti, kuten lehdet nykyisin ovat. Meidän aikamme kannessa ei ollut kuvaa ja kuvia muutenkin vain vähän. Mutta silloinkin lehti eli ajan tasalla: Siivoussektori oli sennäköinen kuin lehdet silloin olivat.” ■

Vuonna 2014 valmistunut Aurinkovuoren koulu on ns. sukkakoulu, jossa kiinnitetään erityisesti huomiota tilojen viihtyvyyteen ja siistinä pitämiseen. Koulussa panostetaan myös lasten ja henkilöstön hyvinvointiin ja toiminnallisuuteen Stress free -oppimisympäristöllä ja Liikkuva koulu -ohjelmalla. Aurinkovuoren koulussa siirryttiin tammikuussa kemikaalittomaan siivoukseen.

Asikkalan kunta siirtyy kemikaalitto

Asikkalan kunta otti tammikuussa kunnan eri kiinteistöissä käyttöön kemikaalittoman siivouksen. Ainoastaan sote-puolen kiinteistöt jäivät menetelmän ulkopuolelle.

TEKSTI JA KUVAT: SIRU VÄISÄNEN

"Olemme siirtyneet kemikaalittomaan siivoukseen kunnan kouluissa, päiväkodeissa, liikuntahallilla, Päijännetalon matkailukeskuksessa ja toimistotiloissa. Tarkoituksenamme oli ottaa kemikaaliton siivousmenetelmä käyttöön vuoden vaihteessa kaikissa kunnan tiloissa, mutta kuntayhtymän tilat ovat jääneet ainakin vielä asian ulkopuolelle. Niihin ei siis ole asennettu asian vaatimia aktiivivesilaitteistoja", kertoo Asikkalan kunnan tukipalvelupäällikkö **Minna Pettinen**.

Asikkalassa perusterveyspalvelut, sosiaalipalvelut ja erikoissairaanhoidopalvelut tuotetaan Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tuottamana palveluna.

Suinpäin ei Pettisen mukaan asiaan kunnassa lähdetty, vaan asiaa on tutkittu, harkittu ja kokeiltu pitkään.

"Ajatus lähti siitä, kun olemme monissa kohteissa painineet sisäilmaongelmien kanssa. Mietimme, mitä voisimme itse tehdä asian suhteen. Meillä oli viime vuonna koekäytössä yksi aktiivivesilaitte, ja koekäytön jälkeen hankimme niitä lisää. Tammikuussa laitteita asennettiin kunnan eri kiinteistöihin 17. Myös koekäytössä ollut laite jäi

käyttöön, joten laitteita on yhteensä 18, Pettinen kertoo.

Asikkalan kunta hankki maailmanlaajuisen Tersano-yhtiön laitteet. Tuotteita myydään Suomessa Aktiivivesi-tuotemerkillä.

Asiaa kokeiltiin ensin yhdessä koulurakennuksessa

Kemikaalittomaan siivoukseen siirtymisessä nähtiin kunnassa useita syitä. Erityisesti painottuivat ekologisuuteen ja turvallisuuteen liittyvät syyt.

"Kunnassa on käytetty kotimaisia puhdistusaineita, mutta ovathan nekin kemikaaleja. Emme halua altistaa kunnan työntekijöitä kemikaaleille, joten lähdimme kokeilemaan tällaista. Turvallisuuden lisäksi ympäristösyöt olivat myös vahvasti mukana asiassa. Sijaitsemme Päijänteen rannalla ja kunnan alueella on myös vettä pääkaupunkiseudulle kuljettavan Päijänne-tunnelin suu. Ei siis ole ollenkaan yhdentekevää, mitä aineita me ympäristöömme päästämme", Minna Pettinen kertoo.

Ennen kemikaalittoman siivoukseen siirtymistä asiaa kokeiltiin viime syksyn ajan Vääksyn yhteiskoulussa.

"Halusimme testata asiaa, koska puhtaudesta emme tingi", Pettinen kertoo.

Koekäytössä kemikaalittoman siivouksen katsottiin sopivan kaikkien ylläpito- ja perussiivoukseen. Menetelmä näytti sopivan erityisesti lasi- ja teräspintojen puhdistamiseen. Tulokset olivat sen verran rohkaisevia, että kunnassa tehtiin päätös siirtä kokonaan kemikaalittomuuteen kunnan kiinteistöissä ja laitteita hankittiin lisää.

Aurinkovuoren koulun sisätiloissa ei kuljeta kengät jalassa. Monitoimiu-
lan portaita voidaan käyttää paitsi kulkemiseen myös istumapaikkoina.
Portaat mopataan mikrokuitumopilla kolme kertaa viikossa ja nihkeäpyy-
hitään kerran viikossa.

Asikkalan kunnan tukipalvelupäällikkö Minna Pettisen mukaan kemikaa-
littomaan puhdistukseen siirtyminen haluttiin tehdä puhtaamman tulevai-
suden puolesta. Kunnan tukipalveluissa työskentelee noin 50 henkeä.

Asikkalan kunnanvirasto sijaitsee kunnan keskustaajamassa Vääksyssä.
Kunnanvirastoa alettiin siivota kemikaalittomasti tammikuussa.

Yhteiskoulun vieressä sijaitseva Aurinkovuoren koulu sai oman lait-
teensa tammikuun puolivälissä.

Siivoustyönjohtaja **Tuija Turunen** kertoo, että kemikaalittomaan
siivoukseen siirtymisessä suurin työ on laitteiden asentaminen.
Kun ne on laitettu, asia ei vaadi siivoustyöhön osallistuvilta tiedot-
tamisen lisäksi juuri sen enempää koulutusta tai perehdyttämistä.
Siivoaminen tapahtuu pääasiassa samalla tapaa kuin ennenkin paitsi
että kemikaalien kanssa työskentely jää pois. Kemikaaliliuosten si-
jaan laitteissa on vain Aktiivivettä.

”Mekaaninen työ sen sijaan ei muutu”, hän kertoo.

Kunta sai kiitosta ekoteosta

Asikkalan kunnan päätös siirtyä kemikaalittomaan siivoukseen on kat-
sottu kunnassa ekotekoksi. Samaa mieltä on kunnan työntekijöille asiaa
tammikuussa esitellyt OZOclean Oy:n toimitusjohtaja **Timo Kantola**.

”Asikkala on ensimmäinen maamme kaupunki tai kunta, joka
toteuttaa mittavan ympäristöteon luopumalla kemikaalien käytöstä
siivouksessa ja siirtymässä pelkästään Aktiiviveden käyttöön”, hän
kertoo. Hän esitteli kunnan työntekijöille menetelmän toimintaperi-
aatteita ja kertoi myös millaista palautetta asiasta on muualta saatu.

”Monet menetelmää käyttäneistä laitosten ja teollisuuden tilojen
ammattisiistijöistä eivät tuotteemme käytönon jälkeen ole enää
tarvinneet suojakäsineitä tai kasvosuojaimia. Lisäksi eri kemikaaleista
aiheutuneet allergiset oireet ovat vähentyneet tai loppuneet koko-
naan”, hän kertoo.

Aktiiviveden toiminta perustuu Kantolan mukaan yksinkertaiseen
hapen ominaisuuteen.

”Laitte muokkaa hengitysilman happea sähkön avulla, jolloin syntyy
kolmen happiatomin muodostamaan O3-kaasua. Veteen liuenneena
otsoni on puhdasta, turvallista ja desinfiioivaa”, hän kertoo

Desinfiointiteho perustuu Kantolan mukaan menetelmän nopeaan
hapestuskykyyn. Laitteiden avulla saadaan käyttövalmista Aktiivivettä,
jota ei tarvitse laimentaa tai sekoittaa puhdistusaineeseen. Sen on
todettu tehoavan orgaanisen lian lisäksi viruksiin ja mikrobeihin. ■

ASIKKALA

- Kunta Päijät-Hämeessä
- Keskustaajama: Vääksy
- Asukkaita 8075, Suomen 121:nneksi suurin kunta (1.12.2019)
- Naapurikunnat Heinola, Hollola, Hämeenlinna, Lahti, Padasjoki ja Sysmä
- Perusopetus: Yhtenäiskoulu Vääksyssä ja neljä kyläkoulua

(Lähteet: Wikipedia ja asikkala.fi)

Ilmastotoimistaan palkittu Ii huomioi ympäristön monessa asiassa

Koululaiset jättävät kengät eteiseen ja roskiksissa on täyttymisestä viestivä morkkula. Muun muassa näillä keinoin ilmastotoimistaan palkittu Iin kunta huolehtii siisteydestään. Konkreettisten keinojen taustalla on yhteinen halu parantaa maailmaa.

TEKSTI: JONNA PULKKINEN

KUVAT: IIN KUNTA

Muovittomuus, ympäristöystävälliset pesuaineet, energiatehokkaat, vähävetiset menetelmät ja kulutuksen seuranta. Siinä muutamia keinoja ympäristön huomioimiseen Iin kunnan ateria- ja tilapalveluliikelaitoksessa, jossa vastataan kunnan laitosten puhtaudesta, ateriapalveluista ja kiinteistönhoidosta.

Liikelaitoksen johtaja **Anne Hautamäki** ja puhtauspalveluesimies **Anneli Pelkonen** kiittelevät kunnanvaltuutettujen poliittista tahtoa, jonka ansiosta ympäristö huomioidaan aina pesuaineiden menekin tilastointia myöten.

”Että lorautetaanko vaiko annostellaan”, tiivistää Pelkonen.

Kunta saa omanlaiset roskikset

Jätehuollossa kunnassa käytetään uusinta teknologiaa: kunta saa pian parikymmentä uutta roska-astiaa, jotka on varustettu niiden täyttymisestä kertovalla morkkulalla. Näin säästyy turhia tyhjennyskertoja ja muovia.

”Ii on tässä asiassa pilottikunta, vastaavia roskiksia ei ole muualla”,

Hautamäki kertoo.

Puhtaanapidossa huolehditaan tietysti siisteydestä, mutta ympäristöystävällinen siisteys ei aina tarkoita tip top -kuntoa.

”Emme tyhjennä roska-astioita, jos niissä on vaikkapa vain teroitusruskaa ja vähän paperia. Miksi ihmeessä?”, Hautamäki sanoo.

Pelkonen sanoo, että ympäristön huomiointi siisteysasioissa vaihtelee.

”Meidän näkökulmastamme ei ole tarpeellista tyhjentää vajaita roskiksia, jos niissä ei ole märkää roskaa, mutta jonkun asiakkaan mielestä se kertoo huonosta siivousjäljestä.”

Säästöä pitkässä juoksussa

Konkreettiset toimet eivät iissäkään olisi mahdollisia ilman kunnanvaltuutettujen poliittista tahtoa. Puhtaanapidon osalta ympäristön huomioimista helpottaa myös se, että puhtaus-, kiinteistöhoito- ja ateriapalvelut ovat kaikki samassa liikelaitoksessa.

”Olemme sidoksissa valtuustoon liikelaitoksen budjetista, mutta liikelaitoksen sisällä voimme pyöritellä summia tarpeen mukaan”, Anne Hautamäki sanoo.

Ympäristötietoisuus näkyy myös liikelaitoksen lompakossa. Esimerkiksi yleisesti kohonneista pesuainehinnoista huolimatta liikelaitos käyttää puhdistusaineisiin saman summan kuin muutama vuosi sitten.

”Vaikka aineiden hinnat ovat nousseet itse asiassa reippaasti”, Hautamäki sanoo.

Liikelaitoksessa ei kuitenkaan säikähdetä kalliimpiakaan hankintoja. Hautamäki ja Pelkonen painottavat, että yleensä tyriimpi hankinta

Kaikki Iin päiväkodit ja koulut ovat mukana energiaseurannassa, jossa tarkkaillaan kuukausittain lämmityksen, sähkön ja veden kulutusta ja toteutetaan energiatehokkuustoimenpiteitä yhdessä oppilaiden kanssa. Yhdessä toteutettuja toimenpiteitä ovat olleet mm. sisätilojen lämpötilan laskeminen 20 asteeseen (aiemmin 23–25°C), sälekaihtimien hyödyntäminen valon ja lämmön kannalta ja veden turhan käytön minimointi. Kuvat ovat Ojakylän koulusta.

Iin kouluissa opetetaan kestävää kehitystä, kuvassa opettaja Maria-Riitta Paaso opettaa Ojakylän koulun oppilaita lukemaan tilastoja. Siisteydestä muistutetaan kalenterin alapuolella seinässä olevalla lorulla: "Leikit sitä taikka tätä, älä siivoamatta jätä".

Elokuussa 2019 Iissä järjestettiin ensimmäistä kertaa kaksipäiväinen tapahtuma IlmastoAreena, jonka tarkoituksena oli ratkaista yhdessä ilmastoasioita. Kaikille avoin valtakunnallinen tapahtuma tavoitti viikonlopun aikana noin 6500 kävijää. Kävijät saivat mm. jättää ns. ilmastopuuhun oman ilmastolupauksen.

maksaa itsensä pitkässä juoksussa takaisin. Näin on käynyt esimerkiksi puhdistuslaikkojen kanssa.

Ii tavoittelee nollapäästöjä

Vuodesta 2012 Iin kunta on ponnistellut ilmastopäästöjensä vähentämiseksi. Kunnianhimoinen tavoite on vähentää hiilidioksidipäästöjä 80 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Ii tavoittelee vähennyksiä 30 vuotta edellä Euroopan Unionin tavoiteaikataulua. Lopullinen tavoite on olla maailman ensimmäinen nollapäästökunta. Saavuttakseen tavoitteen Ii on muun muassa investoinut uusiutuviin energianlähteisiin ja huomionut ympäristökasvatuksen myös perusopetuksessa.

Pieni, vajaan 10 000 asukkaan kunta Pohjois-Pohjanmaalla on vähentänyt päästöjään 60 prosenttia. Iin kunta ja sen kehitysyhtiö Micropolis voittivat joulukuun alussa eurooppalaisen Innovation Politics Awards -kilpailun ilmastomuutoksen torjuntaan keskittyvällä hankkeellaan. ■

Ateria- ja tilopalveluliikelaitoksen johtaja Anne Hautamäki (vas.) ja puhtauspalveluesimies Anneli Pelkonen iloitsevat uudessa liikuntakeskuksessa huomioituja, ympäristöä säästäviä ratkaisuja, kuten "älykkäitä" käsi- pyyhäennostelijoita. (Kuva: Jonna Pulkkinen)

Ii

- Kunta Pohjois-Pohjanmaalla. Iin ja Kuivaniemen kunnat yhdistyivät vuoden 2007 alussa uudeksi Iin kunnaksi. Lisäksi Jakkukylä tuli osaksi Iin kuntaa vuoden 2018 alussa.
- Asukasmäärä 9870 henkilöä (1.12.2019)
- Naapurikunnat Oulu, Pudasjärvi, Ranua ja Simo
- Suomen 100. suurin kunta (1.12.2019)
- Uusiutuvan energian edelläkävijäkunta Suomessa
- Varhaiskasvatusta ja opetusta tarjoavat yhdeksän alakoulu, kaksi yläkoulu ja lukio. Sosiaali- ja terveystieteiden vastaa Oulunkaaren kuntayhtymä.
- Suosittu kesämökkikunta: loma-asuntoja kunnan alueella on noin 1 500.

(Lähteet: wikipedia.fi, ii.fi)

Iin kunta palauttaa kouluille ja päiväkodeille puolet rahallisesta säästöstä, jonka oppilaat ovat energiantehokkuustoimillaan saaneet aikaan. Oppilaat saavat itse ehdottaa ja päättää säästöillä tehtävistä hankinnoista. Säästöillä on kouluille hankittu mm. liikunta- ja välituntiharrastevälineitä. Asemankylän koulun oppilaat säästivät muutama vuosi sitten vuoden aikana lämpöä, sähköä ja vettä yli 4000 euron edestä, ja keräsivät näin ollen yli 2170 euron summan.

Miia Mustonen (vas.),
Eeva Hautala ja Dennis Osunde
keskustelevat kahvituolla englanniksi.

Kahvitauko virkistää

Kahvitauko on puhtausalan työpaikoilla käytäntö, josta tuskin kannattaa tinkiä saati kokonaan luopua, vaikka ei kahvia joisikaan. Puhtausala-lehti meni kolmelle erilaiselle työpaikalle selvittämään, millaiseksi kahvitaukojen merkitys työpaikoilla nähdään. Samalla pääsimme kurkistamaan, mitä eri työpaikkojen kahvitauoilla tapahtuu ja mistä asioista ulkopuolisilta usein suljetussa kahvihuoneessa puhutaan.

Taukojen merkitys työpäivälle tunnetaan ja tunnustetaan Suomen eri työpaikoilla, mutta ns. kahvitaukojen merkitys herättää joskus keskustelua. Onko työajan kannalta ajanhukkaa, jos työntekijät kokoontuvat tiettyyn aikaan tiettyyn paikkaan tietyn ajaksi yhdessä kahvittelemaan? Eiväthän kaikki edes juo kahvia! Riittäisikö kahvittelijoillekin, jos he voisivat hakea kahvinsa kahviantomaatista sopivassa välissä ilman, että tarvitsee tuskin jättää moppia käsistään kahvin ajaksi?

TEKSTI: SIRU VÄISÄNEN, KUVAT: ANTERO AALTONEN

PUHTAUSALA 1-2020

Kahvit ja kuulumiset kymmenessä minuutissa

ISS PALVELUIDEN PÄÄTOIMIPAIKKA sijaitsee Helsingissä Ultimes Business Gardenissa, bisnestalon 7. kerroksessa. 4-5-henkinen tiimi kahvittelee yhdessä työpäivän aikana kaksi kertaa, ensin aamulla yhteisen tiimipalaverin aikana ja kello 12 pidettävän kymmenminuuttisen kahvitauon aikana.

”Aamupalaverissa puhutaan työasiaa, ja usein myös varsinaisen kahvitauon aikana juttu kääntyy työssä esiin tulleisiin asioihin, ajatuksiin päivän hommista. Keskustelemme myös ajankohtaisista muista aiheista, siitä mitä maailmalla tapahtuu ja mistä iltapäivälehdet ovat kirjoittaneet”, kertoo siivooja **Miia Mustonen**.

”Myös päivän sää, ihmisten viikonloppusuunnitelmat ja lapset ovat suosittuja keskustelunaiheita”, hän jatkaa.

Keskustelua suomeksi ja englanniksi

Keskustelua ’ISS-läiset’ käyvät kahvilla usein englanniksi, sillä noin kolme vuotta Suomessa asunut ja noin vuoden ISS:llä työskennellyt **Dennis Osunde** ei vielä pysty osallistumaan keskusteluun suomen kielellä, vaikka kieltä kursseilla opiskeleekin. Suomenkielinen keskustelu käännetään Osundelle.

”Kyllä me Dennisille suomeakin opetetaan. Vastikään opetimme hänelle, mitä tarkoittaa ’no niin’. Sehän tarkoittaa eri asioita muun muassa sen mukaan millä äänenpainolla sanottuna se sanotaan”, kertoo tiimivastaava **Eeva Hautala**.

Kahvia automaattista tai kahvilasta

ISS Palvelujen väellä on käytössään kahviautomaatti, joten kahvitta ei jää, jos yhteiseen kymmenen minuutin kestoiseen kahvihetkeen ei sattuisi ehtimään. Kahvitauko pidetään niiden kesken, jotka puo-litpäivän pääsevät edes hetkeksi työstä irrottautumaan. Mustosen, Osunden ja Hautalan lisäksi kahviporukkaan kuuluu palveluohjaaja **Satu Laitinen**, joka ei kuitenkaan työltään päässyt kahville juuri silloin, kun Puhtausala-lehden toimittaja osallistui kahville muiden kanssa.

”Aika tavallista on, että kaikki eivät pääse ihan yhtä aikaa osallistumaan”, Hautala kertoo.

Kahviautomaatin lisäksi ISS:n väki voi ottaa kahvia myös alakerran kahvilaravintolasta. Jos siellä käy syömässä lounasta, voi samalla nauttia jälkiruokakahvinsa kahvilan sijaan myös toimipaikassa 7. kerroksessa.

”Minä otan kahvin yleensä alakerrasta, kun en oikein tykkää automaattikahvista”, Hautala kertoo.

Automaatin etuna on kuitenkin se, että siitä kahvin saa nopeasti ja vaivattomasti ja se tarjoaa erilaisia kahviannoksia ja myös mm. teetä ja kaakaota. ■

Dennis Osunde
kahviautomaattilla.

Kävimme Helsingissä, Lohjalla ja Kuopiossa puhtausalan työpaikoilla kahvittelemassa yhdessä siivoustyötä tekevien kanssa. Kahvitauko nähtiin niissä hyödylliseksi kiireen katkaisijaksi. Tautot saattoivat olla päivän ainoat hetket sosiaaliseen kanssakäymiseen toisten kanssa, sillä moni siivoustyötä tekevä tekee työtään työpaikalla suurimman osan päivästä yksin.

Kahvipaikka nähtiin myös terapiahuoneena, jossa voi esimerkiksi purkaa esimiehelleen tai työtovereilleen mieltään. Kahvihuone on myös paikka, jossa pääsee hetken nauttimaan paitsi kahvista, myös naurusta ja työkavereiden jutuista.

Kahvihuoneissa vallitseekin yksimielisyys siitä, että hyvä esimies pitää huolen, että työntekijät ehtivät taukoja pitää. Kahvitauolla ja- lat ja mieli saavat hetken levätä – ja sitten taas jaksaa loppupäivän paremmin. ■

Kahvihuoneessa on parhaat tuoksut ja makoisimmat jutut

TEKSTI JA KUVAT: MARJA PUISTO

KELLO YHDEKSÄLTÄ LOHJALAISEN Virkistysuimala Neidonkeitaan yhdellä käytävällä on runsasta meno- ja tuloliikennettä. Käytävän toisella puolella ovat asiakkaiden pukuhuoneet, toisella puolella on ovi, joka aukenee vain uimalan työntekijöille. Oven takana on noin 15 neliön kokoinen huone. Huoneessa on kuusi tuolia, pöytä, jääkaappi, muutama keittiökaappi työtasoineen, kahvinkeitin, houkutteleva kahvin tuoksu ja kymmenen Lohjan Liikuntakeskuksen työntekijää.

Kyseessä on kahvihuone, lähes pyhä paikka suomalaisessa työpaikkakulttuurissa. Kahvia voisi kutsua kansallisjuomaksemme. Juoman kera ei välttämättä tarvita edes sokerisia nautintoaineita, sen sijaan nautitaan naurusta, työkavereiden jutuista ja kuuntelijoista, joita keittimen äärellä kahvihuoneessa yleensä parveilee. Sillä ei ole niin väliä, onko jutuissa järkeä, työkaveri ymmärtää – yleensä. Jos ei ymmärrä, kaatakoon itselleen lisää kahvia, se lisää ymmärrystä.

Lomalle jäänyt siivouspuhelin ja muita pulmia

Aamukahvittelun aluksi selostan käyntini tarkoitusta. ”Teen tässä juttua kahvista, kahvittelun merkityksestä ja mistä kahvihuoneessa puhutaan. Yrittäkää unohtaa läsnäoloni...” En pääse lausettani loppuun, toimittajan löpinät unohdettiin jo ensimmäisen lauseen jälkeen. Takana on joululoma ja patoutumia on selvästi päässyt syntymään. Siivousmestari **Sari Nurmi** huomauttaa liikuntapaikkapäällikkö **Santtu Häggille**, että hänellä on tälle todella paljon asiaa. Asiat tosin koskevat käytännön pulmia, esimerkiksi siivouspuhelin, joka tuntuu olevan edelleen joululomalla. Ei toimi ei.

”Käymme kahvihuoneessa läpi paljon työasioita. Olisi se aika orpoa, jos olisin kahvihuoneessa yksin”, miettii liikuntapalvelupäällikkö

Taina Pennanen.

”Suuremman tilan kyllä tarvitsisimme”, huomauttaa siivooja

Minna Ekholm.

Puheessa saattaa olla perää, sillä yhden ollessa jääkaapilla ja toisen kahvinkeitinillä, muiden kannattaa istua paikallaan ruuhkan välttämiseksi.

Raskas työ, mutta hyvät työkaverit

Ehkä pieni tila lähentää työsuhteita muutenkin kuin konkreettisella tavalla.

”Juttelemme paljon asioistamme. Saatan sanoa aamulla, että nyt on huono päivä. Se ymmärretään ja saan kertoa huoleni. Voin tulla omana itsenäni, sellaisena kuin olen. Minulla ei ole tunnetta, että haluaisin vaihtaa työtä. Täällä on hyvä henki, jokainen pitää huolta toisesta. Raskas työ, mutta hyvät työkaverit”, siivousmestari Sari Nurmi kiittelee.

Nurmen lisäksi Lohjan Liikuntakeskuksen alaisuudessa toimivissa Neidonkeitaassa, jäähallissa sekä Sporttikeskus Tennarissa työskentelee seitsemän siivoojaa. Nurmi ja kaksi siivoojaa aloittavat työpäivänsä kello 5.30. Kello yhdeksän kahvittelun jälkeen Nurmi siirtyy toimistotöihin, ellei paikkaa esimerkiksi sairauslomalla olevaa siivoojaa.

Jokainen ostaa vuorollaan kahvipaketin

Palkkapäivänä uimahallin työntekijät eivät astele Alkoon vaan kahvikauppaan. Pöydällä on lista, jossa on jokaisen kahvittelijan nimi. Jokainen ostakoon vuorollaan kahvipaketin palkkapäivänään. Käry käy, jos listassa ei ole rastia ostetusta kahvipaketista.

Entä sitten herkuttelu esimerkiksi nimi- ja syntymäpäivinä? Nurmi

Kahvi ei loppu, vaikka istuinpaikoista on pulaa. Aamukahvilla Santtu Hägg, Johanna Repola, Nina Sohlström, Taina Pennanen, Jenna Söderström, Tia Luukkala, Merle Käärin ja Sari Nurmi.

”Käry käy, jos listassa ei ole rastia ostetusta kahvipaketista.

Nina Sohlström sujauttaa mielellään kahviin mukaan erilaisia aromeja. Vieressä kahvittelemassa Taina Pennanen, Jenna Söderström ja Tia Luukkala.

ainakin kyselee nytkin ylijääneiden kakkujen perään, jotka tuntuvat pullistelevan vain kahvittelijoiden vatsaissa, pöydässä niitä ei näy.

”Kaikki mitä pöydälle jätetään, syödään pois. Suklaarasiat tyhjenevät nopeasti, nyt uuden vuoden alettua yritämme välttää herkuttelea. Yritimme jo syksyllä siirtyä terveellisempään linjaan, monet ovat tuoneet tarjolle esimerkiksi hedelmiä. Jenna on kova leipomaan, on juustokakkuja ja suklaakakkuja, joita hän tuo tänne perhejuhlistaan. Syksyllä tarjolla taisi olla joku terveellinen raakakakkukin”, Pennanen kertoo.

”Se taitaa olla vieläkin täällä jääkaapissa”, Hägg raottaa jääkaappia ja saa ansaitusti naurun remahduksen palkkseen.

Kahvinkeitäjät tunnistetaan jo kahvin väristä

Kahvipannu kertoo värillään, kuka milloinkin on ollut asialla.

”Minnan laiha tiskivesi on ihan kamalaa”, Pennanen antaa suoraa palautetta.

”Johdon assistentti **Johanna Repola** keittää kaikkein vahvimman kahvin ja Santtu käyttää vanhan juuren”, asiakaspalvelutyöntekijä **Nina Sohlström** nauraa.

Sohlström on tunnettu aromeistaan, hän tujauttaa kahvin sekaan mielellään eri makuja kuten vaniljaa.

Entäpä se vesi? Vettä talosta löytyy yllin kyllin. Terapia-, kuntouinti-, opetus-, toiminta-, pingviini ja poreallas kertovat, että vesi on erittäin

kalkkipitoista. Kahvin maussa tätä ei huomaa, mutta siivoajat ovat tottuneet huomioimaan tämän työssään.

”Teemme jatkuvasti saostumien poistoa. Käytämme siivouksessa hapanta pesuainetta, mutta joudumme käyttämään pintojen siivoukseen paljon aikaa. Pinnat ovat kuluneita, sillä rakennus on peruskorjattu viimeksi vuonna -98”, Nurmi kertoo pinkki lapsenlasten kuvalla somistettu kahvimuki huulillaan. ■

Siivousmestari Sari Nurmen kahvimukia piristää kuva lapsenlapsista, identtisistä Measta ja Mineasta.

Vaikka Riia Korhonen tietää kahvitauon merkityksen työstä palautumisessa, oma kahvitauko kuluu silti usein paperitöissä. Hän juo tauolla mieluiten pikakahvia, jolloin kahvin valmistumista ei tarvitse odotella. Lempimuki on työkavereilta vastikään saatu piirroshahmoilla koristeltu muki.

Yksin työtätekeväälle kahvitauko on tärkeä kiireen katkaisija

TEKSTI: PIRJO TIIHONEN KUVA: TIMO HARTIKAINEN

HOTELLIHUONEIDEN SIIVOUS on fyysisesti raskasta työtä, jossa on pysyttävä tiukassa minuuttiaikataulussa. SOL Palvelut Oy:n kohteissa Scandic-hotelleissa Kuopiossa huonekohtainen siivousaika on tarkkaan määritelty, jonka jälkeen odottavat taas kymmenet uudet pedattavat pedit, putsattavat kylpyhuoneet ja tyhjennettävät roskakorit.

”Kahvitaukojen merkitys korostuu hotellisiivoojien työssä varsinkin silloin, kun työtä tehdään yksin. Silloin tauko on tärkeä kiireen katkaisija. Jos kerroksilla siivoaa yksin, silloin myös päivän sosiaalinen kanssakäyminen tapahtuu juuri tauoilla”, tietää kuopiolainen SOL:n vuorovastaava **Riia Korhonen**.

Kahvilta töihin virkein jaloin

Korhosen työpaikkana on kauniilla Kallaveden rannalla sijaitseva Scandic Kuopio. SOL Palvelujen hoidossa on myös Kuopion torin reunalla oleva Scandic Atlas. Kohdevastaavana Korhonen suunnittelee hotellisiivoojien työvuorot osin yhteistyössä toisen hotellin kohde-

vastaavan kanssa niin, että kaksi hotellikohdetta pyöriivät jouhevasti, siivous sujuu ja hotellivieraat pääsevät nauttimaan puhtaudesta.

Korhonen huolehtii myös siitä, että työntekijät pysyvät huonekohdaisissa ajoissa. Jos SOL:n iltapäivävuorolaisilla sattuu olemaan hotellissa paljon siivottavia late check-out -huoneita, jolloin hotellivieraat poistuvat huoneista normaalia myöhemmin, on työvuoroissa huomioidava oikea miehitys erityisen tarkasti. Koska huoneiden on myös oltava valmiina uusille yöpyjille mahdollisimman nopeasti, tunnolliset siivoojat eivät aina malta pitää kahvitaukoa.

”Tiedän, että kun pääsee hyvään työrytmiin, sitä ei aina haluaisi katkaista tauolla. Välillä kuitenkin muistutan siivoojia hellittämään hetkeksi, jos he suinkin malttavat. Jos on kahdeksan tunnin työpäivä, kahvitauolla jalat ja mieli saavat hetken levätä, ja sitten taas jaksaa loppupäivän paremmin”, hän kertoo.

Korhonen tekee kohdevastaavaroolinsa ohella myös huonesiivouksia.

Taukokuone tarjoaa arjen terapiaa

Riia Korhonen kertoo, että hänelle voi tulla puhumaan mistä vaan – ja niin kollegat myös tekevät. SOL:n porukka nimittääkin Korhosen pikkuista taukokuonetta puolileikillään terapiahuoneeksi.

”Tauoilla saatetaan puhua ihan arkisista työasioista. Mutta välillä joku työntekijöistä saattaa tulla kysymään minulta, olisiko muutama minuutti aikaa. Silloin jutellaan rauhassa myös henkilökohtaisen elämän pulmista.”

SOL:n Scandicin kohteissa puhutaan monia kieliä, sillä työntekijöinä on muun muassa nepalilaisia, unkarilaisia, egyptiläisiä ja brittejä. Korhosen mukaan kaikki asiat on saatu terapiahuoneessa selvitettyä, jos ei muuten, niin suomen ja englannin sekakielellä, eli ”finglisillä”. Korhonen huomioi työntekijöitä myös silloin, kun heillä on varattuna esimerkiksi lääkäriaika ja tarvitaan sen takia vapaapäivä.

”Silloin työvuoroja järjestellään joustavasti, ja muut porukan jäsenet paikkaavat vapaalla olevaa työkaveria.”

Pikakahvi valmistuu nopeasti

Riia Korhonen juo itse tauolla mieluiten pikakahvia, joka valmistuu heti. Hän sai työtovereiltaan äskettäin uuden kahvimukin, joka sopii sattumalta myös hänen uuteen hiusväriin, hentoon pinkkiin. Suloisilla piirroshahmoilla koristeltu muki on Korhoselle mieluinen.

Entinen perusvalkoinen kuppi olikin jo tullut tiensä päähän lohkeamineen ja mustasta kahvista pinttyneine pintoineen. ■

KAHVIA MAAILMANENNÄTYSVAUHITIA

Maailmalla juodaan kahvia yli 2,2 miljardia kuppia päivässä. Suurimmat kahvin tuottajamaat ovat Brasilia, Vietnam ja Kolumbia. Kahvimarjoilla on samanlainen kypsymisaika kuin ihmislapsella. Yhdeksän kuukauden kuluttua kukinnasta kahvi-marjat ovat kypsä poimittaviksi.

Suomalaiset juovat kahvia maailmanennätysvauhtia edelleen, noin 10 kiloa asukasta kohden.

”Kahvinjuonti on pysynyt hyvin tasaisena eikä suurta kasvupiikkiä näy juurikin suuren nykykulutuksemme vuoksi. Sen sijaan kahvista etsitään koko ajan uusia elämyksiä, eri maku-vahteita ja vaihtelua esimerkiksi kylmäuutettuna tai pulloitetuna kylminä juomina”, kertoo **Taina Aittasalo** Pauligilta.

Myös tarinat kahvin takana ovat suomalaisille tärkeitä. Vastuullisuus ja kahvin alkuperä kiinnostavat kuluttajia koko ajan enemmän. ”Suomalaiset suosivat edelleen vaaleapaah-toista kahvia kotona, sillä vajaa 70 % kahvista on vaaleaa suodatinkahvia. Keski- ja tummapaah-toinen kahvi kasvattavat suosiotaan tasaisesti ja erityisesti kodin ulkopuolella nautittu kahvista on jo lähes puolet tummapaah-toista”, Aittasalo kertoo. (MP)

VARAA KEMIKAALITTOMAN SIIVOUSMENETELMÄN MAKSUTON KOEKÄYTTÖ

Varaa koekäyttö tai kutsu itsesi vierailulle!

TIMO KAARLELA
044 525 6530
timo.kaarlela@ownwell.fi

MIKKO HAAPSAARI
050 468 3225
mikko.haapsaari@ownwell.fi

Työn merkitys kasvaa, kun sitä ajattelee laajasti. Esimerkiksi majoituspaikkaa siivoava voi ajatella, että matkustajat viihtyvät paremmin siistissä huoneessa.

Tuunaa työtä, tue työhyvinvointia!

Työmotivaatio kateissa? Työhyvinvointi hukassa? Kokeile työn tuunausta, se voi auttaa. Tuunaaminen on tätä päivää ja sopii kaikille eri toimialoilla ja työtehtävissä toimiville.

TEKSTI: TERHI MÄKINIEMI
KUVAT: SCANDINAVIAN STOCK PHOTO

Tampereen yliopiston tutkijatohtori **Jaana-Piia Mäkinien** mukaan työn tuunaaminen tarkoittaa oman työn muokkaamista työhyvinvointia tukevaksi ja itselle mielekkääksi.

Parhaimmillaan se on arjen innovatiivisuutta, rutiinien ravistelua ja unelmien toteuttamista nykyisessä työssä.

Työn tuunaamisen pohjalla on ajatus siitä, miten työntekijällä itsellään on kykyä ja taitoa muokata työtä ja kehittää työhyvinvointiaan paremmaksi. Se on toimiva tapa saada käytännössä konkreettisesti muutoksia työssä aikaan. Työn tuunaamisessa keskitytään työn muuttamiseen työn sisällön, työtehtävien ja työpaikan ihmissuhteiden osalta.

Mikä työn tuunaus?

Amerikassa 2000-luvun alussa alkunsa saanut työn tuunaus nousi Suomessa vahvasti esille Työterveyslaitoksen tutkimusprofessori **Jari Hakasen** toimesta. Tehokas ja käytännönläheinen työn tuunaus on nyt pinnalla, sillä se vahvistaa työntekijöiden omatoimijuutta ja sisältää ajatuksen tehdä työstä tekijälleen sopivampaa.

Jaana-Piia Mäkinien mukaan moni työntekijä tuunaa työtä ja toimii jo tuunaavalla työtoteella, ts. järjestää ja muokkaa työtä itselle mielekkäämmäksi ja sopivammaksi.

”Työn tuunaus lähtee arvoista, niiden tunnistamisesta ja kirkastamisesta. Arvojen jälkeen käännetään katse vahvuuksiin ja kysytään mitkä ovat ihmisen luontaisia vahvuuksia, miten niitä voi hyödyntää työssä ja mitä työtehtäviä tekemällä”, Mäkinieni kertoo.

Arvoja ja vahvuuksia voi käydä läpi yhdessä esimiehen tai tiimin kanssa. Se, miten arvoja työssä voi hyödyntää ja miten ne toteutuvat, merkitsee hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen osalta paljon.

”Ihannetilanteessa työntekijä voi työssä toimia arvojensa pohjalta hyödyntäen vahvuuksiaan ja toteuttaen intohimojaan”, Mäkinieni kertoo.

Mäkinieni kertoo, että työpaikalla työtä tehdään niin sanotun työminän kautta. Se on persoonan osa ja työn tekemistä ajatellen rakennettu rooli. Se voi olla erilainen kuin se minä, joka työntekijä on vapaa-ajalla. Siksi esimerkiksi saman ihmisen tapaaminen työn ulkopuolella voi olla erilainen kokemus kuin työasioissa yhteyksissä oleminen.

”Kun tutkii ja tutustuu itseen syvemmin, oppii itsestä ja voi suunnata huomionsa ja energiansa asioihin sekä tekemiseen, joka vie eteenpäin ja joissa voi hyödyntää tehokkaammin vahvuuksiaan”, hän muistuttaa.

Työ kuormittaa, tuunaus helpottaa

Tänä päivänä työssä kuormittavat esimerkiksi kaikenlaiset epäselvyydet työn tavoitteiden, tötulosten ja työtehtävien odotusten osalta.

TUUNAA TYÖTÄ – KOLME ASKELTA ALKUUN:

Ota kynä ja paperia. Vastaa rehellisesti alla oleviin kysymyksiin, opi itsestä.

1. Työ. Mitkä tekijät tuovat energiaa? Mitkä tekijät vievät energiaa?
 2. Arvot, unelmat, intohimot. Mitä ne ovat? Miten ne työssä toteutuvat?
 3. Reflektio. Mitä opin itsestäni? Mitä huomaan nyt? Mihin olet tyytyväinen? Mitä haluaisin muuttaa?
- Lue lisää työn tuunauksesta: Hakanen, J. (2011) Työn imu. Työterveyslaitos.

Siivoajan työssä kannattaa kiinnittää huomiota myös työn fyysiseen kuormitukseen ja ergonomiaan.

POHDITTAVAKSI

Kun työtä tarkastelee ja tutkii säännöllisesti, selkeytyy työn merkitys ja huomaa paremmin siihen vaikuttavat tekijät.

Työtä voi tutkia tarkemmin alla olevien kysymysten kautta:

- Kuka ja mikä minä olen tässä työssä ja työympäristössä?
- Mistä pidän? Mistä en pidä?
- Minkä asioiden tekeminen tuottaa iloa? Mitkä asiat hankavat tai hirtävät?
- Mitkä työtehtävät sujuvat vaivatta?
- Missä työtehtävissä, asioissa tarvitsen toisten apua? Saanko apua?

Työssä kuormittavat myös epämääräiset työn vaatimukset, liiallinen työ määrä, epäoikeudenmukainen johtaminen, oman ja työn arvojen kohtaamattomuus, työn yksilöllisten ominaisuuksien epäsopevuus, tuen puute, pelko työn menettämisestä, jatkuva muutos, työtapojen muuttaminen, osaamattomuus sekä kielteiset asenteet ja tunteet.

”Työ kuormittaa tekijäänsä. Kun työtehtäviä ja työn tekemistä pohditaan yhdessä työyhteisössä, lyhyilläkin, muutaman kuukauden mittaisilla tuunausprosesseilla on voitu vaikuttaa työntekijöiden hyvinvointiin. Keskeisiä tekijöitä alussa ovat oman työn rehellinen ja rohkea analysointi sekä uudenlaisen, toimivamman toimintasuunnitelman laatiminen työn tekemiseen”, Mäkinieni kertoo.

”Tässä auttaa vastaaminen kysymykseen, mitä minun kannattaa jatkossa tehdä toisin, jotta voin paremmin. Kannattaisiko pyytää useammin apua, palautetta, tarjoutua mukaan uusiin haasteisiin, tutustua toisiin, itseä ehkä osaavampiin ihmisiin, tai unohtaa turha täydellisyyden tavoittelu?”

Siivoustyössä auttaa merkityksen miettiminen

Siivoajan työssä kannattaa Mäkinien mukaan kiinnittää huomiota fyysiseen kuormitukseen ja työn riittävään tauotukseen.

”Kannattaa myös tarkistaa työasento, että jaksaa”, hän kannustaa.

Kouluja siivoava voi ajatella työtä käytännön työtehtävien kautta, tai laajemmin, ison kuvan kautta: Kun siivous on tehty, lapset voivat siistissä tilassa hyvin ja oppivat paremmin.

”Näin työn jäljelle tulee enemmän merkitystä.” ■

Saan olla töissä oma itseni – uhka vai mahdollisuus?

Olen vuosia saarnannut sen puolesta, miten tärkeää on saada olla työpaikalla oma itsensä. Että ei tarvitsisi aamulla pukea vaatteiden lisäksi roolinaamaria kasvoilleen, vaan voisi olla töissäkin se sama ihminen, eli tietenkin oma, valloittava itsensä. Viime aikoina olen tullut toisiin ajatuksiin.

Olen tehnyt muutaman henkilöstökyselyn yrityksille ja avoimissa palautteissa sekä keskusteluissa on noussut esille ristiriitainen käsitys siitä, onko työilmapiiri hyvä vai ei. Jonkun mielestä on ihanaa, kun voi sanoa, mitä ajattelee, mutta toisen mielestä juuri se ominaisuus toisessa on häiritsevää. Entä jos se, että voi olla oma itsensä, onkin juurisyy kaikkiin työpaikan ongelmiin?

Avoimuus ja jatkuva vuorovaikutus ovat hyvän yrityskulttuurin tärkeitä elementtejä. Tavat, miten kommunikoidaan ja kohdataan työkaveri arjessa, muodostuvat vuosien varrella. Toisinaan kaikki menee luontevasti hyvin, jos porukka kunnioittaa sekä itseä että toisia ja omaa hyvät käytöstavat. Toisinaan käy huonommin; työyhteisöön muodostuu kestäättömiä tapoja ja päivät ovat kuin loputonta saippuaopperaa.

Työpaikalle voi muodostua varjohallitus, jonka hallitsijaa pääasiassa pelätään. Tukijoukot komppaavat ihan vaan sen vuoksi, että kuuluisivat sisäpiiriin, loput ovat hiljaa, koska pelkäävät aidosti. Hallitsija voi puhua esimiesten suuntaan kaikkien suulla, mikä on harvoin totta. Myös esimiehet voivat myöntyä paineen alla, koska se on helpompaa ja halutaan välttää lisää ristiriitoja.

Onko siis se, että voin olla työyhteisössä oma itseni, uhka vai mahdollisuus?

Mielestäni ihan aiheellinen kysymys. Täydellisiä ihmisiähän me emme onneksi kukaan ole, mutta olisihan se hienoa, jos voisimme olla työyhteisössä paras versio itsestämme! Miltä kuulostaisi, jos työyhteisö olisi sellainen, että haluaisimme kaikkien onnistuvan työssään parhaalla mahdollisella tavalla? Silloin emme pyrkisi ajamaan omia etujamme, vaan ajattelisimme aina työyhteisön ja siten asiakkaan parasta.

Hyvä ilmapiiri ei ole pelkästään esimiehen vastuulla, siihen vaikuttaa meistä jokainen. Jos alkaa näyttää siltä, että sisäisiä kuningaskuntia pystytetään ja työnteossa keskitytään draaman kaareen eikä varsinaiseen työntekoon, on esimiehen aika puuttua asiaan. Hyvä ilmapiirikin vaatii johtamista.

Se, mitä me jokainen voimme tehdä, on miettiä, millaisen fiiliksen tuomme mukanaamme, kun astumme tilaan. Yhtenä mukavana tavoitteena voisi olla huolehtia, että kohtaamisen jälkeen toiselle jäisi parempi mieli, kuin mitä hänellä oli ennen sitä. Silloin hän vie hyvän fiiliksen mukanaan tilaan, johon seuraavaksi astuu.

Terkuin
Minna

Minna Liminka on hyvän työelämän valmentaja. Hän uskoo vahvasti siihen, että onnellinen ihminen on tuottavampi ja että ihmisten kanssa toimiessa ei ole oikoteitä.

Huomio ergonomiaan

TEKSTI JA KUVA: SIRU VÄISÄNEN

Puhtausala-lehti täyttää tänä vuonna 50 vuotta. Sinä aikana moni asia on alalla muuttunut. Juhlavuoden kunniaksi esittelemme tässä juttusarjassa alalla eri tehtävissä olevien ja työelämän eri vaiheissa olevien alan ammattilaisten omia työhistorioita ja näkemyksiä alalta.

Kotisiivoaja Elina Keskinen, 22, Vihti

Milloin ja miten päädyit puhtausalalle?

Pääsin töihin siivousfirmaan lähipiirin suosituksesta tekemään kotisiivouksia, aluksi avustajana. Noin vuoden kuluttua vaihdoin toiseen yritykseen, jossa olen edelleen.

Millainen on tavallinen työpäiväsi tai -viikkosi?

Työntäyteinen, mutta rento. Siivouspäivät eri kodeissa on etukäteen hyvissä ajoin sovittuja, joten harvoin tulee eteen mitään yllättäviä muutoksia. Osa siivottavista kohteista on sopimuspohjaisia eli ne siivotaan säännöllisesti sovituina aikoina. On myös kohteita, joissa tarvitaan kertaluonteisesti siivousta. Kotisiivouksia on Vihdissä, Vihdin ympäryskunnissa ja pääkaupunkiseudulla, joten työhön liittyy myös matkustamista. Perjantai on kiireisin, koska se on suosituin päivä kotisiivouksissa.

Työni on jokaisessa kodissa hieman erilaista sen mukaan, millaista siivousta asiakas haluaa ja haluaako hän tilatun työn mahdollisesti sisältävän muutakin kotityötä. Joku haluaa työhön kuuluvan esimerkiksi tiskaamista, joku haluaa pelkästään siivousta. On myös asiakkaita, jotka sanovat pitävänsä itse esimerkiksi lattianpesusta, joten he haluavat välttämättä tehdä sen lopuksi itse.

Onko työsi muuttunut urasi alusta?

Työtä on tullut enemmän, kun firma on laajentunut. Aluksi oltiin aika lailla pomon kanssa kahdestaan, nyt meitä on kymmenkunta. Vaikka työntekijöitä on enemmän, työ on lisääntynyt. Myös vastuuta on tullut lisää.

Miten arvelet puhtausalan kehittyvän seuraavan 50 vuoden aikana?

Uskon, että jo lähitulevaisuudessa aletaan yhä enemmän kiinnittää huomiota ergonomiaan. Meillä siivojilla on ammattisairautena jännetuppitulehdus, joka siis voi tästä työstä aiheutua. Tulevaisuudessa myös laitteet kehittyvät, mutta en usko, että ne tulevat siivojia syrjäyttämään, ehkä ne helpottavat työtä.

Jatka lausetta: Nyt vuonna 2020 minä...

... teen edelleen tätä työtä.

ELINA KESKINEN, 22 V.

Alallaolovuosia:

Noin neljä vuotta

Työpaikka:

Moniapu Vakkinen, Vihti

Työtehtävät:

Kotisiivous, voi olla myös muuta kotityötä.

Lempityöväline:

Moppi

Harrastukset:

Vapaa-ajalla muusikko ja free lance -kuvataiteilija

Lempilausahdus:

Elämänlaatu on asenteesta kiinni

19.03.2020 TURKU

miniClean Turku

24.3.2020 HELSINKI

Ymmärrä talousluvut, kehitä toimintaasi
– Taloushallintaa puhtausalan arkeen

2.4.2020 HELSINKI

Kevään 2020 yritysjäsentilaisuus

24.04.2020 MIKKELI

Työhyvinvointi ja ergonomia

25.4.2020 MIKKELI

SSTL Puhtausala ry:n kevätkokous

5.5.2020 HELSINKI

Perussiivous

12.5.2020–15.5.2020

Messumatka Amsterdamiin

PERUSSIIVOUS

■ Tiistai 5.5.2020 klo 8.30 - 15.30 ■

■ Original Sokos Hotel Presidentti, Eteläinen Rautatiekatu 4, 00100 Helsinki ■

Vieläkö perussiivousta tarvitaan ja jos tarvitaan, niin millaista perussiivous on 2020-luvulla?

Kiinteistöjen ja pintamateriaalien elinkaaren pidentämiseksi sekä ympäristöä arvostavan puhtauden tuottamiseksi perussiivoukseen kannattaa edelleen panostaa. Päivän aikana perehdytään puhdistuksen kemiaan ja koneisiin, joita tarvitaan erilaisissa perussiivoustehtävissä. Koulutuksessa käydään läpi useimpien kovien lattiapintojen, kalusteiden ja ikkunoiden perussiivousmenetelmiä. Perussiivouksen tavat ja tekniikat muuttuvat pintamateriaalien muuttuessa, joten tule päivittämään osaamistasi!

Ohjelma

- 8.30 Rekisteröityminen ja kahvi
- 9.00 Tervetuloa
- 9.15 Perussiivouksen lähtökohdat suunnittelusta käytäntöön
- 10.30 Perussiivouksen kemialla ja koneita
- 11.30 Lounas
- 12.30 Perussiivouksen kemialla ja koneita jatkuu
- 13.00 Perussiivousmenetelmät
- 14.00 Kahvi
- 14.30 Perussiivousmenetelmät jatkuu
- 15.30 Koulutus päättyy

Koulutuksen hinta 240 euroa paikan päällä, etäosallistuminen 200 euroa, jäsenalennus hinnoista -15%. Hinta sisältää esitysaineiston sekä ohjelman mukaiset tarjoilut TAI etäosallistumismahdollisuuden. Hintoihin lisätään alv. 24%.

**Katso tarkemmat tiedot ja ilmoittaudu
puhtausala.fi -sivuilla viimeistään 20.4.2020.
Muutokset mahdollisia.**

Ymmärrä talousluvut, kehitä toimintaasi – Taloushallintaa puhtausalan arkeen

■ Tiistaina 24.3.2020 ■ Helsinki ■

Kenelle?

Koulutus on suunnattu puhtausalalla toimiville henkilöille, jotka

- tekevät budjetointia, kannattavuuslaskentaa sekä tulkitsevat talouden tunnuslukuja.
- haluavat kehittää omia, tiimensä tai organisaationsa taloushallinnan taitoja eli haluavat oppia tekemään parempia taloudellisia päätöksiä.

Koulutuksen jälkeen:

- ◆ Ymmärrät, mitä tuloslaskelma, tase ja erilaiset tunnusluvut kertovat yrityksestä.
- ◆ Sinulla on valmiudet toiminnan kannattavuuden ymmärtämiseen ja laskemiseen.
- ◆ Tunnet tuottavuuden osatekijät sekä tuottavuuden mittaamenetelmiä ja tapoja mittaustulosten hyödyntämiseen.
- ◆ Tiedät enemmän laatu- ja laadun merkityksestä tuottavuuden osana.

Tule siis vahvistamaan osaamistasi, jotta voit parantaa oman liiketoimintasi tai organisaatiosi tuottavuutta ja kannattavuutta!

Päivän ohjelma:

- 9.00 Tuloslaskelma ja tase tutuksi
- 10.15 Kahvi ja toipuminen
- 10.30 Tuloslaskelma ja tase tutuksi jatkuu
- 11.00 Tunnusluvut käyttöön
- 12.00 Lounas
- 12.45 Mittarit mittaamaan tekemistä
- 13.15 Mitä asioita pitää ottaa huomioon investoinnin kannattavuuden laskennassa?
- 13.45 Tuottavuus - tuottavuuden mittaaminen ja tulosten tulkinta
- 14.00 Kahvi ja hetki verkostoitumiseen
- 14.15 Tuottavuus jatkuu, laskentaa ja pohdintaa yhdessä
- 16.00 Päivä päättyy

Muutokset mahdollisia

Katso tarkemmat tiedot puhtausala.fi -sivuilta

Hinnat ja ilmoittautuminen

Koulutuksen hinta 290 euroa. Jäsenalennus -15 % ja hintoihin lisätään alv. 24 %. Jäsenhintaa koskee SSTL Puhtausala ry:n henkilöjäseniä sekä yritysjäsenten henkilöstöä. **Huom!** Koulutus järjestetään, mikäli helmikuun loppuun mennessä on vähintään 20 ilmoittautunutta. Varaa siis paikkasi pian! Tämän jälkeen ilmoittautumisaikaa on 9.3. asti.

Kouluttajat

Tarja Pienimäki, DI

Develop Train Oy:n omistaja-yrittäjä ja liikkeenjohdon konsultti

Maija Harsu, FK

MH Consulting Oy:n omistaja, yrittäjä, rahoitus- ja viestintä-konsultti

Khadija Amoud (oik.) tekee vapaaehtoistyötä Yhdessä-yhdistyksessä ja esitteli toimintaa kävijöille Kotoudutaan Varsinais-Suomessa -messuilla Turun kristillisellä opistolla.

Kiinni suomalaiseen työelämään

AboaNova-hanke auttaa maahanmuuttajia työllistymään entistä nopeammin. Samalla työvoimapulasta kärsivät alat kuten puhtausala, löytävät osaajia aikaisempaa joustavammin.

TEKSTI: TIINA PITKÄNEN

KUVAT: TIINA PITKÄNEN JA JENNI NUMME

Maahanmuuttajat kohtaavat Suomessa usein paljon haasteita työelämään kiinnittymisessä. Työpaikan saaminen voi viedä useita vuosia ja samalla ihmisten osaaminen ja työelämätaidot voivat heikentyä. Turun seudulla ei ole jääty pyörittelemään asian suhteen peukaloita, vaan ryhdyttiin ideoimaan keinoja, joiden avulla maahanmuuttajat voisivat päästä entistä nopeammin kiinni opintoihin ja työelämään.

Vuonna 2017 sai alkunsa Turun kaupungin sivistystoimialan, Turun Aikuskoulutuskeskuksen, Turun kristillisen opiston ja Siirtolaisuusinstituutin yhteinen kolmivuotinen AboaNova-hanke, jonka kohderyhmänä olivat vasta maahan tulleet maahanmuuttajat sekä maahanmuuttajatyötä tekevien organisaatioiden henkilöstö.

Kielikoulutus on työelämälähtöistä

”Hankkeen tavoitteena oli tehdä maahanmuuttajien kielikoulutuksesta entistä työelämälähtöisempää. Esimerkiksi puhdistuspalveluala kärsii työvoimapulasta ja maahanmuuttajat voivat tarjota tärkeän työvoimaresurssin, joten tästä hyötyvät sekä maahanmuuttajat itse että myös työnantajat. Projektin aikana kehitettyjä malleja kokeiltiin kaikissa oppilaitoksissa, jotka osallistuivat hankkeeseen. Hankkeeseen osallistui yhteensä noin 200 eri alojen opiskelijaa. Lisäksi tavoitteena oli tiivistää maahanmuuttajatyötä tekevien toimijoiden verkostoyhteistyötä toiminnan tehostamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi”, kertoo AboaNova-hankkeen projektikoordinaattori **Mika Salonen** Turun kaupungilta.

PUHTAUSALA 1-2020

AboaNova-hankkeessa toimintamalleja kehitettiin niin koulutuksen ja työelämän kuin tutkimuksen ja kansainvälisen yhteistyön ympärille. Käytännön menetelminä kokeiltiin esimerkiksi digitaalista ohjausta, mentorointia ja kielikoulutuksen kehittämistä. Salosen mukaan esimerkiksi sosiaalista mediaa hyödynnettiin hankkeen aikana osallistamis- ja vuorovaikutuskanavana entistä tehokkaammin.

”Keskeistä on ollut maahanmuuttajien oman äänen entistä parempi esiin pääseminen. Maahanmuuttajien omalla toiveella on ollut päästä nopeammin kiinni työelämään. Se helpottaa myös kielen oppimista.”

Puhtausalalla pulaa työntekijöistä

Turun ammatti-instituutin puhdistuspalvelualan opettaja **Jenni Numme** kertoo alan kehittyneen viime vuosina nopeasti. Hän oli mukana viime kesänä päättyneessä ESR-rahoitteisessa Nuotta-hankkeessa, jonka tavoitteena oli edistää muun muassa maahanmuuttajanuorten hakeutumista työvoimaa tarvitsevien alojen ammattiopintoihin.

”Nuottaryhmä aloitti opiskelunsa kahden kuukauden mittaisella valmentautumisjaksolla, jossa lähdettiin opettelemaan elämänhallintataitoja ja työelämän pelisääntöjä. Käytännön siivousta opiskelijat pääsi harjoittamaan koulun tiloissa ja työelämän jaksolla. Lisäksi työpaikoille järjestettiin monikuluttuurisen työpaikkaohjaajan koulutusta.”

Nummen mukaan puhdistuspalvelualan työllisyystilanne on tällä hetkellä erittäin hyvä.

”Ely-keskuksen julkaiseman ammattibarometrin 2/2019 kotisiivous-, toimisto- ja laitossiivous ovat TOP15 aloja, joiden työntekijöistä on pulaa. Suurella osalla opiskelijoistamme on jo tiedossa työpaikka ennen valmistumista. Esimerkiksi yksi maahanmuuttajaopiskelijoistani siirtyi oppisopimuksella suorittamaan toimitilahuoltajan opintoja heti ensimmäisen työssä oppimisen jakson jälkeen.”

Nuotta-ryhmässä opiskellut **Waleed Al-Siraj** kertoo valinneensa

toimitilahuoltajan ammatin sen hyvän työllisyystilanteen vuoksi.

”Olen tehnyt alan töitä yli kaksi vuotta koulun ohessa, 25 tuntia viikossa. Nyt kun valmistun, jatkan kokoaikaisessa ja vakituksessa työsuhteessa Pالميassa. Opiskelimme Nuotta-hankkeen valmentautumisjaksolla esimerkiksi puhdistuspalvelualan kieltä sekä matemaatiikkaa. Tämä auttoi opintojen etenemisessä ja työllistymisessä.”

Mentorit kielen opiskelun tukena

Hankkeessa mukana ollut Turun Aikuiskoulutuskeskus kehitti opiskelijoilleen mentorointimallin, jossa maahanmuuttajataustaiset, akateemisesti koulutetut mentorit ovat toimineet suomen kielen opiskelun tukena. Mentorit ovat tavanneet opiskelijoita muutamia kertoja kuu-kaudessa ja tukeneet keskustelujen avulla heidän kotoutumisprosessiaan sekä kielenopiskeluaan. Samalla opiskelijat ovat saaneet tärkeää tietoa suomalaisesta työelämäkulttuurista ja -tavoista. Yksi hankkeeseen osallistuneista mentoreista kirjoitti myös maahanmuuttajalta maahanmuuttajille suunnatun työelämäoppaan ”Ohjeita ja neuvoja ulkomaalaisille työntekijöille”, joka on saatavissa useilla eri kielillä.

Hanke toimi myös osatoteuttajana toissataalla.fi-sivuston rakentamisessa. Sivustolle on koottu yhteen erilaisia maahanmuuttajien työllistämiseen liittyviä huomioita otettavia asioita.

”Tietoa maahanmuuttajien palkkaamisesta on kyllä ollut, mutta se on ollut kovin hajanaista. Nyt maahanmuuttajan palkkaamista harkitseva saa kaiken tiedon rekrytointiprosessista yhdestä paikasta”, Salonen sanoo.

Kansainvälistä yhteistyötä

AboaNova-hanke on ESR-rahoitteinen hanke ja sen puitteissa on tehty alkumetreiltä lähtien paljon myös kansainvälistä yhteistyötä. Hanke toimi tiiviissä yhteistyössä School to Work -hankkeen kanssa.

”Varsinkin isot työnantajat lähtivät hyvin mukaan Aboa Nova -hankkeeseen Turun seudulla. Hankkeen myötä pystyimme luomaan entistä tiiviimmät kontaktit paikallisiin työnantajiin, mikä helpottaa opiskelijoiden työllistymistä myös jatkossa. Hankkeessa kehitetyt hyvät toimintamallit jäävät jossain muodossa elämään kaikissa mukana olleissa oppilaitoksissa”, Salonen kertoo. ■

Waleed Al-Siraj viihtyy hyvin puhtausalalla. Hän osallistui Varsinais-Suomessa toteutettuun Nuotta-hankkeeseen ja kertoo sen edistäneen työllistymistä.

Taitotalo kouluttaa rohkeita työelämän osaajia!

TAITOTALO = AEL + AMIEDU

Taitotalo syntyi, kun AEL ja Amiedu yhdistivät voimansa 1.1.2020.

Meillä voit opiskella monia puhtausalan ammatteja

- toimitilahuoltaja
- siivooja
- palveluohjaaja
- laitoshuoltaja
- kodinhuoltaja
- palveluesimies

Suorita perus-, ammatti- tai esimiestutkinto, tai vahvista osaamistasi täydennys- ja perehdytyskoulutuksilla.

**Suorita verkko-opintoina
tutkinnon osa ylläpitosiivouspalvelut!**

Tutustu tarjontaan ja hae heti!

taitotalo.fi/puhtaus

Kysy lisää: asiakaspalvelu@taitotalo.fi, 010 80 80 90

TAITOTALO

Strömberginkuja 3, 00380 Helsinki • taitotalo.fi

Kanavaristeily

■ Keskiyöllä 13.5.2020 klo 17.00 – 18.30 ■

Perinteiseen tapaan Amsterdamin Interclean-messujen yhteydessä järjestetään myös kanavaristeily.

Risteily alkaa Rai-satamasta messualueelta ja päättyy kaupungin keskusta. 1,5 tuntia kestävästä risteilystä on tarjolla pientä syötävää sekä viiniä, olutta ja alkoholittomia juomia.

Risteilyn hinta 55 euroa / henkilö, sisältäen tarjoilut.

Paikkoja on 50 nopeimmalle.

**Varaa paikkasi viimeistään 27.4.2020
puhtausala.fi -sivuilla.**

Onnistumisia yhdessä!

Esimies- ja asiantuntijapäivät tarjosivat hienoja luentoja

Puhtausalan esimies- ja asiantuntijapäivät on odotettu vuosittainen tapahtuma, jolloin tavataan tuttuja ja päivitetään alan osaamista asiantuntijoiden luentojen avulla. Tänä vuonna päiville osallistui viime vuotta enemmän kävijöitä, yhteensä noin 130.

TEKSTI JA KUVAT: SIRU VÄISÄNEN

Työyhteisövalmentaja Anna-Mari Siekeli pyysi luentonsa kuulijoita näyttämään käsien leveydellä, kuinka tuttuja hänen käyttämänsä termit työpäivä- ja työntekijäkokemuksista ovat. Palveluesimiehet Kaija Kellokoski-Pakkala ja Jaana Hautamäki TeeSe Botnia Oy:stä Vaasasta näyttivät, että termit ja asia ovat heille hyvin tuttuja.

PUHTAUSALA 1-2020

Esimies- ja asiantuntijapäivillä panostetaan koulutuksen lisäksi myös työhyvinvointiin. Päivien tauoilla oli mahdollisuus mm. kokeilla suosittua painovannetta. Ainakin SSTL Puhtausala ry:n hallituksen puheenjohtaja Marja Mäkeliltä vanteen pyörytys sujui.

Puhtausalan esimies- ja asiantuntijapäivillä valitaan joka toinen vuosi Puhtausalan Vuoden esimies. Hänen toimikautensa on kaksi vuotta, joten tavaksi on tullut, että valinnan jälkeisenä vuonna Vuoden esimies pitää esimiespäivillä oman luentonsa. Saana Tyni on Puhtausalan vuoden esimies 2019–2020. Perhesyistä hän oli estynyt osallistumaan tänä vuonna tapahtumaan, mutta piti oman puheenvuoronsa etukäteen tekemänsä videoesityksen kautta. Tyni kertoi puheenvuorossaan, millaiset tekijät ovat olleet Koti Puhtaaksi Oy:n voimakkaan kasvun takana ja miltä kasvu on tuntunut. Hän kertoi myös mm. saamastaan kutsusta Linnan juhliin ja sinne suunnitellusta puvustaan.

Johtajan tulee poistaa pelkoja

Johtajuusvalmentaja **Kari I. Mattila** Johtajuustaito.fi:stä kertoi mitä ihmiset työssään pelkäävät ja mitä esimiehet voivat tehdä pelkojen poistamiseksi esimerkiksi muutosten edessä. Pelon poisto on johtajan tehtävä. Usein ihmisten pelot syntyvät siitä, jos he ovat kokeneet tullessaan ennenkin petetyksi, jos he eivät tiedä asiasta tai jos asia tarjotaan heille sellaisessa muodossa, että sen hahmottaminen on vaikeaa. Pelko voi syntyä myös siitä, jos ihmiset eivät ole päässeet itse vaikuttamaan asiaan tai jos asian on kertonut henkilö, jonka käyttäytyminen ja kehon kieli on ollut ristiriidassa sanojan kertoman asian kanssa.

Mattila muistutti myös, että työpaikalla on erilaisia ihmisiä, jotka reagoivat asioihin eri tavalla. Ihmiset osaavat venyttää mukavaa oloaan myös oman varsinaisen mukavuusalueen ulkopuolellekin, mutta mukavuusalue on eri ihmisillä erikokoinen. Pelkojen poistamiseksi asioista on kerrottava riittävän useasti riittävän pienissä palasissa ja annettava työntekijöille mahdollisuus osallistua.

Työntekijäkokemus kilpailutekijänä

Työyhteisövalmentaja **Anna-Mari Siekkeli** SparriKumppanista kertoi hyvästä työpäivä- ja työntekijäkokemuksesta. Työntekijäkokemuksen hän kertoi olevan tietynlaista ”maaperän rakentamista, jotta ihmiset osaavat, haluavat käyttää osaamistaan ja saavuttavat tavoitteet”. Arvostuksen kokemus näkyy ja tuntuu niin johtamisessa kuin kaikissa arjen kohtaamisissakin. Hyvä työntekijäkokemus on kilpailutekijä, joka houkuttelee ihmisiä yritykseen töihin ja helpottaa rekrytointia.

”Jokainen työntekijä on avainhenkilö, ja vaikuttaa siihen, miten hyväksi tai huonoksi myös yrityksen asiakas kokee palvelun”, Siekkeli kertoi. Hän ohjasi esimies- ja asiantuntijapäivillä asiasta luennon jälkeen myös workshopin.

(jatkoa edelliseltä sivulta)

Kokemuksesta kilpailuetua

Liiketoimintajohtaja **Kosti Talala** käsitteli luennossaan palvelutuotantoa ja esimiestyötä niin asiakkaan kuin palvelutuottajan näkökulmasta.

”Väitän, että yrityksen toteutuvasta kulttuurista, tunneilmapiiristä, 70 % syntyy johtajien ja esimiesten käyttäytymisen ja toiminnan kautta”, hän kertoi. Hän pyysi kuulijoitaan muistamaan hänen luennostaan edes tämän lauseen, vaikkei siinä olekaan kysymys tutkimuksesta, vaan ainoastaan hänen väitteestä. ”Olen ollut 31 vuotta palvelutuotannossa. Hotelleissa ja ravintoloissa ei taida olla sellaista työtehtävää, jota minä en olisi tehnyt. Tulini siis jakamaan teille kokemuksiani asiasta”, N-Clean Oy:llä nykyisin työskentelevä Talala kertoi. Kokemus on hänen mukaansa asia, josta yritys saa kilpailuetua.

Optimisti voi paremmin

Työhyvinvoinnin johtamisen dosentti **Marja-Liisa Manka** Tampereen yliopistosta antoi vinkkejä työssä jaksamiseen ja myllerryksessä selviämiseen. Ehkä työtä voisi tehdä uudella tavalla, ts. tuunata omaa työtään itselle merkityksellisemmäksi ja sopivammaksi? Kiireiden ja aikapaineiden keskellä työhön vaikuttaa positiivisesti yhteistyön ja myönteisyyden merkityksen ymmärtäminen. Painettakin kestää, jos välillä pääsee palautumaan hyvin. Itsensä johtamisen taidoista on apua, samoin päiväunelmointitaidosta. Positiivisten tunteiden ylläpitäminen ja kielteisistä tunteista toipuminen edistää onnellisuutta.

Optimisti myös elää pitempään ja terveempänä. ”Optimisti odottaa, että hänelle tapahtuu hyviä asioita ja että tulevaisuus on suotuista”, Manka totesi.

Vähemmän rasitusta

Siivoustyö on fyysisesti vaativaa ja saattaa aiheuttaa työperäisiä rasitusvammoja. Erilaiset käsiin tai jalkoihin laitettavat kompressio- tuotteet on tarkoitettu estämään työperäisiä rasitusvammoja ja samalla pienentämään yritysten työterveyskuluja. Tällaisista työhyvinvointia lisäävistä tuotteista, niiden tarkoituksesta ja sopivuudesta siivoojien työhön kertoivat fysioterapeutti **Vesa Toljander** (vas.) ja toimitusjohtaja **Matti Turunen** (oik.) Systemeema Oy:stä.

Etenkin ns. matalan paineen kompressio- tuotteet ovat oivia apuja ihmisille, jotka seisovat tai istuvat pitkiä aikoja työssään tai tekevät fyysisesti raskasta työtä tai ns. toistotyötä. Ne sopivat myös rasituksesta palautumiseen.

AMMATILAISTEN VALINNAT!

**Kaikki kohteet.
Kaikki konetyypit.
Kaikki tehoalueet.**

**Yksi ratkaisutoimittaja,
joka palvelee
hieman enemmän
kuin muut.**

ALFA CLEANING

Myynti:

Juha Karonen

050 593 9955

Krister Kaasalainen

050 595 5981

Mika Kaasalainen

050 375 5484

Soita ja tilaa ilmainen kone-esittely!

TOMCAT • Numatic • FIMAP • TMB • MAXIMA • Truvox • Hefter • Haaga • CIMEX

Tutustu lisää ja katso lähin jälleenmyyjäsi: alfacleaning.fi ja verkkokauppa store.alfacleaning.fi

RFC-siivous laajenee

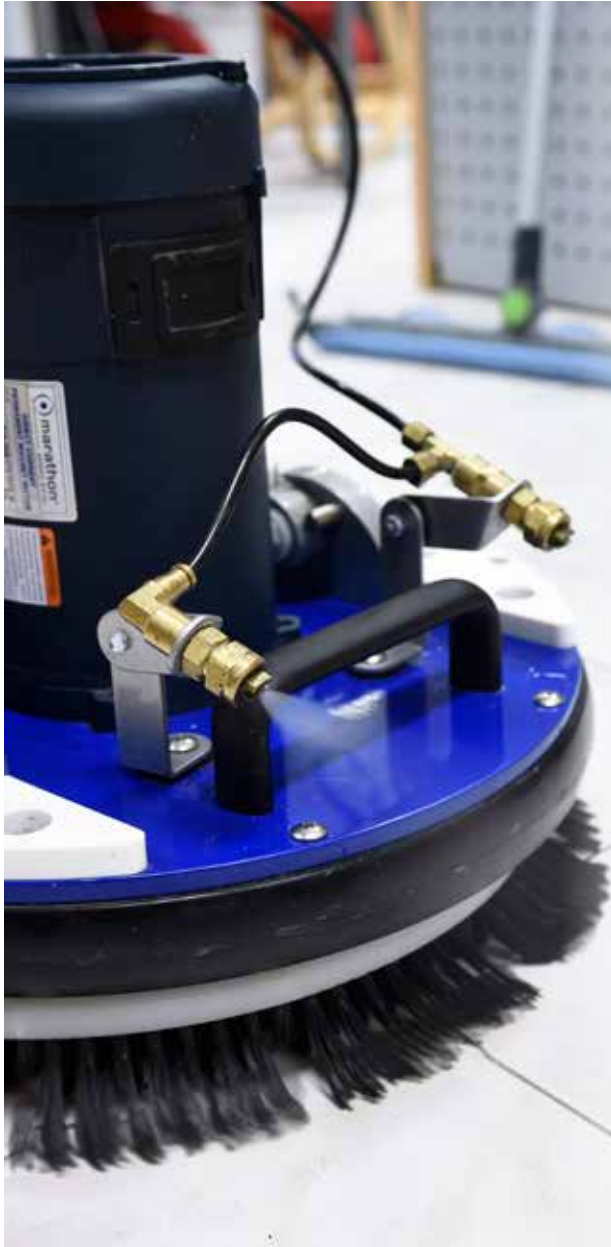
RFC-siivousmenetelmä (residue free cleaning) tarkoittaa kemikaalitonta ja jäämävapaata ylläpito-siivousta, jossa yhdistyvät UltraH2O-puhdasvesi, Orbot-siivouskoneet ja Rekola Reflex -välineet.

Oululainen Meranti Siivouspalvelut on puhtausalan edelläkävijä, joka hyödyntää rohkeasti uutuuksia. Nyt yritys on aloittanut kohteissaan jäämävapaan ja kemikaalittoman ylläpito-siivouksen. Tämä auttaa myös pitämään yllä tilojen puhtaasta sisäilmästä. Uusia välineitä on käytössä Merantin kaikissa uusissa kohteissa, muissa kohteissa niihin siirrytään vähitellen.

”Orbot-siivouskoneita käytetään säännöllisesti suunnitelman mukaan eri kohteissa. Ylläpito-siivouksessa kaikille pinnoille sopiva Orbot korvaa puhdistustehonsa ansiosta pienet yhdistelmäkoneet, ja lattianhoitokonekin on meillä enää niin sanottuna varakoneena”, palveluesimiehenä Merantissa toimiva Heidi Säaskilahti kertoo.

Orbotilla peruspesut voidaan tehdä nopeasti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Orbotin painojen säätäminen tehostaa likakertymien irtoamista. Sumupuhdistus säästää aikaa ja auttaa hallitsemaan vedenkäyttöä. Näin pintytymistä on päästy eroon myös lattioilla, jossa tavallisten siivouskoneiden käyttö on pulmallista.

Harkittu vedenkäyttö vähentää kosteusvaurioiden riskiä ja puhdistuskemikaalien oikea annostus tai puhdasveden käyttäminen siivouksessa vähentää ilmaan jäävien pienthiukkasten määrää. Yhdistämällä UltraH2O-puhdasvesi, Rekola Reflex -välineet ja Orbot-siivouskone saadaan tehokas siivousmenetelmä, jonka avulla perussiivouksen taajuudet vähenevät.

Puhtaus on laadukkaan saunaelämyksen lähtökohta

Kokonaisvaltainen suomalainen saunaelämys koostuu aitoudesta, moniaistisuudesta, läsnäolosta, rentoutumisesta, puhtaudesta ja hyvinvoinnista. Puhtauden tuottamisessa saunaelämykseen on ammattitaitoisilla puhtausalan ammattilaisilla suuri merkitys.

TEKSTI: MINNA KYLLINEN

KUVAT: SCANDINAVIAN STOCK PHOTO (ISO KUVA),
ANTERO AALTONEN JA MINNA KYLLINEN

Sauna from Finland ry on syntynyt kymmenen vuotta sitten oivalluksesta, että suomalainen saunaelämys voisi olla vientituote. Yhdistyksen vuonna 2011 tekemään saunaan koskevaan imagotutkimukseen vastasi noin 2000 vastaajaa 70 maasta ympäri maailman. Tutkimuksen mukaan sauna tunnettiin maailmalla hyvin. Sauna osattiin myös yhdistää Suomeen, ja monilla kansainvälisillä vastaajilla oli hyvin positiivinen kuva suomalaisesta saunasta.

Monet kansainväliset vastaajat kertoivat haluavansa kokea suomalaisen saunaelämyksen mahdollisella Suomen matkallaan. Hotellien asiakkaita yli 20 % kertoi valitsevansa hotellin sen perusteella, mitä hotellin tiedoissa kerrotaan saunatilosta.

Nykyisin Sauna from Finland muodostaa laajan sauna-alan jäsenyrytyksverkoston, joka tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia saunaelämykseen. Jäsenyrytyksiä verkostossa on yli 200. Jäsenyrytykset saavat Sauna from Finlandin kautta näkyvyyttä ja pääsevät mukaan erilaisiin kotimaisiin ja kansainvälisiin sauna-alan projekteihin, seminaareihin ja muihin tapahtumiin.

Jäsenyrytysten ja asiantuntijoiden pyrkimyksenä on tehdä suomalaisesta saunaelämyksestä matkailijoille kiinnostava ja kokemuksen arvoisa tuote.

Laatusertifikaatti kriteerien täyttäjille

Sauna from Finland on kehittänyt saunatilojen sertifiointiprosessin, joka sisältää saunaelämyksen tuottamiseen liittyviä kriteerejä. Vaadittavat kriteerit täyttäessään yritykset ja sauna-alan toimijat voivat hakea Sauna from Finlandin laatusertifikaattia. Sertifiointiprosessissa ohjenuorana toimii Aito suomalainen saunaelämys -laatukäsikirja.

Laatusertifikaatin on saanut jo yli 30 saunapalveluja tuottavaa yritystä. Joulukuussa 2018 myönnettiin ensimmäinen laatusertifikaatti

HUOMIOITAVAA MÄRKÄTILOJEN SIIVOUKSESSA:

- Asianmukainen siivoustila sekä hygieeniset siivousvälineet.
- Aseptinen työjärjestys edeten puhtaammasta likaisempaan.
- Hyvä mekaniikka, koneellinen puhdistaminen.
- Puhdistusaineen pH heikosti emäksinen 8,1–10 ja oikea annostelu.
- Pintojen huuhtelu ja kuivaaminen vähentää mikrobikasvua.
- Lattiakaivojen säännöllinen puhdistaminen.

ulkomailla, mikä kertoo Sauna from Finlandin onnistuneesta työstä suomalaisen saunaelämyksen viennistä ulkomaille.

Sauna from Finland järjestää vuosittain kansainvälisen verkostoitumisseminaarin World Sauna Forumiin.

Sauna from Finland on tutkinut, millaisista asioista aito suomalainen saunaelämys koostuu. Tutkimukseen mukaan hyvä saunaelämys koostuu aitoudesta, moniaistisuudesta, läsnäolosta, rentoutumisesta, puhtaudesta ja hyvinvoinnista. Tällaisen aidon suomalaisen saunaelämyksen kokonaisvaltainen kehittäminen Suomen vientituotteeksi on Sauna from Finlandin päätavoite.

Puhtaudella tärkeä merkitys elämykseen

Minna Kyllinen on Tampereen ammattikorkeakoulun palveluliiketoiminnan tutkinto-ohjelmassa tutkinut puhtauden tuottamista sertifioidun saunaelämyksen osana. Tavoitteena oli kehittää märkätilojen ja erityisesti saunatilojen puhtaudenhallintaan ohjeistus, jota voitaisiin käyttää sauna- ja oheistilojen laatusertifiointin työkaluna sekä toimintaohjeena saunapalveluja tuottaville organisaatioille. Opinnäytetyön tuotoksina syntyivät ohjeet Sauna from Finlandin laatusertifiointiin.

Opinnäytetyö ”Puhtauden tuottaminen sertifioidun saunaelämyksen osana” osoitti myös, miten tärkeä merkitys puhtaudella on saunaelämyksen tuottamisessa. Esimerkiksi puutteellisten siivoustilojen vaikutus näkyy siivouksessa käytettävien suoritusaikojen pidentymisenä ja puhtauden laadun heikentymisenä.

Sauna on hyvinvointitila

Opinnäytetyössä todetaan, että saunan tuottama elämyksellisyys on luonnollista hyvinvoinnin, mielihyvän ja terveyden edistämistä. Saunassa jokainen voi nauttia löylystä omalla tavallaan ja olla vain läsnä. Sauna voi antaa koko keholle ja mielelle kaivatun lepo hetken ja mielihyvän tunteen, rentoutumisen.

Sauna rentouttaa lämmöllään sekä mieltä että kehoa. Rentoutumisen osana saunaelämyksessä on läsnäolo, mikä tarkoittaa saunomiseen liitettyjä oheispalveluja, kuten hierontaöljyjen ja virkistävien suihkusaippuoiden saatavuutta.

Parhaimmillaan suomalainen saunaelämys on silloin, kun sen voi kokea kaikilla aisteilla. Näin on vaikkapa silloin, jos saunassa voi kuulla puolen palamisääniä puulämmitteisestä kiukaasta, nähdä värejä, kokea tuoksuja ja makuja sekä tuntea iholla löylyn lämpö ja pellavaiset saunatekstiilit. Myös löylyn tuottama kosteus vaikuttaa saunan lämpötilaan ja siten myös löylyssä viihtymiseen.

Suomalainen saunaelämys on parhaimmillaan kokonaisuus, jossa yhdistyvät aitous, rentous, läsnäolo, moniaistisuus, hyvinvointi ja puhtaus. Saunaelämys alkaa jo ennen saunomista ja jatkuu vielä saunomisen jälkeenkin.

Sauna toimii myös hyvinvointitilana, jota käytetään muuhunkin kuin löylytelyyn. Saunominen sopii ja on hyväksi lähes kaikille ihmisille. Saunomisen on todettu vaikuttavan suotuisasti iho-, nivel- ja verenkiertoelinten sairauksiin. Täysin luotettavia vastauksia saunan

Suomalaisessa saunakulttuurissa eniten kysymyksiä, hämmennystä ja jopa huolta ulkomaalaisissa saunavieraissa aiheuttaa alastomuus. Tämän vuoksi asiassa kannattaa olla hienotunteinen ja korostaa, että saunominen pyyhe päällä on täysin hyväksyttävää.

Aidossa suomalaisessa saunakokemuksessa yhdistyvät aidot elementit: puu, vesi, elävä tuli, ihmiset, tarinat ja muut aidot asiat kuten pellavaiset saunatekstiilit.

SUOMALAINEN SAUNA LUKUINA

- Suomessa on yli kolme miljoonaa saunaa.
- Yli 90 % suomalaisista saunoo vähintään kerran viikossa.
- Kansainvälistä vierasta 86 % haluaa kokea saunaelämyksen Suomessa.

terveysvaikutuksiin ei kuitenkaan ole vielä saatu, joten suurimmat terveyshyödyt ovat saunan antaman rentoutumisen mukanaan tuomia. Saunoessa on myös tärkeää kuunnella omaa kehoa ja sen tuntemuksia.

Saunajooga ja saunapilates sopivat sekä yleisiin saunoihin kuin kotisaunaan. Harjoitukset, jotka tehdään 50 asteen lämmössä ovat lempeämpiä nivelille ja lihaksille ja ne venyvät paremmin. Saunassa hoidetaan myös ihoa ja kauneutta esimerkiksi erilaisilla vartalonkuorinoilla ja voiteilla.

Saunoja kiinnittää huomion puhtauteen

Saunan puhtaanapitäminen vaatii lyhyesti sanottuna ammattitaitoisen ja motivoituneen siivoushenkilöstön, oikeat siivousmenetelmät, -välineet, -aineet ja -koneet. Puhtauden tuottaminen sertifioidun saunaelämyksen osana -opinnäytetyössään Minna Kyllinen halusi vakiinnuttaa yleiset toimintatavat märkätilojen puhtaanapidon hallintaan toimijoille, jotka haluavat hakea saunatiloihinsa Authentic Finnish Sauna Experience laatumerkkiä, saunasertifikaattia. Tähän tavoitteeseen päästiin kehitysprojektin avulla, jonka aikana testattiin märkätilojen siivousohjeita, -aineita, -välineitä ja -koneita projekti-kohteessa. Kokeilun päätyttyä saadut käyttäjäkokemukset tuottivat vakiintuvia toimintatapoja. Ohjeet tehtiin soveltuviksi erilaisiin Sauna from Finlandin jäsenyritysten märkätiloihin.

SSTL Puhtausala ry:n puhtausasiantuntija Minna Kyllisen mukaan saunan tuottama elämyksellisyys on luonnollista hyvinvoinnin, mielihyvän ja terveyden edistämistä.

Puhtauden merkitys saunakokemuksessa osoittautui jopa kaikkein tärkeimmäksi asiaksi – onhan se asia, johon saunojan huomio kiinnittyy. Saunassa olosuhteet mikrobien kasvulle ovat otolliset kosteuden ja lämmön vuoksi. Puhtaassa saunassa joissa halutaan toimia terveellisyyttä, hygieniää, turvallisuutta ja hyvää puhtauden laatua arvostaen, ei näy edellisten saunojen jäljet eikä tunnu tuoksut.

Saunan ja muiden märkätilojen hyvän hygieniatason ylläpitäminen edellyttää Kyllisen mukaan, että osana hygieniavalvontaa on laadittu siivousohjelma, josta selviää kohteessa olevien märkätilojen ylläpito- ja siivousohjeet ja jaksottaiseen siivoukseen ohjeet ja siivoustaajuudet sekä käytettävät siivousmenetelmät, -välineet ja -koneet sekä puhdistusaineet.

”Käyttäjämäärään oikein mitoitettu siivoustaajuus sekä oikein valittu siivousajankohta käytön jälkeen ovat merkittäviä seikkoja liian kiinnittymisen ja mikrobien kasvun ehkäisemiseksi. Lisäksi käytönaikeinen välisiivous ja pintojen kuivaaminen vähentää mikrobien kasvua. Siivousohjelmaan on hyvä kirjata myös puhtauden mittaamisen välineet, taajuus ja raportointi”, SSTL Puhtausala ry:ssä puhtausasian-tuntijana työskentelevä Minna Kyllinen kertoo.

Korkealaatuisista saunapalveluista laatumerkki

Sauna from Finlandin myöntämä laatumerkkiä haettaessa sertifiointiprosessin virallinen auditoija perehtyy kyseisen kohteen sauna- ja oheistiloihin paikan päällä. Hän katsoo, millainen tila on ennen saunomista, saunomisen aikana ja sen jälkeen. Laatuksiteerit tarkistetaan SFF:n Laatuksikäsiokirjan mukaisesti kaikkien toimintojen osalta tarkistuslistan avulla.

Auditoinnin yhteydessä merkin hakija saa kehitysideoita saunapalvelujensa parantamiseksi. Auditoija tekee auditoinnin jälkeen yhteenvedon, sertifiointiryhmälle ja jos kaikki kriteerit täyttyvät saunalle myönnetään laatusertifikaatti kahdeksi vuodeksi. Laatuksimerkki viestii saunatiloijen käyttäjille, henkilöstölle ja sidosryhmille saunan ja saunapalvelujen olevan erittäin korkealaatuisia. Laatuksimerkki voidaan myöntää kaikenlaisille saunatiloille ja saunoille, kunhan ne täyttävät vaadittavat laatuksiteerit.

Saunat tulee esitellä kokonaisvaltaisina saunaelämyspalveluina, joten yksi tarkistettava asia on, onko saunasta julkisesti annettu tieto ajan tasalla yrityksen verkkosivuilla tai muussa sosiaalisessa mediassa.

Elämys alkaa jo ennen saunaa

Ennen saunaan menemistä sertifiointiprosessissa tarkistetaan noin 15 erilaista asiaa ja toimintoa, joiden tulee olla kunnossa sertifiointiin vaadittavien kriteerien mukaisesti. Hyvät opasteet varmistavat, että saunatilat ja kulkureitti niihin löytyy helposti. Opasteiden tulee näkyä myös pimeässä. Saunaan ja saunomiseen liittyvät ohjeet on kirjoitettava selkeästi. Helppolukuiset ohjeet, joissa kirjainkoko on niin suurta, että sitä näkee ilman silmälasia ja joita on visualisoitu kuvilla, toimivat parhaiten. Ohjeilla on tarkoitus lisätä saunaelämyksen nautittavuutta eikä korostaa kieltoja.

Saunapalveluja tuottavan henkilökunnan tulee olla osaavaa, asiakaspalvelutaitoista ja myös kielitaitoista. Saunaelämyksen osana on henkilöstön kautta saatu palvelukokemus. Suomalaiseen saunaan liittyy usein perinteitä ja tarinoita. Saunan historia tai siihen liittyvät tarinat on hyvä selvittää ja kuvata saunojille.

Saunan historia näkyy usein myös saunatilojen tyyliissä. Löytyvätkö saunomisohejeet kuvina? Oletus on, että suomalaiset osaavat saunakäyttäytymisen mutta kansainväliset saunavieraat tarvitsevat kovalaisia selkeitä ohjeita. Suomalaiset naiset ja miehet käyvät kotonaan saunassa yhdessä, mutta muissa tiloissa on merkittävä selkeästi miesten ja naisten saunat. Jos tilassa on yhteissauna, on kerrottava uimapuvun tai saunavaatteen käytöstä kansainvälisille vieraille. Ohjeissa tulee huomioida myös lapset. Erityisesti turvallisuus, kuten lattioiden liukkaus korostuu pienten lasten kanssa saunoessa.

Peseytymismahdollisuus tulee varmistaa myös ennen saunaan menoa, koska se on saunan hygienian ja viihtyisyyden kannalta tärkeää. Tarvittaessa myös ohjeet suihkun käyttöön on oltava selkeät. Mikäli suihku on löylyhuoneessa, on huomioitavat mahdollisesti kuumenevat metalliosat varoituskyltein.

Hyvässä saunakokemuksessa pyyhkeet ja laudeliinat tulee olla maksuttomasti tarjolla, mikäli näin ei ole asiakkaat tulee ohjeistaa asiasta selkeästi. Ennen saunaan menoa on tärkeää huolehtia riittä-

Suomalaiseen saunaan liittyy usein perinteitä ja tarinoita. Saunan historia tai siihen liittyvät tarinat on hyvä selvittää ja kuvata etenkin ulkomaalaisille saunojille.

västä nesteytyksestä. Onnistuneeseen saunakokemukseen kuuluu, että asiakkailla on mahdollisuus nauttia raikasta vettä tai muita alkoholittomia juomia saunoessaan. Saunatilojen ja niihin johtavien reittien turvallisuuden varmistamisen lisäksi on huolehdittava, että ensiaputarvikkeita on saatavilla nopeasti ja helposti.

Saunassa tulee olla mukavia asioita

Sertifiointiprosessi jatkuu saunassa, missä auditoinnin aikana tarkistetaan saunatilojen rakenteellisia ja mukavuuteen liittyviä asioita. Puhtaudella on tärkeä merkitys, sillä saunassa lämpö, kosteus ja lika luovat mikrobeille erinomaiset elinolosuhteet, ja voivat aiheuttaa paitsi terveydellisiä myös rakenteellisia ongelmia saunatilaan.

Lauteiden materiaaleiksi suositellaan yleensä puuta, koska se ei kuumene ja puu kuulu suomalaiseen saunaperinteeseen. Puuta pidetään myös hygieenisempänä laudemateriaalina kuin laattaa. Lauteiden korkeudella ja ergonomialla on myös merkitystä. Jalkojen nostaminen samalle tasolle kuin millä istutaan parantaa verenkiertoa ja lämmön jakautumista koko kehoon. Lauteiden tulee olla tukevat ja helposti noustavat.

Sähkösaunassa kiukaan teho tulee olla riittävä ja oikein mitoitettu saunan tilavuuteen nähden. Kiuaskiviä tulee olla oikea määrä ja ne tulee latoa kiukaaseen valmistajan ohjeen mukaisesti.

Saunan huoltaminen on tärkeä osa saunaelämystä. Säännöllisesti huollettu sauna lisää viihtyisyyttä ja turvallisuutta sekä erityisesti rakenteiden kestävyttä. Huollon yhteydessä tarkistetaan aina saunan pintamateriaalien kunto ja myös kiukaan ja kiuaskivien kunto. Pesu- ja löylyvesien poistuminen saunatiloista on erityisen tärkeää, varsinkin jos saunatila käytetään myös pesutilana.

Puulattiasaunoissa tulee olla vesikourut tai -root, joista pesuvesi valuu helposti ulos. Viemäroidyissä saunoissa lattiakaivot tulee olla sijoitettu niin, että vesi suuntautuu lattialla kohti lattiakaivoa. Nykyisissä rakennusmääräyksissä edellytetään kosteussulkujen asentamista saunatiloihin lattianpinnoitteen alle.

Ilmanvaihdon toimivuus on yksi tärkeimmistä vaatimuksista löylyjen laadun ja rakenteiden kuivumisen kannalta. Sisään tulevan ilman tulee olla hapekasta ja raikasta. Hapekkaassa saunassa jaksaa nauttia pidempään löylyistä. Poistoilmaventtiilit tulee olla riittävän isot, jotta ilmanvaihtuminen on tehokasta.

Saunan ja sen ympäristön tulee olla hiljainen ja rauhallinen. Nykyaikana sauna on yksi harvoista paikoista, missä ei käytetä puhelinta tai katsota televisiota.

Sertifioinnin aikana selvitetään myös saunomisen fysiikkaa, sitä miltä löyly tuntuu. Vesi höyrystyy sitä kiukaalle heitettäessä, jolloin veden olomuoto muuttuu nesteestä kaasuksi eli vesihöyryksi. Löyly tuntuu viileällä iholla vesipisaroina tiivistyneenä. Liian kuumassa tai viileässä saunassa ei tapahdu tätä fysikaalista ilmiötä. Saunan sopivasta lämpötilasta on jokaisella saunojalla oma mielipiteensä, mutta 70–80 asteisessa saunassa löylyilman happipitoisuus on korkea ja saunominen virkistää. Jos saunan lämpötila on 100 astetta, happisäilytö on yhtä vähäinen kuin kuusi kilometriä korkean vuoren huipulla merenpinnasta mitattuna. Vähäinen happi ja kuiva ilma väsyttävät saunomisen jälkeen. Lämpötilan näkemiseksi saunassa tulee olla helposti luettavissa oleva lämpömittari.

Saunan ja sen ympäristön tulee olla hiljainen ja rauhallinen. Nykyaikana sauna on yksi harvoista paikoista, missä ei käytetä puhelinta tai katsota televisiota.

Valaistuksen tulee saunassa olla riittävä turvallisuuden vuoksi mutta ei liian kirkas. Ikkunallisessa saunassa usein luonnonvalo riittää. Saunomismukavuutta lisäävät turvakaiteet, löylykauhat ja -kiulut, jotka sopivat saunan ilmeeseen ja joista saa hyvän otteen.

Saunan jälkeen huomio vilvoitteluun

Suomalaiseen saunomiskokemukseen liittyy olennaisesti vilvoittelu löylyjen välissä ja saunomisen jälkeen. Sertifiointiprosessissa kiinnitetään huomiota myös vilvoitteluun. Vilvoittelutilan tulisi olla eriytetty pukeutumistilasta, missä iho ehtii viilentyä ja missä voi vielä jatkaa saunan rahoittavaa vaikutusta. Vilvoittelutilaan asetettuja kriteerejä ovat muun muassa, että tilassa on raikasta vettä, mukavia istuimia,

kynttilöitä, kaunis näköala ikkunasta, miellyttävä tuoksu tai että tilassa ei ole häiritseviä ääniä vaan se on rauhallinen ja hiljainen. Vilvoittelu tulee olla mahdollista kaikkina vuodenaikoina ja erilaisissa sääolosuhteissa, joten saunojille tulisi voida tarjota kylpytakkeja ja tossuja. Saunan ja vilvoittelun välittömässä läheisyydessä tulee olla wc-tilat. Kylpyppyyhkeille ja henkilökohtaisille peseytymistarvikkeille tulee olla selkeät paikat, kuten myös käytetyille kosteille pyyhkeille ja laudeliinoille pyykkikorit. Kauneus ja terveys huomioidaan saunakokemuksessa siten, että pukeutumistilassa on hyvä peili ja hiustenkuivaaja. Lisäksi erilaista kosmetiikkaa, kuten kosteusvoiteita tulisi olla tarjolla.

Saunakokemuksen päättää hyvä ohjeistus siitä, miten toimitaan saunan jälkeen. Tarvitseeko asiakkaan tehdä jotain saunaan liittyen, kuten sammuttaa valot tai lukita ovet sekä tieto siitä mitä tapahtuu saunomisen jälkeen, jos tarjolla on esimerkiksi jotain ohjelmaa tai illallinen. Yksi osa saunojan onnistunutta saunaelämystä voikin olla myös se saunan jälkeen tarjottu ateria. ■

(Lähde: Minna Kyllinen/TAMK: Puhtauden tuottaminen sertifioitun saunaelämyksen osana, 2019. Sen runsaasta lähde- ja lisätietomateriaalista mainittakoon erityisesti Sauna from Finland sekä seuraavat teokset: Aalto, P., Keinänen, J., Kärnä, K. & Lindstedt, S. 2014. Teoksessa Välikylä, T. (toim.) Uimahallien ja kosteiden tilojen hygieniaopas; Harju, C.: Sauna, aito suomalainen elämys; Kivikallio, J.: Siivousvälineet ja -koneet. Teoksessa Välikylä, T. (toim.) Uimahallien ja kosteiden tilojen hygieniaopas, Lemivaara, T. & Valtiala, M.: Uimahallitilojen puhtaus. Reunanen, R.: Siivous erityyppisissä tiloissa. Teoksessa Valkosalo, T. (toim.) SSSL Puhtausala ry:n julkaisuja 1:7.)

LAIT JA SÄÄDÖKSET MÄRKÄTILOISSA

Uimahalleihin, kylpylöihin ja yleisiin saunatiloihin liittyy terveys- ja suojelulakia (763/1994). Terveys- ja suojelulakia ja muita asetuksia, kuten Sosiaali- ja terveysministeriön asetusta (1350/2006) uimahallissa, kylpylässä tai vastaavassa laitoksessa työskentelevältä vaadittavaa laitekustantaa ja allasvesitekniikan osaamista tulee noudattaa myös saunatiloissa, mikäli niiden yhteydessä on uima-allas.

Terveys- ja suojelulaki antaa peruslähdekohdat yleisten kosteiden tilojen hygienian valvonnalle. Laki koskee yleisiä uimaloita, uimahalleja, kylpylöitä ja saunatiloja. Terveys- ja suojelulain 28 §:n mukaan lain tarkoitus on ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Edellä mainitut tilat on suunniteltava, varus-

tettava ja kunnossapidettävä siten, että terveyshaittoja ei synny. Terveyshaitalla tässä tarkoitetaan ihmisessä todettavaa sairautta tai jonkin sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää elinympäristön terveellisyyttä.

Toiminnanharjoittajan on tehtävä Terveys- ja suojelulain 13 §:n mukaan kirjallinen ilmoitus terveys- ja suojeluviranomaisille hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista yleiseen käyttöön tarkoitettuihin uimahalliin, kylpylän tai saunan perustamisesta. Tämän ilmoituksen lisäksi toiminnanharjoittajan on Terveys- ja suojelulain 4 §:n mukaan esitettävä kunnan terveys- ja suojeluviranomaiselle kaikki mahdolliset tiedot terveyshaittojen arvioimiseksi ja ehkäisemiseksi. Tämä ilmoitusmenettely luo pohjan kosteiden tilojen hygienian valvonnalle.

Haluatko hygieniääriksi?

Mikä siivouskone on nopea, tehokas ja erittäin kätevä keittiö- ja ravintolaympäristössä?

i-mop

i-scrub 21B

i-scrub 30B

i-vac 5B

Ne kaikki ovat.

Löydät meidät Gastro Helsinki
-messuilta osastolta 6h70.
Tule tutustumaan aivan tajuttoman
hienoihin laitteisiimme.

 KRISTALLPRO

info@kristall.fi 010 421 9202 www.kristall.fi

MINICLEAN TURKU

■ 19.3.2020 ■

■ Klo 9.00 - 15.00 Turun messukeskus ■

Vuoden ensimmäinen miniClean-tapahtuma pidetään Turun Messukeskuksessa. Näyttely on avoinna klo 9-15 ja sinne on vapaa sisäänpääsy. Näyttelyn yhteydessä on kahvio sekä lounasmahdollisuus.

Tervetuloa tutustumaan puhtausalan uutuuksiin, oppimaan uutta ja tapaamaan tuttuja! Päivän aikana pääset tutustumaan näyttelyyn, jossa alan ykköstoimijat esittelevät tuotteitaan ja palveluitaan. Kysy asiantuntijoilta ja saa hyviä vinkkejä työhösi! Näyttelytilassa sijaitsevan lavan ohjelmassa on tietoisukuja, joissa pääset tarkemmin kuulemaan alan uusista ja innovatiivisista tuotteista ja menetelmistä.

Katso tiedot päivän ohjelmasta ja näytteilleasettajista puhtausala.fi -sivuilta.

Tervetuloa!

Tapahtumapäivänä järjestetään myös edullinen lyhytkoulutus Perussiivous pähkinäkuoressa. Katso tarkemmat tiedot puhtausala.fi -sivuilta ja ilmoittaudu mukaan!

Työnantaja / esimies!

Tiesitkö, että verottaja kannustaa ammattimessujen hyödyntämiseen henkilöstön koulutuksissa, joten myös miniClean-tapahtumaan osallistumisesta voi saada veroetua. Lue lisää puhtausala.fi -sivuilta.

Vuoden 2020 muut miniClean-tapahtumat pidetään Jyväskylässä 8.9. ja Lahdessa 10.9.

IN MEMORIAM

Aili Jokelainen, 17.11.1924 – 29.11.2019

Kodin teknologian uranuurtaja professori emerita **Aili Jokelainen** on poissa. Hän syntyi Sotkamossa ja menetti varhain molemmat vanhempansa, jonka jälkeen paikallinen opettaja otti hänet kasvatukseen. Aili valmistui ravintokemia pääaineena maatalous- ja metsätieteiden kandidaatiksi 1956, lisensiaatiksi 1959 ja tohtoriksi 1965. Hän työskenteli ennen väitöstyötään mm. Kuivamaito Oy:ssä, Kotitalouskeskuksessa ja Atomienergianeuvottelukunnassa. Väitöskirjassaan hän tutki saamelaisten ruoan radioaktiivisuutta. Sen jälkeen hän työskenteli Helsingin yliopistossa vt. kodinhoidon opettajana, mikä olikin eräänlainen alku hänen myöhemmälle uralleen, joka poikkesi täysin siitä, mihin hän oli koulutautunut. Vuodesta 1969 hän hoiti vasta perustettua kodin teknologian professuuria ja 1977 hänet nimitettiin kodin teknologian varsinaisen professorin virkaan.

Aili Jokelainen pyrki osaltaan tukemaan siivousalan kehitystä ja oli jäsenenä monessa asiantuntijaryhmässä. Hän oli mm. siivousalan asiantuntijaneuvottelukunnan puheenjohtaja 1985–1987 ja Siivoussektori-lehden toimituskunnan jäsen 1980–1989. Hän julkaisi runsaasti artikkeleita kotimaisissa kotitalousalan lehdissä samoin kuin kansainvälisissä tieteellisissä julkaisuissa. Siivoussektorissa oli 1980-luvulla lukuisia puhdistusta käsitteleviä artikkeleita, jotka pohjautuivat Aili Jokelaisen kehittämän radioaktiivisen tutkimusmenetelmän käyttöön. Hänen laatimansa oppikirjat ”Pesukemian perusteet”, ”Tekstiilikemian perusteet” sekä ”Lattiapäällysteet – niiden puhdistus- ja hoitoaineet” ovat tuttuja monille siivousalalla toimineille.

Professorin virassa Aili sai vastaansa suuret haasteet. Kodin teknologia oli täysin uusi oppiaine, jonka sisältö oli luotava alusta asti. Se vaati luovuutta, ennakkoluulottomuutta ja yhteistyötä, sillä vastaavaa oppiainetta ei ollut muiden maiden yliopistoissa. Kodin teknologian alueelle sisältyivät asetuksen mukaan sekä koti- että laitostaloudet, mikä vaati paljon suunnittelulta. Eväitä tuli antaa monenlaisiin tehtäviin. Näihin aikoihin siivous alkoi ammattimaistua ja puhdistukseen liittyvä aines sai vuosien mittaan lisää painoa tutkintovaatimuksissa, mikä antoi hyvän pohjan tuleville siivospäälliköille, puhdistusalan opettajille ja siivoukseen liittyvän teollisuuden palvelukseen siirtyville.

Opettajana Aili oli vaativa ja innostava. Luennot olivat aina hyvin valmisteltuja ja mukaansa tempaavia. Niille myös osallistuttiin aktiivisesti. Joskus Aili saattoi poiketa asiasta, kun hänelle oli tullut mieleen jotakin, mikä antaisi opiskelijoille lisäsvivystystä. Mieleeni on jäänyt, kun hän kertoi, mikä on digitaalinen kello. Elettii aikaa, jolloin kellot vedettiin ja rannekellot olivat viisarein varustettuja. Ajan tavan mukaan Aili oli opettajana jossain määrin muodollinen ja hänen puheilleen menoa saatettiin arastella. Autoritäärisen hahmon takaa löytyi kuitenkin Aili, joka oli ystävällinen, inhimillinen ja olosuhteet huomioonottava. Hän oli myös huumorintajuinen, empaattinen ja kannustava ja osasi myös nauraa itselleen. Mukavana yksityiskohtana muistan, että kirjoittaessani laitoksen rauhallisessa huoneessa lisensiaatin tutkinnon edellyttämää melko laajaa tenttiä minulle tuotiin yllättäen kahvia ja pullaa. Se oli upeaa kannustusta.

Aili halusi tavata opiskelijoitaan myös valmistumisen jälkeen. Silloin tällöin teknologit kutsuttiin yhteiseen tapaamiseen, jolloin sekä vaihdettiin kuulumisia että tuotiin esille työelämän tarpeita, jotka olisi hyvä ottaa huomioon opetusta suunniteltaessa. Eläkkeelle jäätyään Aili soitteli silloin tällöin ja muisteli puhelimesta omaa nuoruuttaan. Puhelut olivat välillä hyvinkin pitkiä ja luulen, että hän kaipasi silloin kuuntelijaa. Viimeisen kerran puhuin Ailin kanssa puhelimesta hänen 90-vuotispäivänsä jälkeen. Ääni oli silloin hyvin hauras eikä hän jaksanut puhua montakaan sanaa. Hän ennätti saavuttaa 95 vuoden iän. Me teknologit lähetimme hänelle onnittelut ja kiitoksemme. En tiedä, missä määrin ne menivät perille, mutta toivon, että hän aisti adressista ainakin lämpimät ajatuksemme. Rauha hänelle.

MARJA AULANKO

Aili Jokelaisen oppilas

Aili Jokelainen
Siivoussektori-lehden
numerossa 6/1991.

Koulutuskeskus Omniassa veden puhdistuslaite on yhdistetty siivoustekstiilejä pesevään pesukoneeseen. Timo Kaarlelan mukaan yritykset voivat hankkia Ownwell-menetelmän myös palveluna, jolloin omaa laitetta ei tarvitse.

Green Berry Oy panostaa kemikaalittomuuteen

Suomalaisen Green Berry Oy:n kehittämä uusi siivousmenetelmä Ownwell suojaa kemikaalialtistukselta ja laittaa haitalliset mikrobit kuriin pelkän puhdistetun vesijohdoveden ja siihen lisättyjen probioottien avulla.

TEKSTI JA KUVAT: SIRU VÄISÄNEN

Green Berry Oy syntyi, kun **Timo Kaarlela** oli muutama vuosi aikaisemmin tutustunut Englannissa alan messuilla esiteltyyn puhdistusaineeseen, johon oli lisätty probiootteja. Probiootit olivat jo silloin olleet Kaarlelalle tuttu asia, mutta aivan eri alalta: liikuntaa aktiivisesti harrastava ja terveitä elämäntapoja suosiva Kaarlela oli käyttänyt niitä lisäravinteina.

”Olin siis perehtynyt probiootteihin, mutta minulle oli uutta asian liittäminen siivoukseen. Koska olin messuilla etsimässä ideoita yritystoimintaa varten, minua alkoi kiinnostaa, voisiko tämä olla se juttu. Ajattelin aluksi aineiden maahantuontiyitystä, mutta

kohtalo puuttui peliin, kun tapasin sattumalta alan pitkäaikaisen yrittäjän, **Mikko Haapsaaren**”, hän kertoo.

”Myös Mikolle probiootit olivat tuttuja ja häntä kiinnosti myös suomalainen puhdasvesitekniikka. Päätimme alkaa tutkia, olisiko mahdollista yhdistää nämä kaksi asiaa. Mikolla oli asiaan tietotaitoa ja niin aloimme kehittää yhdessä kokonaan kemikaalittomuutta siivousmenetelmää. Siinä myös siivoustekstiilit pestään puhdistetulla vedellä, joten tekstiileihin ei jää pesuainejäämiä”, Kaarlela valottaa yrityksen vielä lyhyttä historiaa.

Miehet perustivat yrityksen yhdessä. Mikko Haapsaari on nykyään Green Berry Oy:n teknologiajohtaja, Timo Kaarlela toimitusjohtaja.

Yhtiön tuotteeksi muodostui Ownwell-siivousmenetelmä; kotimainen innovaatio, jolle on nykyisin haettu jo kolmea patenttiäkin. Menetelmällä siivotaan Suomessa Kaarlelan mukaan jo noin 70 000 neliometrin verran tilaa päivittäin. Kohteista merkittävintä on Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia.

”Pitää tulla myös puhdasta”

Omnia on oppilaitoksena panostanut paljon kestävään kehitykseen ja halusi Kaarlelan mukaan toteuttaa sitä myös siivouksessaan. Ekologinen siivousmenetelmä sopii oppilaitoksen toimintaan hyvin.

Vaikka ekologisuudella alkaakin nykyään olla jo painoarvoa siivousmenetelmien ja -aineiden valinnassa, se ei Kaarlelan mukaan silti useinkaan yksin riitä valinnan kriteeriksi: ”Pitää tulla myös puhdasta!”

Ekologisuuden, ja puhtaan tuloksen lisäksi myös muut siivousta helpottavat asiat painavat valinnassa.

”Olemme kehittäneet menetelmää yhteistyössä siivoojien kanssa ja arvostamme suuresti saatuja toiveita ja palautteita. Saamamme palautteen mukaan olemme kehitystyössä onnistuneet ja Omniassa on oltu tyytyväisiä menetelmään”, hän kertoo.

”Mekin olisimme varmaan jo lyöneet hanskat tiskiinkin, jos emme olisi siivoustyötä helpottavia etuja pystyneet siivoojille kemikaalittomalla siivouksella tarjoamaan”, Kaarlela kertoo. Siivoojilta on hänen mukaansa tullut myös paras palaute: ”He ovat

”Tässä on yhden siivoojan vuoden aikana tarvitsema pesuaine”, Timo Kaarlela sanoo ja näyttää lasipurkkia, jossa on pohjalla probioottikapseleita.

Green Berry Oy:n kehittämässä menetelmässä siivoustekstiilit pestään puhdistetulla vedellä, joten niihin ei jää pesuainejäämiä.

sanoneet, etteivät enää haluaisi palautta etisenlaiseen siivoukseen”.

Kemikaalittomuudella on useita etuja

Kemikaaliton siivous tarjoaa Kaarlelan mukaan siivoukseen monia etuja.

”Se suojaa siivoojia ja myös tilojen käyttäjiä kemikaalialtistukselta, haitallisilta mikrobeilta ja ikäviltä hajuilta”, hän kertoo.

”Siivoojien ei enää tarvitse mittailla kemikaaliannostuksia eikä miettiä, mikä aine sopii minkäkin materiaalin kanssa tai toisen aineen kanssa käytettäväksi. Heidän ei tarvitse myöskään suojautua kemikaaleilta eikä varustautua siivoukseen isojen muovikanisterien kanssa. Kun esimerkiksi vessan siivouksessa piti aikaisemmin jo pelkästään hajujen poistamiseksi käyttää vahvoja aineita, enää ei tarvitse. Ei synny myöskään muovipakkajätettä”, Kaarlela luettelee.

Siivoojien ajankäyttöön ja siivouksessa kuluvaan aikaankin asialla on hänen mukaansa merkitystä: ”Siivoojat tekevät usein työtään kiireessä, joten kaikki pienetkin työt helpottavat asiat auttavat heitä työssään ja myös jouduttavat siivousta”, hän kertoo.

Mitkä ihmeen probiootit?

Ownwell-menetelmässä on siis kyse siitä, että siinä laitetaan ihmisille haitalliset mikrobit kuriin puhdistetun vesijohtoveden ja siihen lisättyjen probioottien avulla. Myös probiootit ovat eläviä mikrobeja, mutta ihmisille haitattomia. Niillä on myös terveydelle edullisia ominaisuuksia, joten niitä käytetään myös lisäravinteena. Probiooteista parhaiten tunnetaan maitohappobakteerit.

Probioottien hyödyntämisessä siivoamisessa on kyse siitä, että ne valtaavat elintilaa tauteja aiheuttavilta bakteereilta. Probioottien käytössä hyödynnetään siis eri mikrobien luontaisia tapoja kilpailla keskenään.

Kemialliset puhdistusaineetkin tehoavat pintojen likaan ja bakteereihin, mutta samalla ne voivat kasvattaa jäljelle jääneiden haitallisten mikrobien kestävyyttä.

”Bakteerit sopeutuvat desinfointiaineisiin ja pahimmassa tapauksessa desinfointiaineet menettävät tehonsa bakteereihin”, Kaarlela kertoo.

”Pinnalla olevat probiootit ovat ihmisille vaarattomia ja ne alkavat siinä levitä ja viedä tilaa muilta bakteereilta. Siivottuun pintaan jää probiootteja ja puhdistuminen jatkuu vaikka siivooja on jo kotona. Lisäksi probioottien tuottamat entsyymit pilkkovat likaa”, hän kertoo menetelmän tehosta.

On yritys tehoa tutkinutkin. Tehdyn tutkimuksen mukaan jo kahden kuukauden jälkeen Ownwell-menetelmä laski stafylokokkien määrää testikohteissa 73 % ja koliformisten bakteerien määrää 90 %.

Tärkeä rooli hyvinvointiin

Sekä Timo Kaarlela että Mikko Haapsaari uskovat kiinnostuksen kemikaalittomaan siivoukseen kasvavan tulevaisuudessa nopeasti. Myös muut kestävään kehitykseen ja hiilijalanjäljen pienentämiseen liittyvät toimenpiteet ovat yhä kasvava trendi. Niihin liittyvät esimerkiksi pakkajätteen vähentäminen ja kiertotalouden suosiminen, joihin

Ownwell menetelmä pystyy vastaamaan.

Kotitalouksillekin on kehitteillä oma ratkaisunsa. Tuote on jo koekäytössä. ■

KIIVA: NELLI KIMINEN/STI-INFO

”Meiltä on kysytty, että miten joku puhdistusaine voi muka olla täysin myrkytöntä”, kertoo Green Berry Oy:n teknologiajohtaja Mikko Haapsaari. ”Piti ihan näyttää, että vaikka naamalle suihkuttaisit, niin ei edes kirvele silmissä.”

YRITYS SYNTYI KIINNOSTUKSESTA TERVEYSASIOIHIN

■ Molemmat Green Berry Oy:n perustajat ovat kiinnostuneita ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista. Ne myös yhdistivät heidän perustamassaan yrityksessä.

Kiinnostus ihmisiin ja ihmisten hyvinvointiin sai Timo Kaarlelan opiskellessaan kasvatustieteitä. Alan opinnot jäivät kuitenkin kesken, kun yritystoiminta alkoi kiinnostaa. Hän uskookin voivansa vaikuttaa ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin kemikaalittoman siivousmenetelmän kautta.

”Siivouksen vaikutusta ihmisten hyvinvointiin ei aina ymmärretä. Siivouksella on siinä kuitenkin erittäin tärkeä rooli: sen avulla voidaan torjua epidemioita ja vähentää

merkittävästi sairauspoissaoloja. Jos pystyn tällä innovaatiolla ja yleensäkin toiminnallani vaikuttamaan ihmisten hyvinvoinnin lisäämiseen, tunnen tekeväni todella tärkeää työtä, Timo Kaarlela muistuttaa.

Myös Mikko Haapsaari on samoilla linjoilla. Siivoustekniikon koulutuksen hankkintu Haapsaari kertoo haaveilleensa nuorena lääkärin ammatistakin.

”Ownwell-menetelmän kehittämyssä olen saanut tavallaan toteuttaa vanhaa haaveita. Tällä siivousmenetelmällä torjumme epidemioita ja suojaamme ihmisiä haitallisilta mikrobeilta”, hän kertoo.

NIMITYSUUTISIA

ORBOTECH FINLAND OY

Sakari Laine on nimetty myyntipäälliköksi. Hän vastaa myynnin koordinoinnista sekä erikseen nimetyistä asiakkuuksista.

Tomi Piiparinen on nimetty tuotepäälliköksi. Hän vastaa yrityksen markkinointiaktiviteeteista sekä myynnistä erikseen nimetyissä asiakkuuksissa.

DIVERSEY SUOMI OY

Diversey Suomi Oy on uudelleen organisoinut toimintamalliaan 1.1.2020 alkaen. Yhtiön uutena myynti- ja maajohtajana on aloittanut **Kai Wallenius**.

Walleniuksella on lähes 33 vuoden kokemus erilaisista myynnin esimiestehtävistä Diversey Suomi Oy:ssä. Viimeksi hän on toiminut terveydenhuollon Pohjoismaista vastaavana myyntipäällikkönä ja Suomen myynnin operatiivisena vetäjänä.

TUOTEUUTUDET

MODERNI KYLPPÄRI

Saunatalo Oy on yhdistänyt suosittuun kylpyhuoneiden moduulirakentamiseen asiakkaan toiveiden mukaisen pintaratkaisun. Yhteistyössä lasirakentamiseen erikoistuneen Rakla Tampere Oy:n kanssa seinäelementteihin tarjotaan laatoituksen sijaan nyt myös saumaton, moderni lasipinta, jonka luonnetta voidaan tehostaa haluttuun suuntaan värein tai printein ja valaistuksen avulla.

Lasi märkätilojen pintamateriaalina tarjoaa helpohoitoisuutta ja näyttävyyttä. Raklan tehtaalla valmistettavat saumattomat lasielementit ovat erikoislasia, johon eivät lika ja kalkki tartu, kuten perinteisiin märkätiloissa käytettyihin pintamateriaaleihin. Lasielementteihin ei myöskään liity kaakelisauvojen ongelmia, kuten työlästä puhtaanapitoa ja saumojen pinttymistä. Lasipintoihin voidaan printata ja emaloida pysyväksi mikä tahansa printtikuvio.

Lisätietoja: Saunatalo Oy, p. 040 563 5024, www.saunatalo.fi
Rakla Tampere Oy, p. 050 568 5163, www.rakla.fi.

LAJITTELUSTA ENTISTÄ HELPOMPAA

Plafor-lajitteluastiat tekevät lajittelusta helppoa ja selkeää. Ne soveltuvat hyvin julkisiin tiloihin. Astioita on saatavilla kolmea eri kokoa: 28, 45 ja 90 litraa. Astioissa on värikoodatut kannet sekä lajittelutarat. Kansia on saatavilla seitsemän eri väriä. Astioille on saatavilla myös metalliset jalustat, joiden avulla lajitteluastiat pysyvät siistinä ryhmänä. Hygieeniset astiat ovat helppo pitää puhtaina.

Lisätietoja: Finntensid Oy, p. (08) 410 6800, finntensid@finntensid.fi, www.finntensid.fi.

KOMPAKTI KONE

Hoover Professional on tehnyt uuden kompaktin yhdistelmäkoneen, joka sopii myös pieniin kohteisiin. Kone korvaa manuaalisen puhdistamisen monissa paikoissa. Se pesee ja myös kuivaa molempiin suuntiin ajettaessa kahden imujalan ansiosta konetta nostamatta, sillä siinä on uusi patentoitu RDSkuivausjärjestelmä.

Hoover 28 BC Lithium antaa uuden ja nykyaikaisen akkuteknologian ansiosta vajaan tunnin ajoaikaa ja painaa alle 20 kg. Säiliötilavuus on 5 litraa ja työleveys 28 cm.

Lisätietoja: Myynnistä sekä maahantuonnista vastaavat Etelä/Itä-Suomen alueella Granum Oy ja Länsirannikko/Pohjois-Suomen alueella Finntensid Oy, www.granum.fi, 040-7660362, www.finntensid.fi, 0440-807816.

Tuoteutisia ja nimityksiä voi lähettää Puhtausalan toimituksen osoitteeseen toimitus@puhtausala.fi.

Toiminnanjohtaja

Per-Olof Ekström
puh. 0400 707 736
per-olof.ekstrom@puhtausala.fi

SSTL Puhtausala ry

Haapaniemenkatu 7-9 B 14
00530 HELSINKI
Puhelin 040 766 0055
sstl@puhtausala.fi
asiakaspalvelu@puhtausala.fi
www.puhtausala.fi

SSTL Puhtausala ry on aatteellinen, yleishyödyllinen järjestö, jonka tavoitteena on nostaa alan arvostusta ja lisätä siivousalan tietoutta.

SSTL Puhtausala ry on valtakunnallinen keskusjärjestö, jolla on kolmenlaisia jäseniä:

- yhdistysjäsenyys eli alueellinen paikallisyhdistys
- yritys- ja yhteisöjäsenyys
- liiton suora henkilöjäsenyys.

Yhdistysten jäsenet toimivat eri tehtävissä puhtausalalla: siivoojina, sairaalahuoltajina, puhtauspalvelun esimiehinä, puhtausalan yrittäjinä, opettajina, myynti- ja markkinointitehtävissä sekä alan opiskelijoina. SSTL Puhtausala ry omistaa Siivoussektori Oy:n.

TOIMINNANJOHTAJALTA

Arvoisat henkilö- ja yritysjäsenemme

Hyvää alkavaa yhdistyksemme juhluvuotta! Lämmin tammikuu jatkoi syksyistä tunnelmaa lähes koko Etelä-Suomessa. Asfaltista irtaava lika sotki autot ja kulkeutui kenkien mukana kiinteistöihin, puhtausalalle on riittänyt työtä. Mutta nyt mennään jo kevättä ja valoisempia päiviä kohti.

Tapahtumien osalta vuosi alkoi jälleen hyvin, Esimies- ja asiantuntijapäivät Helsingissä veti salin täyteen ja palautteen mukaan tilaisuuden anti oli hyvän ja erittäin hyvän välimaastossa.

Johtamisesta ja työtyytyväisyydestä ei voi liikaa puhua, etenkään alalla, missä esimiesten suurimpina ongelmina ovat työvoimapula ja henkilöstön vaihtuvuus. Molemmat lisäävät esimiesten työpaineita ja sen myötä vaikeuttavat jaksamista työssä. Oma asennoituminen vaikuttaa paljon hyvinvointiin, mutta niin kuin Marja-Liisa Manka esityksessään vakuutti, on työyhteisöllä ja sen jäsenten yhteisöllisyydellä suuri merkitys jokaisen viihtyvyyteen, jaksamiseen ja onnistumiseen työssään. Manka yhdisti osuvasti italialaisten tutkijoiden Rizzolattin ja Craigheron tutkimuksista havaittua kaikkien eläinten tunteiden peilaavuutta ihmisiin ja työelämään siivoukseen sopivalla termillä tunnepöly. Tunnepölyllä hän tarkoitti sitä, että työyhteisön jäsenten tunteet välittyvät tahattomasti henkilöstä toiseen. Kannattaa siis ylläpitää positiivista asennetta ja pyrkiä toipumaan kielteisistä tunteista pikaisesti.

Viime syksyn liittokokouksessa kerroimme alueellisesta kouluttajamallista. Sen ajatuksena on järjestää alueellisia koulutuksia mm. siivouksen perusteista ja siivoustyön ergonomiasta. Aloitimme kouluttajien haun viime joulukuussa. Hakijoiden runsas määrä hieman yllätti, mutta toisaalta se kertoi, että alalla on kouluttamisen tarvetta ja innokkuutta kouluttamiseen löytyy. Haastattelimme suuren joukon hyviä ehdokkaita. Alueellisesti ehdokasmäärissä oli jonkin verran hajontaa, muutamista keskuksista ei tullut ehdokkaita lainkaan ja toisista meille oli tarjolla pystyviä ehdokkaita runsaasti. Keväällä pääsemme kokeilemaan miten ajatellut koulutukset otetaan vastaan.

Nähdään maaliskuussa Turun miniclean -tapahtumassa!

Kevättä odotellessa

SSTL Puhtausala ry:n hallitus kokoontui täysimääräisenä tammikuun loppupuolella Puhtausalan toimipisteessä Helsingissä. Edessä vas. Erja Hammarén, Marju Haarala, Päivi Sihvonen ja Päivi Klemetti. Takana oik. Titta Valtonen, Eeva-Leena Lappalainen ja edessä oik. puheenjohtaja Marja Mäkkeli.

SSTL Puhtausala ry:n hallitus 2020

SSTL Puhtausala ry: n uuden hallituksen jäsenet tuovat hallitustyöskentelyyn oman puhtausalan kokemuksensa ja näkemyksensä, mutta heillä on myös laajalti osaamista puhtausalan ulkopuoleltakin. Kysyimme hallituksen jäseniltä miksi he ovat hallituksessa ja mihin asioihin he haluavat vaikuttaa (1) sekä mitä kaikkea he osaavat, minkä taidon oppivat viimeksi ja mitä he haluaisivat vielä oppia (2).

Marja Mäkkeli

Puhtauspalveluesimies, Riveria, Joensuu, Karjalan Puhtausala ry

1. Olen hallituksessa esityksestä ja omasta kiinnostuksestani alan kehittämistä ja myönteistä näkyvyyttä kohtaan. Omasta osaamisestani tuon hallitustyöskentelyyn alan substanssiosaamista, näkemystä alan kehityksestä ja kehittämisestä, arkipäivästä, haasteista... Tietysti myös

yhdistystoiminnan osaamista omilta toimintavuosiltani.

Haluaisin vaikuttaa iloon ja innostumiseen puhtausalasta. Haluaisin vaikuttaa puhtausalalla työskenteleviin ihmisiin, innostumiseen yhteisestä alan kehittamisestä, puhtausalan myönteiseen näkyvyyteen sekä koko alan yhteisen päämäärään saavuttamiseen eli "tuottaa puhtautta ja sitä tukevia toimintoja puhtausalaa arvostaen".

2. Toivottavasti minulla on paljon kuuntelemisen ja myötäelämisen taitoja. Toki osaan tärkeitä arkipäivän taitoja, kuten siivota, ratkoa ongelmia, ideoida, suunnitella, organisoida, toimia, ohjata, opettaa. Osaan myös itseäni energisoivia taitoja: tanssia, laulaa, tehdä ruokaa, leipoa, liikkua, hoitaa ...

On minulla erityistaitokin, sellainen taito tai kyky, joka ei liity alaan ja jota haluan vielä kehittää lisää.

Viimeksi oppimani taito on kylkihengitys.

On monia taitoja, joita haluaisin oppia. Yksi niistä on myötätunnon taidon oppiminen lisää.

Erja Hammarén

Puhtauspalveluasiantuntija Helsingin kaupunki/kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Helsinki, Uudenmaan puhtausala ry

1. Tuon hallitukseen 30-vuotisen kokemukseni yksityisen ja kaksivuotisen kokemukseni julkisen puolen organisaatioista haasteineen ja onnistumisineen. Tuon myös pääkaupunkiseudun näkökulman ja sen, että työskentelen

näköalapaikalla palveluliikenäkökulmasta.

Haluaisin vaikuttaa laatuasioihin tilaajan näkökulmasta. Laatu heittelee eli siihen haluaisin vaikuttaa osaamisen ja toiminnan kehittämisen näkökulmasta.

2. Osaan kaikkea aika paljon, mutta erityisosaaminen on leipominen ja ruoanlaitto ja kaikenlainen näpertely – ei niinkään käsityöt taidolla, mutta askartelu. Kun joku visio tulee, niin sitä lähdetään toteuttamaan ja usein yksi asia johtaa toiseen.

Käsitöissä haluaisin oppia taidokkaat kuvioneuleet, mutta kärsivällisyys ei vielä ole sitä luokkaa, että oppisin nämä. Valokuvausta harjoittelen ja olen aina iloinen, kun siihen liittyen opin uutta. Huonekaluja en osaa koota, eikä porakoneen käyttö ole tuttua, mutta en ole varma haluanko edes oppia näitä taitoja, apumies-Anterot ovat sitä varten.

Marju Haarala

Puhtauspalveluasiantuntija, Oulun kaupunki/ Oulun Tilapalvelut, Oulu, Pohjois-Pohjanmaan puhtausala ry

1. Tavoitteenani on olla osaltani kehittämässä ja innovoimassa liiton toimintaa puhtausalan näkyvyyden ja vaikuttavuuden hyväksi sekä valtakunnallisella että paikallisella tasolla. SSTL:n hallitustyöskentely oli hyvä jatke paikallisyhdistyksen hallitustyöskentelyyn. Halu ja palo kehittää puhtausalaa innostivat aikoinaan yhdistystoimintaan ja se sama palo roihuaa vieläkin.

Hallitustyöskentelyyn koen tuovani mielipiteeni en vain omasta vaan alan puolesta. Vankka ja pitkä ammattitaitoni tuo monenlaista näkökulmaa asioihin. Ehkä tällä hetkellä tuon hankintakokemusta ja kuntapuolen tuottajan näkökulmaa. Haluaisin osaltani vaikuttaa alan näkyvyyteen ja siihen, että ala todellakin saisi ansaitsemansa arvostuksen.

2. Olen moniosaaja puhtausalalla, kaikessa hyvä.

Opin varmaan viimeksi olemaan itselleni armollinen, tätä täytyy aina välillä muistutella itselleen ja rauhoittaa mielensä ja tekemisensä.

Olen aina halunnut tehdä käsilläni enemmän, mutta aika on rajallinen. Tulevaisuuden toiveena olisi oppia restauroimaan vanhoja perintöhuonekaluja uuteen kukoistukseen.

Päivi Sihvonen

Commercial Manager Finland, Vileda Professional /Freudenberg Home and Cleaning Solutions Oy, Espoo, Uudenmaan Puhtausala ry

1. Olen työskennellyt pitkään alalla ja ollut mukana Puhtausala ry:n erilaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa. Tuleminen mukaan hallitustyöskentelyyn tuntui luontevalta tavalta vaikuttaa alan kehitykseen. Haluaisin omalta osaltani vahvistaa Puhtausala ry:n ja alalla toimivien yritysten yhteistyötä alan tunnettavuuden ja kiinnostavuuden lisäämiseksi.

2. Pidän itseni haastamisesta ja uusien asioiden oppimisesta. Olen hyvä ottamaan asioista selvää ja uskon, että lähes mitä vaan voi oppia, jos tahtoa vain löytyy. Itse olen esimerkiksi opetellut aikuisiällä ratsastamaan alun pelosta huolimatta.

Hyvinvointini ylläpitämiseksi olen syksyllä aloittanut harrastamaan pilatesta ja haluaisin tulevaisuudessa oppia tämän lajin myötä pitämään parempaa huolta kehoni hyvinvoinnista.

Titta Valtonen

Aluepäällikkö, VeliMark Oy, Lappeenranta, Kymen Puhtausala ry

1. Olen Puhtausala ry:n hallituksessa, koska minulla on vahva järjestötausta ja luotan siihen, että alan pitkä kokemukseni hyödyntää puhtausalaa kokonaisvaltaisesti. 19 vuoden yrittäjätaustani takaa vahvat verkostot, jolloin saamme myös sieltä jäsenistöä aktivoitua. Hallitusjäsenyyteni vahvistaa tärkeää alueellista näkökantaa liittoomme, koska paikallisyhdistykseni on Kymen alueelta.

Haluaisin erityisesti nostaa omalla hallituskaudellani esiin eri alueiden erityistarpeita ja yritys yhteistyön merkitystä. Haluan myös lisätä vuoropuhelua jäsenistön ja hallituksen välillä.

2. Vahvuuteni on ehdottomasti ihmisten välinen vuorovaikutus ja ih-

mistuntemus. Koen, että saan ihmiset innostumaan ja löytämään omia vahvuuksiaan. Käyn luennoimassa positiivisesta elämänsenteesta ja sosiaalisesta käyttäytymisestä. Tiedän että meillä jokaisella on sisällämme timantti, joka on saatava hehkumaan muillekin.

Olen myös intohimoinen ruoanlaittaja ja ahmin siihen liittyvää kirjallisuutta. Ehdoton bravuurini on kylmäsavulohihyydyke.

Viimeisen puolen vuoden aikana olen oppinut käyttämään SAP-järjestelmää ja toiveeni on tulevaisuudessa käyttää sitä entistä paremmin. On tullut todistettua, että vanhakin rouva voi oppia uusia asioita.

Eva-Leena Lappalainen

Toimitusjohtaja, Puhdas Ilo Oy, Joensuu, Karjalan puhtausala ry

1. Haluan hallitustyöskentelyssä tuoda esille puhtausalan yritysten näkemyksiä alan kehittämiseen. Edustan pieniä ja keskiuuria yrityksiä, joiden määrä koko ajan lisääntyy. Näiden alan toimijoiden ääni ja tarpeet pitää tuoda esille liiton toiminnassa. Intohimoinen tavoitteeni on parantaa puhtausalan mainetta ja imagoa. Tehokkain keino vaikuttaa imagoon on toimia innostavana, vastuullisena ja välittävänä työnantajana, jolloin puhtausalan yritysten työnantajamielikuvaa saadaan parannettua. Lisäksi tärkeää on kehittää pitkäjänteisesti ja systemaattisesti puhtausalan palvelutuotantoa, jolloin työ on mielekästä.

Olen toiminut aiemmin 25 vuotta puhtausalan opettajana ja nyt 7 vuotta yrittäjänä, joten on aika luonnollista, että erityisesti haluaisin vaikuttaa alan osaamisen kehittämiseen. Uskon, että alan ihmiset ja yritykset arvostavat liiton toimintaa koulutusorganisaationa ja puolueettomana tiedon tuottajana ja alan kehittäjänä. Haaveilen siitä, että liiton koulutusjärjestelmä toisi lisää osaamista ja ammattitaitoa jokaiseen puhtausalan yritykseen maassamme ja alan palveluyritykset pitäisivät kunnia-asiana, että heillä on käytössä SSTL Puhtausalan ry:n merkki, jolla he osoittavat laadukkaan toiminnan asiakkailleen.

2. Olen hyvä organisoimaan asioita ja hahmotan nopeasti kokonaisuuksia, pidän näitä tärkeinä taitoina tässä työssä ja siviilielämässä. Tykkään remontoida ja olen siinä erittäin joustava ja ripeä apuri, vaikka itselläni ei pysy edes saha kädessä. Osaan ottaa myös rennosti ja stressinsietokykyäni on korkea.

Aion hankkia itselleni paremmat digitaidot.

Päivi Klemetti

Palvelujohtaja, Fresh House Oy, Helsinki, Espoo (asuinpaikkakunta), Uudenmaan Puhtausala ry

1. Minua kiinnostaa nähdä miten hallitus voi vaikuttaa puhtausalan kehitykseen ja puhtausalan näkyvyyden lisäämiseen. Uskon että mukana tulee näkemyksiä yksityisen sektorin puolelta. Haluaisin viedä liiton toimintaa lähemmäs varsinaisia työntekijöitä, siten että he kokevat liiton tarjonnan sellaiseksi, johon heillä on varaa ja he saisivat hyödyn siitä itselleen. Tämän kautta heillä on mahdollisuus lisätä ammattitaitoaan.

2. Vahvuuteni on hyvä paineensietokyky. Olen myös sosiaalinen ja tulen hyvin toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Pystyn työskentelemään osana tiimiä, mutta tarvittaessa olen myös yksinäinen puurtaja. Parhaimmillani olen silloin, kun pitää luoda tarkkaa aikataulua, jotta kaikki hommat tulee hoidettua. Saan tehokkuutta irti myös toisista.

Uutena asiana olen opetellut ja sitä vielä harjoittelen, että minun on annettava aikaa myös itselleni.

Varajäsenet:

Kristiina Huhtinen
Siivooja, toimitilahuoltaja, Itä-Suomen Siivouspalvelu Oy, Joensuu, Karjalan Puhtausala ry

1. Minua ehdotettiin hallituksen jäseneksi ja sitten päädyin hallituksen varajäseneksi. Tuon toivottavasti ”nuorempaa näkökulmaa” asioihin. Olen hyvin kiinnostunut puhtausalan imagon parantamisesta ja haluaisin omalla toiminnallani vaikuttaa alan kiinnostavuuteen sekä saada uusia innostuneita tekijöitä puhtausalalle.

2. Osaan vähän kaikenlaista. Tykkään hirveästi oppia uusia asioita ja olen hyvin tiedonjanoinen. Jos en tiedä jostain asiasta, niin otan siitä kyllä selvää! Olen mielestäni hyvä ainakin työssäni, mutta olen myös hyvä tekemään käsitoita.

Minkä taidon opin viimeksi? Hmm... Tämä on kyllä vähän pidem-

män aikavälin tuotosta, mutta koulussa opiskelin viime syksyn aikana venäjän kielen perusteet.

Tulevaisuudessa haluaisin oppia kutomaan kangaspuilla!

Riitta Yijoki
Siivoustyönjohtaja, Heinolan kaupunki, Heinola, Päijät-Hämeen Puhtausala ry

1. Yhdistyksen hallituksen jäsenet ehdottivat, ja lupauduin varajäsenehdokkaaksi. Olen toiminut puhdistusalalla pitkään – vai joko liiankin pitkään – olen uudistaja ja kehittäjä. Puhtausalaa haluaisin markkinoida nuorille ja tehdä alaa kiinnostavaksi.

2. Tulen erilaisten ihmisten kanssa hyvin toimeen, minulla on positiivinen elämän asenne.

Opin autolla automaattisen taskuparkkeerauksen ja haluaisin oppia sup-laudalla tasapainoilua.

50 VUOTTA SITTEN

”Talouksäsineiden käyttöön suhtaudutaan vielä nykyisinkin ennakkoluuloisesti. Tällaisen tuloksen antoi OTK:n kokeittion suorittama kysely, jossa tiedusteltiin 200 henkilön (helsinkiäisiä) mielipidettä talouksäsineistä. Näistä 53 % ei käyttänyt missään työssään talouksäsineitä. Syyksi useimmat ilmoittivat, että pitävät tai luulevat pitävänsä niitä epämukavina tai etteivät ole toistaiseksi tarvinneet. Jotkut pitivät talouksäsineiden käyttöä jopa turhanaikaisena hienosteluna.”

”Toivottavaa olisi, että vähitellen päästäisiin niistä turhista ennakkokäsityksistä, joita vielä monella tuntuu olevan talouksäsineitä kohtaan. Terveet kädet ovat jokaiselle tärkeitä. Sitä ei kukaan kiellä, mutta aivan liian vähän tehdään tässä asiassa ennakkoehkäisevää työtä. Talouksäsineisiin valittavasti turvaututaan vasta sitten, kun käsiin on jo ilmaantunut ihottuma, ja silloinkin ehkä vain, jos lääkäri on kehottanut niitä käyttämään.”

Irma Sarje, Siivoussektori 1/1970

Useita uusia jäsenetuja 2020!

Tritanium eXtend -kompressiotuotteista jäsenet saavat nyt 25 % alennuksen. Kompressiotuotteita löytyy nilkkasukkina ja pitkinä sukkinä tai säärystiminä, hiihoina sekä polvi- tai rannetukina. Jäsenet saavat alennuksen jäsenkoodilla tilatessaan tuotteita Systeeman verkkokaupasta www.systeema.fi. **Uusi jäsenetu on voimassa 1.12.2019–31.3.2020. Käytä verkkokaupassa koodia SSSL20.**

Kompressiosukat ja -säärystimet auttavat jalkoja jaksamaan paremmin, olipa kyseessä pitkäkestoinen istuminen tai seisominen. Ne tehostavat jalkojen verenkiertoa, vähentävät ja ennaltaehkäisevät jalkojen turvutusta, väsymistä ja kiputiloja.

LAJAN ja Promenan jalkineista jäsenet saavat 20 % alennuksen, joka on voimassa 1.1.–30.6.2020. Verkkokaupat löytyvät osoitteista www.promena.fi ja www.laja.com. **Käytä ostoskorissa koodia SSSL2020.**

LAJA- ja PROMENA -jalkinemallistoista löytyy työkenkiä eri ammattialoille, kuten toimisto-, hoito-, kauppa-, keittiö-, ravintola- ja siivousalalle. Jalkineet sopivat erityisesti seisomatyöhön.

Matkailuun liittyvät jäsenedut on tarkoitettu jäsenen ja hänen perheensä loma- ja vapaa-ajalla tehtäviin matkoihin. Edut saadaksesi näytä kohteissa jäsenkorttisi.

Sokos Hotellit tarjoavat liiton jäsenille vapaa-ajan majoituksiin kausittain vaihtuvia tarjouksia. Kattava verkosto tarjoaa loistavat mahdollisuudet niin aktiiviloman kuin hemmottelulomankin viettoon sekä mukavaa yhdessäoloa ja rentoutumista. Sokos Hotelleja on käy-

SSSL Puhtausala ry:n 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi jäsenille on neuvoteltu uusia hienoja etuja!

tössänne yli 50 hotellia 28 eri paikkakunnalla Suomessa, sekä Sokos Hotel Viru Tallinnassa ja Pietarissa Original Sokos Hotel Olympia Garden, Solo Sokos Hotel Vasilievsky sekä Solo Sokos Hotel Palace Bridge kylpyläpalveluineen. Lisätietoja kohteista www.sokoshotels.fi/fi/hotellit. **Sokos Hotellien kampanjakoodi liiton jäsenille on LIITTO2020. Koodi on voimassa 1.3.2020 alkaen, käytäthän siihen asti LIITTO2019 -varauuskoodia.** Hintaehto on voimassa vain nettin kautta tehdyissä ja ennakkoon maksetuissa varauksissa. Varaukset voit tehdä www.sokoshotels.fi -sivulla. Näytäthän jäsenkorttisi vastaanotossa sisään kirjautuessasi.

Holiday Club Resorts Oy tarjoaa SSSL Puhtausala ry:n jäsenille -20 % majoitusetuja kotimaan kylpylähotelleissa sekä lomiasunnoissa. SSSL Puhtausala ry:n juhlavuoden kunniaksi jäsenet saavat nyt 20 % alennuksen myös Holiday Club kylpylähotellien, Villasten, Chalets-huoneistojen sekä loma-asuntojen päivän hinnoista! Jäsenet tekevät majoitusvaraukset sekä maksavat varaukset Holiday Club online -varausjärjestelmän kautta, www.holidayclub.fi. **Kampanjakoodi SSSL20 on voimassa 30.6.2020 asti.**

Tallink Silja tarjoaa SSSL Puhtausala ry:n jäsenetuna henkilöjäsenille ja yritysäsenten henkilöstölle etuja vapaa-ajan matkustamiseen Club One -kanta-asiakasohjelman kautta. Club One on palkitseva kanta-asiakasohjelma, jossa on kolme tasoa: Bronze, Silver ja Gold. Kun liityt Tallink Siljan Club One -kanta-asiakasohjelmaan, pääset jäsenetuna suoraan ohjelman Silver-tasolle. Liity Club One -kanta-asiakkaaksi osoitteessa www.clubone.fi/erikoisliittyminen. Liittyminen tapahtuu SSSL Puhtausala ry:n sopimusetunumerolla, joka on 4964. Mikäli olet jo Club One -jäsen, nykyinen kanta-asiakasnumerosi pysyy voimassa. Jos olet Bronze-tason asiakas, sinut siirretään Silver-tasolle. Ilmoitathan kuitenkin Club One -kanta-asiakasnumerosi, maininnan jäsenyydestäsi ja sopimusetunumeron sähköpostitse osoitteeseen erikoisliittymiset@tallinksilja.com, näin sinut rekisteröidään sopimusetuasiakkaaksi ja saat tarvittaessa Silver-tason kortin postitse. **Lisätietoa kanta-asiakkuudesta clubone.fi. Käytä liittyesäsi sopimusetunumeroa 4964.**

Puhtausluuta 1/20

Etsi Puhtausluuta tämän lehden sivuilta ja lähetä vastauksesi keskiviikkoon 11.3.2020 mennessä joko alla olevalla kilpailukupongilla tai puhtausala.fi -sivujen kautta.

Oikein vastanneiden kesken arvomme palkintona Ticketmaster Suomen (ent. Lippupalvelu) 40 euron arvoisen lahjakortin.

Edellisen kilpailun voittajat

Palkintona oli Finnkinon elokuva liput kahdelle. Arvoimme kaksi palkintoa. Palkinnot voittivat Arja Wallenius Vaasasta ja Kaisa Salo Kokkolasta. Puhtausala 5/2019 -lehdessä Puhtausluuta löytyi sivulta 19. Lehden parhaana artikkelina pidettiin sivulta 18 alkanutta juttua Siivoojalla on tärkeä rooli epidemioiden ehkäisyssä.

PUHTAUSLUUTA löytyi sivulta _____

Mielestäni tämän lehden paras juttu on sivulla _____

Palautetta tästä lehdestä, toiveita tulevista aiheista tms.

Nimi _____

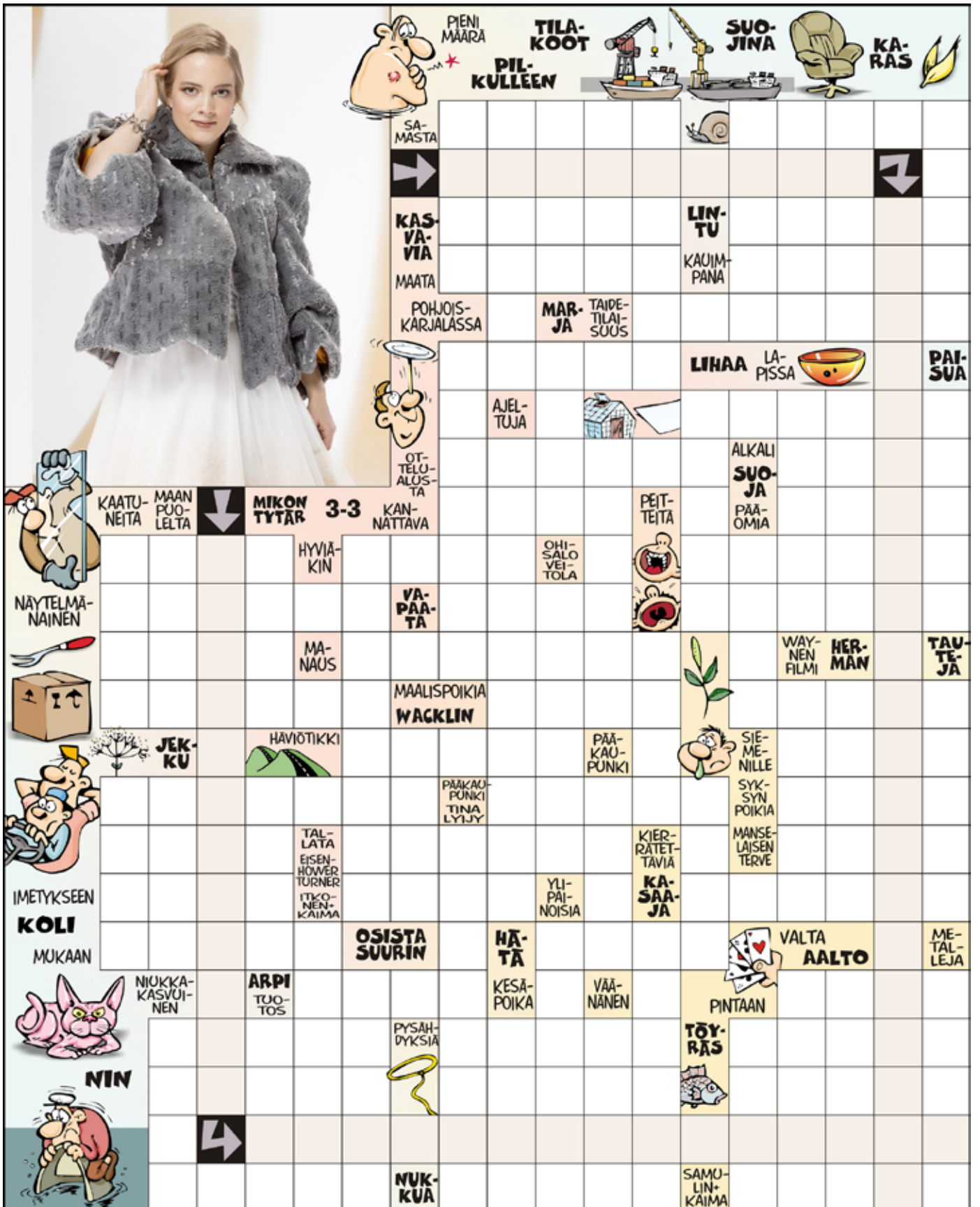
Lähiosoite _____

Postiosoite _____

Kirje-
merkki

SIIVOUSSEKTORI

Haapaniemenkatu 7-9 B 14
00530 HELSINKI

Puhtausalan ristikko 1/2020

Puhtausalan juhluvuoden kunniaksi ristikkomme on nyt koko sivun kokoinen ja sen pääkuva ja ratkaisulause liittyvät puhtausalaan. Julkaisemme ristikon ratkaisun lehtemme seuraavassa, 3.4. ilmestyvässä numerossa.

■ AMMATTITUOTTEET PUHTAUSALALLE

Skannaa tästä lisätietoa
yritys- ja yhteisöjäsenistä.

■ PALVELULIIKKEET JA KUNTIEN SIIVOUSPALVELUT

■ KOULUTUS JA KEHITYS

Puhtaustuotteet ammattikäyttöön

- siivousaineet
- siivouskoneet
- siivousvälineet
- pehmopaperit
- jätesäkit
- roska-astiat
- suojaimet
- keittiöhygieniat
- hygieniatestit
- siivouskonehuolto

siivous.fi
Tervetuloa tutustumaan puhtauteen

03 2344 600 www.siivous.fi info@siivous.fi

vileda
PROFESSIONAL

- ▶ Lattiansiivousvälineet
- ▶ Mikrokuitupyhkeet
- ▶ Jätehuoltotuotteet
- ▶ Siivousvaunut

www.vileda-professional.fi

Freudenberg Home & Cleaning Solutions Oy • Bertel Jungin aukio 1, 02600 Espoo • Puh. 0424 2861 • asiakaspalvelu@fhp-ww.com

a brand of
FREUDENBERG

Jac-MoPP
Siivousalan tukku- ja vähittäismyynäliike

Kekkurintie 4, 45200 Kouvola
Puh. 044 0589 102
jacmopp@jac-mopp.fi
www.jac-mopp.fi

 Nykysiivous Oy

KRISTALLPRO

info@kristall.fi
010 421 9202
www.kristall.fi

Laadukkaat, kustannustehokkaat ja luotettavat puhtauspalvelut.

TOIMITILA- JA KIINTEISTÖSIIVOUS

Toimitilojen siisteys on tärkeä osa yrityskuvaa. Siisteys lisää myös työtehhoa ja parantaa työhyvinvointia. Asuinkiinteistöjen pitäminen puhtaanä lisä puolestaan asumisen viihtyvyyttä ja varmistaa kiinteistöjen arvon säilymisen. Meranti on toimitila- ja kiinteistösiivouksen vankka asiantuntija.

RAKENNUSSIIVOUS

Puhtauden- ja pölynhallinta kohentaa rakentamisen laatua, varmistaa rakentajien ja tilojen käyttäjien hyvinvoinnin sekä pitää valmiin rakennuksen terveenä. Meranti osaa rakennussiivouksen kaikki vaiheet.

ERIKOISPALVELUT

Laaja valikoima puhtauspalveluja erityistarpeisiin kuten graffitien poisto, lattioiden pinnoittaminen, yläpölyjen poisto sekä rakennusten kattojen, julkisivujen ja korkealla olevien ikkunoiden pesu.

KOTIPALVELUT

Kodin siivoaminen on luottamustehtävä, jonka Meranti hoitaa viimeisen päälle huolellisesti. Siivouksen teettäminen ammattilaisilla säästää aikaa ja vaivaa, eikä käy kukkaron päälle.

UUSI MENETELMÄ!

Dr. Schutz kunnostaa ja hoitaa lattiat

Dr. Schutzin PU Sealer -pinnoite korjaa tehokkaasti kaikki kulumat, naarmut ja värjäytymät. Se tekee vanhasta lattiasta kuin uuden – vaivattomasti ja kustannustehokkaasti. Pinnoitteen avulla voi vaihtaa lattian väriä ja tehdä siihen erilaisia kuvioita.

P. 020 833 3150 • meranti@meranti.fi

Meranti Siivouspalvelut Haaranaukonkuja 10, 90240 OULU
TUTUSTU TARKEMMIN – www.meranti.fi

clean import
Puhtaustuotteet ja -ratkaisut

p. (09) 849 4910
www.cleanimport.fi

Huippulaadukkaat patentoidut kotimaiset siivousvälineet

www.sappax.fi

petteri@sappax.fi
anu@sappax.fi

Sappax Oy

Valmistus ja tuotekehitys:

Sappax Oy
Helsingintie 27
24100 Salo
Puh. 0400 952 041

VS-Harja**Kotimaiset harjat
ammattikäyttöön**Pätsiniementie 65
37800 Akaa
p. 020 778 9900
myynti@vsharja.fi

www.vsharja.fi VS-Harja

MATOT**▶ Mattojärjestelmät**

www.vileda-professional.fi

Freudenberg Home & Cleaning Solutions Oy • Bertel Jungin aukio 1,
02600 Espoo • Puh. 0424 2861 • asiakaspalvelu@fhp-ww.coma brand of
FREUDENBERG**MITOITUSPALVELUT**

CateNet	Ravintohuollon mitoitukseen
CleanNet®	Monikieliohjelma siivous, kiinteistöhuolto ym.
CleanCad	Rak.piiirustuksien neliointi, siirrot, väritys ym.
CNSelain	Tilatyyppikuvien katselu, selailu
CleanConv	Pikapalvelu: mitoitus, kustannusl., työohjeet ym.
CNLasku	Sisäiseen laskutukseen
CleanQuality	Monilaatuvalvontaa netissä

Clean Basic Oy, Kivitasunkuja 2, 21100 Naantali, puh. (02) 433 2810, fax (02) 433 2087
jaakko.laiho@cleanbasic.fi, www.cleanbasic.fi**Tutkittua tietoa ja parasta palvelua.**Ohjelmistot ja asiantuntijapalvelut puhtaus-, kiinteistö-
ja ruokapalvelujen mitoittamiseen, resursointiin,
kilpailutukseen, laadunhallintaan ja työntutkimukseen.**Atop-Tieto Oy**Perintökuja 8, 01510 Vantaa • p. 020 786 1100
atop@atop.fi • www.atop.fi**KOULUTUS****Arkivire**Ratkaisukeskeiset koulutus- hyvinvointi- kehitys- ja asiantuntijapalvelut
puhtaus- ruokahuolto- ja kiinteistöpalveluille.

www.arkivire.fi info@arkivire.fi

Ilmoitusmyynti**Maritta Humala**
palmera@kotiposti.net
040 709 9856 **SSTL**
Puhtausala ry**Toimialan kehittäjä**Siivoussektori Oy
Haapaniemenkatu 7-9 B 14,
00530 Helsinki
puh. 040 766 0055
konttori@puhtausala.fi,
www.puhtausala.fi**Liiton jäsenyyden kannattaa!**

- Henkilöjäsenenä saat mm. Puhtausala-lehden kotiin kannettuna, alennukset koulutuksista sekä etuja vapaa-ajan matkailuun. Seuraava lehti ilmestyy 3.4.2020.
- Yritys- ja yhteisöjäsen voi olla mikä tahansa yksityinen tai julkinen organisaatio, joka toimii puhtausalalla kokonaan tai joltain osin. Jäsenet saavat sekä edullista että maksutonta näkyvyyttä alan sisällä, jäsenhintaiset koulutukset koko henkilöstölle, alennukset näyttelypaikoista ja paljon muuta!
- Lue lisää ja liity puhtausala.fi -sivuilla.
- Lisätietoja asiakaspalvelu@puhtausala.fi tai puh. 040 7660055.

Henkilöjäsenelle

Haluatko pysyä puhtausalan asioista ajan tasalla helposti?

Haluatko kehittää osaamistasi ja olla alan etulinjassa?

Haluatko edistää koko tiimisi osaamista?

Onko sinulla vankka osaaminen ja halua vaikuttaa koko puhtausalan kehitykseen?

Jos vastasit kyllä yhteenkin kysymykseen, SSSL Puhtausala ry:n jäsenyys on juuri sinulle!

SSSL Puhtausala ry:n jäsenenä alan tietojen ajan tasalla pitäminen on kätevää. Myöskään oman osaamisen kehittämisen ei tarvitse olla vaivalloista ja kallista, vaan siihen on paljon sekä maksuttomia että edullisia vaihtoehtoja. Vaikka jokaisella on yhä enemmän vastuuta oman osaamisensa ylläpidosta, jäsenyyden myötä se on helppoa.

SSSL Puhtausala ry:n jäsenenä saat monia etuja:

- Puhtausala-lehden vuosikerta (arvo 82,50 €)
- Alennukset liiton järjestämistä koulutustapahtumista
- Maksuttomia tai jäsenhintaisia tapahtumia ja koulutuksia
- Alennuksia vapaa-ajan matka- ja majoitushinnoista
- Mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa alan kehitykseen erilaisissa työryhmissä, liittokokouksissa sekä liittohallituksessa

SSSL Puhtausala on valtakunnallinen yhdistys, johon kuuluu 13 paikallista yhdistystä. Kun liityt jäseneksi, voit samalla liittyä myös valitsemaasi paikallisyhdistykseen. →

Lue lisää jäsenyydestä ja eduista puhtausala.fi -sivuilta. **Voit myös ottaa yhteyttä liiton toimistoon:** asiakaspalvelu@puhtausala.fi tai puh. 040 766 0055.

Jäsenmaksu 50 €, opiskelijajäsen 30 €, seniorijäsen 40 €.

Liity osoitteessa puhtausala.fi

Paikallisyhdistysten hallitusten puheenjohtajat ja sihteerit 2019

Etelä-Savon Puhtausala ry

Pj Johanna Laiho
jossu.laiho@suomi24.fi
Siht Marjukka Lehtisalo
marjukkalehtisalo@gmail.com

Pirkanmaan Sty

Pj Mikko Pohjamo
mikko.pohjamo@sok.fi
Siht Mikko Grönroos
mikko.gronroos@yellowservice.fi

Kainuun Sty

Pj Mari Laakko-Leinonen
mari.laakko-leinonen@kao.fi
toistaiseksi ennen
Siht Anne Härkönen
anne.harkonen@sotkamo.fi
kokousta jatkaa samaa hallitus

Pohjois-Pohjanmaan Puhtausala ry

Pj Sari Kivioja
sari.kivioja@oulainen.fi
Siht Anne Hiltunen
anne.hiltunen@wmail.fi

Kanta-Hämeen Sty

Pj Terhi Koivisto
terhi.koivisto@kktavastia.fi
Siht Harri Turunen
harri.turunen@sterisol.fi

Puhtausalan seniorit ry

Pj Päivikki Koivisto
paivikki.koivisto@outlook.com
Siht Airi Hartikainen
airi.hartikainen@kymp.net

Karjalan Puhtausala ry

Pj Kyösti Kinnunen
kyosti.kinnunen@kolumbus.fi
Siht Eeva-Leena Lappalainen
eeva-leena@puhdasillo.fi

Päijät-Hämeen Sty

Pj Riitta Ylijoki
riitta.ylijoki@heinola.fi
Siht Maarit Autio
maarit.autio@salpaus.fi

Kymen Puhtausala ry

Pj Anne Hinkkanen
anne.hinkkanen@saimaantukipalvelut.fi
Siht Vuokko Aalto
vuokko.aalto@pp.inet.fi

Satakunnan Puhtausala ry

Pj Pirkko Hilvo
pirkko.hilvo@pori.fi
Siht Jaana Vuorinen
jaana.vuorinen@lindstromgroup.com

Länsi-Pohjan Puhtausala ry

Pj Päivi Salmelainen
paivi.salmelainen@lappia.fi
Siht Iiris Tenno
iiriste@hotmail.com,
iiris.tenno@lpshp.fi

Uudenmaan Puhtausala ry

Pj Maarit Roininen
maarit.roininen@hus.fi
Siht Marjo Voistio
marjo.voistio@pamark.fi

Varsinais-Suomen Puhtausala ry

Pj Päivi-Leena Salviander
plkotiposti@gmail.com
Siht Päivi Hokkanen
paivi.hokkanen@arkea.fi

Yritysjäsenelle

**Tarvitseeko yrityksesi tai työnantajasi enemmän näkyvyyttä alan sisällä?
Haluatko kasvattaa ja vahvistaa verkostojasi puhtausalalla?
Mietitkö, miten voisi kehittää henkilöstön osaamista helposti ja edullisesti?
Haluatko vaikuttaa puhtausalan kehitykseen?**

SSTL Puhtausala ry:n yritysjäsenyys auttaa kaikissa näissä kysymyksissä. SSTL Puhtausala ry:llä on yli 100 yritysäsentä. Yritysjäseniä yhdistää kiinnostus alan kehittämiseen sekä aktiivinen toiminta alalla ja sen hyväksi. Yritysjäsenenä pääset vaikuttamaan sekä konkreettisiin asioihin että alan kehitykseen laajemminkin.

Yritysjäsenten etuja ovat mm.

- Puhtausala-lehden vuosikerta veloitusetta, arvo 82,50 €
- Yritysjäsentilaisuudet (keskustelu- ja tiedotustilaisuudet) kahdesti vuodessa
- Mahdollisuus osallistua yhdistyksen ja koko alan toiminnan kehittämiseen (projektiryhmät, näyttelytoimikunnat, toimialakohtaiset ryhmät, jne.)
- Vaikutusmahdollisuudet liittokokouksissa ja sen valitsemassa liittohallituksessa
- Alennukset SSTL Puhtausala ry:n tuotteista (ilmoitukset, osastohinnat, koulutukset)
- Maksuton näkyvyys Puhtausala-lehdessä ja puhtausala.fi -sivuilla

Lisäksi yritysjäsenet saavat yritysjäsenyydestä kertovan sähköisen bannerin (esim. verkkosivuilla käytettäväksi), sekä tulostettavan seinätaulun.

Katso tarkat tiedot eduista puhtausala.fi -sivuilta!

Yritys- ja yhteisöjäsenyydessä on kolme kategori-aa (A, B ja C), ja jäsenmaksun suuruus muodostuu seuraavasti:

A = Palveluntuottajaorganisaatiot

	Kategoria	Jäsenmaksu / vuosi
◆ A1	Yli 1000 työntekijää	1250 €
◆ A2	Yli 100 työntekijää.....	750 €
◆ A3	21-100 työntekijää.....	450 €
◆ A4	1-20 työntekijää	200 €

B = Materiaaleja ja ohjelmistoja valmistavat sekä tavarantoimittajayritykset

◆ B1	Yli 5 milj. € liikevaihto.....	1250 €
◆ B2	Yli 1 milj. € liikevaihto.....	750 €
◆ B3	Alle 1 milj. € liikevaihto	450 €

C = Oppilaitokset, järjestöt ja vastaavat

◆ C	350 €
-----	-------	-------

Jäsenmaksu laskutetaan kalenterivuositain. Mikäli yrityksen kokonaisliikevaihtoon sisältyy osastoja tai osia, jotka eivät liity ammattisiivoukseen tai siinä käytettäviin tuotteisiin (esim. kuluttajatavaraosasto), sitä ei lasketa mukaan jäsenyyssategorian määrittävään liikevaihtoon.

Liity alan edelläkävijöihin ja tule mukaan yli 100 yritysjäsenen joukkoon!

**Kysyttävää yritysjäsenyydestä?
Ota yhteyttä liiton toiminnanjohtajaan:
per-olof.ekstrom@puhtausala.fi,
tai puh. 0400 707736**

Kevään 2020 YRITYSJÄSEN- TILAISUUS

**Torstaina 2.4.2020
klo 14.00 - 18.00
Metropol Hietaniemi,
Hietaniemenkatu 14 A,
Helsinki**

Tervetuloa viettämään mukava iltapäivä puhtausalan kollegoiden seurassa. Ohjelmassa on mielenkiintoinen ja ajankohtainen puheenvuoro, lisäksi kuulet uusimmat SSTL Puhtausala ry:n kuulumiset.

Tilaisuus on maksuton ja avoin kaikille SSTL Puhtausala ry:n yritys- ja yhteisöjäsenten edustajille.

Katso ohjelmatiedot ja ilmoittaudu puhtausala.fi -sivuilla.

Tilaisuuden loppuksi on mahdollisuus keskusteluun ja verkostoitumiseen salaattibuffetin parissa.

Lämpimästi tervetuloa!

Hei SSTL Puhtausala ry:n jäsen! Näin saat tietoa liiton ja paikallisyhdistyksen toiminnasta:

- Puhtausala.fi -sivut – ajankohtaiset tiedot tapahtumista, ilmoittautumislinkit, tiedotteita, jne.
- Puhtausalan uutiskirje – Joka toinen perjantai puhtausalan tietopaketti suoraan sähköpostiisi
- Puhtausala-lehti ilmestyy viisi kertaa vuonna 2020. Asiaa kannesta kanteen. Jäsenasiat kätevästi jäsensivuilla.
- Puhtauspankki.fi – Täältä löydät puhtausalan tietopankin
- Jäsenkirje – SSTL Puhtausala ry:n jäsenet saavat jäsenkirjeen sähköpostiinsa noin neljä kertaa vuodessa. Ovathan tietosi ajan tasalla, jotta et jää paitsi?
- Liiton Facebook-sivu – Kuvia ja kuulumisia tapahtumista, ajankohtaisia tiedotteita

**Kun paikallisyhdistyksessä tapahtuu, ilmoita siitä
asiakaspalvelu@puhtausala.fi,
niin tieto laitetaan myös yhdistysten tapahtumakalenteriin ja
Puhtausalan uutiskirjeeseen. Jälkeenpäin voit lähettää lyhyen
kuvauksen tilaisuudesta ja kuvia, nekin pääsevät esille!**

**Onko sähköpostisi tai postiosoitteesi muuttunut?
Ilmoitathan asiakaspalveluun, niin saat jatkossakin sekä lehden että
sähköiset tiedotteet ongelmitta.**

SSTL Puhtausala ry:n kevätkokous 2020

■ 25.4.2020 ■ Sokos Hotel Vaakuna, Porrassalmenkatu 9, Mikkeli ■

KUTSU

Tervetuloa SSTL Puhtausala ry:n kevätkokoukseen Mikkeliin lauantaina 25.4.2020 klo 10.00. Kokouspäivään kuuluu mielenkiintoinen luento, ajankohtaisia asioita jäsenille sekä liittokokous, johon ovat tervetulleita kaikki jäsenet sekä yritysjäsenten edustajat.

Katso tarkemmat tiedot ja ilmoittaudu puhtausala.fi -sivuilla viimeistään 8.4.2020.
Kokouspäivän iltana vietetään Etelä-Savon Puhtausala ry:n 40-vuotisjuhlia klo 18.00 alkaen.

Etelä-Savon Puhtausala ry:n 40-vuotisjuhla

Etelä-Savon Puhtausala ry järjestää kevätkokouksen iltajuhlan 40-vuotisjuhlansa merkeissä 25.4.2020. Ohjelmassa on Etelä-Savon yhdistyksen historiikin julkaiseminen, ruokaa, juomaa ja musiikkia.

Iltajuhla alkaa klo 18.00. Juhla pidetään Asemaravintola Vaihassa (Mannerheimintie 1) eli Mikkelin rautatieaseman rakennuksessa, jonne hotellilta on matkaa noin 450 m.

Illalliskortin hinta on 55 € ja se maksetaan Etelä-Savon Puhtausala ry:n tilille FI53 8000 1079 2858 30. Ilmoittaudu Tuovi Väänäselle, tuovi.vaananen@gmail.com

Ilmoittautumiset ja maksu viimeistään pe 17.4.2020.

Työhyvinvointi ja ergonomia

Koulutuksen yhteydessä pienimuotoinen näyttely.

24.4.2020 klo 11.30 – 15.30,
Sokos Hotel Vaakuna, Mikkeli

Tule poimimaan tästä huippuedullisesta koulutuksesta vinkkejä parempaan työergonomiaan ja jaksamiseen vielä työpäivän jälkeenkin.

Ohjelma

- 11.30 Ilmoittautuminen
- 12.00 Työergonomian vaikutus terveyteen ja jaksamiseen, miten siivoojat voivat?
Minna Kyllinen, SSTL Puhtausala ry
- 13.30 Kahvi
- 14.00 Venyy ja taipuu muttei taitu – vinkkejä siivoustyön ergonomiaan
Minna Kyllinen, SSTL Puhtausala ry
- 14.45 Hyvinvointia ja ergonomiaa työfysioterapeutin ohjein, Virpi Sihvonen, Terveystalo
- 15.30 Päivä päättyy

Muutokset mahdollisia.

**Ilmoittaudu viimeistään 8.4.2020
puhtausala.fi -sivuilla.**

**Koulutus SSTL Puhtausala ry:n jäsenille
vain 80 euroa + alv
muille 150 euroa + alv.**

Posti Green

KATRIN[®]

HYVÄ SYSTEMI, TYTYVÄISET ASIAKKAAT

Katrin System -käsipyyhkeet, -wc-paperit ja -annostelijat ovat osa tarkasti suunniteltua kokonaisuutta, joka on tehty toimimaan aina ja kaikkialla – myös suuren kapasiteetin hygieniatiloissa.

Kun kulutus pienenee ja hygieniaratkaisut toimivat tehokkaasti ja miellyttävästi, myös asiakastytyvyisyys kasvaa.

